నమ్మలేని నిజాలు

తీయటికల
వికసించాలి తలా
కోరుకో అల.

మూడుకాలాలు
ఉన్నోడికి ఒకటే
బక్కోడుచుక్క

స్వర్గసోపానం
మత్తు మానవీయత
మిగులుబాటి.

వెదురు ఉప్పు
సుగుణాల జీవధి
అందని ఉద్దీ.

పిల్లలపోరు
ప్రజాకోర్టులో తీర్పు
వేచిచూడాలి.

- రేడియమ్
సెల్: 9291527757

నేటినిజం

తెలుగు దినపత్రిక

website:www.netinijam.com

E-mail : netinijam93@gmail.com

శ్రీనిజాలు

తల్లి పాలు ఆరోగ్యం
కమ్మనైన అమ్మ భాష !
వద్దండి డబ్బా పాలు
భాష అంటే తమాషా ?

రాస్తా కూస్తా వింటా
నా భాషా నా ఇష్టం !
ఇతరులవి నాకెందుకో
మాట్లాడుట మరి కష్టం!

- కందుకూరి శ్రీరాములు
సెల్:9440119245

హైదరాబాద్ | గురువారం 21-4-2022 | RNI No.52865/93-Postal No\.H/SD/258/2020-2022 | ఎడిటర్: బైస దేవదాస్: సెల్:9000065433 | సంపుటి :28 | సంచిక: 212 | పేజీలు:6 | వెల: రూ.1/-

వికారాబాద్ జిల్లాలో ప్రెస్ క్లబ్ ఏర్పాటుకు కృషి : మంత్రి సబితారెడ్డి

రంగారెడ్డి, ఏప్రిల్ 19:వికారాబాద్ జిల్లాలో ప్రెస్ క్లబ్ ఏర్పాటు చేస్తానని రాష్ట్ర విద్యాశాఖ మంత్రి సబితా ఇంద్రారెడ్డి అన్నారు. వికారాబాద్ జిల్లా తెలంగాణ యూనియన్ ఆఫ్ వర్కింగ్ జర్నలిస్టు (టియూడబ్ల్యూజె -ఐజేయు) జిల్లా మహాసభకు మంత్రి సబితారెడ్డి ముఖ్య అతిథిగా హాజరయ్యారు. ఈ కార్యక్రమంలో వికారాబాద్ ఎమ్మెల్యే డాక్టర్ మెతుకు ఆనంద్, బీసీ కమిషన్ సభ్యులు శుభప్రద్ పటేల్, ఐజేయు జాతీయ కార్యదర్శి వై.నరేందర్ రెడ్డి, టియూడబ్ల్యూజె రాష్ట్ర ప్రధాన కార్యదర్శి విరహత్ అలీ, రంగారెడ్డి, వికారాబాద్ జిల్లాల అధ్యక్షులు శ్రీకాంత్ రెడ్డి, శ్రీనివాస్ చారి, హైదరాబాద్ ప్రెస్ క్లబ్ కోశాధికారి రాజేష్, జిల్లా ప్రధాన కార్యదర్శి శ్రీధర్, జిల్లా లైబ్రరీ చైర్మన్ మురళీ కృష్ణ ,జిల్లాలోని జర్నలిస్టులు పాల్గొన్నారు. ఈ సందర్భంగా మంత్రి సబితా ఇంద్రారెడ్డి మాట్లాడుతూ? జిల్లా కేంద్రమైన వికారాబాద్ లో ప్రెస్ క్లబ్ నిర్మాణానికి కృషి చేస్తామన్నారు. జర్నలిస్టుల సమస్యల పరిష్కారానికి ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ దృష్టికి తీసుకెళ్లి కృషి చేస్తామన్నారు. రాజకీయాల్లోకి వచ్చినప్పటి నుండి తనకు జర్నలిస్టులతో ఆత్మీయ అనుబంధం ఉందని, కుటుంబ సభ్యుల లాగా ఉంటారన్నారు. ప్రజలకు, ప్రభుత్వానికి మధ్యలో వారధులుగా సమాజ శ్రేయస్సు కోసం పని చేయటం అభినందనీయమన్నారు. కరోనా సమయంలో కూడా ప్రజలకు సమాచారాన్ని చేరవేస్తూ ముఖ్య భూమిక పోషించారని, ఆ సమయంలో కొందరిని కోల్పోవటం బాధాకరమన్నారు. వారికి ప్రెస్ అకాడమి తరుపున అండగా నిలిచినట్లు తెలిపారు.

వ్యవసాయరంగం వైపు దృష్టి సారించండి - యువతకి పిలుపునిచ్చిన మంత్రి నిరంజన్ రెడ్డి

హైదరాబాద్, ఏప్రిల్ 19:హైదరాబాద్ రాజేంద్రనగర్ లోని జయశంకర్ వర్సిటీ ఆడిటోరియంలో సీఐఐ ఆధ్వర్యంలో హై అగ్రిటెక్ సౌత్ 2022సదస్సు జరిగింది. ఈ కార్యక్రమంలో మంత్రి నిరంజన్ రెడ్డి పాల్గొన్నారు. ఈ సందర్భంగా ఆయన మాట్లాడారు..యువత వ్యవసాయరంగం వైపు మళ్లాలని మంత్రి నిరంజన్ రెడ్డి సూచించారు. సాగును ఆదర్శంగా తీసుకుని యువత ముందుకు రావాలని చెప్పారు. ఈ సందర్భంగా అగ్రిటెక్ డాక్యుమెంట్ ఆవిష్కరించారు.

అనంతరం మాట్లాడుతూ.. తెలంగాణ ప్రభుత్వం రైతుల అభివృద్ధి కోసం అనేక పథకాలను అమలు చేస్తున్నదని వెల్లడించారు. రైతులకు పెట్టుబడి సాయం అందించడానికి రైతుబంధు పథకాన్ని ప్రారంభించామని తెలిపారు. ఇప్పటివరకు ఎనిమిది విడతలు సాయమందించామని చెప్పారు. రైతుల ఖాతాల్లో రూ.50 వేల కోట్లు జమచేశామన్నారు. సన్నకారు రైతులకు ప్రపంచస్థాయి సాంకేతికత చేరవేయాలని సూచించారు. శారీరక శ్రమ, పెట్టుబడి ఖర్చులు తగ్గించే ఆవిష్కరణలు జరగాలని మంత్రి చెప్పారు. రాబడి పెంపు సవాళ్లను తగ్గించేందుకు సరికొత్త పరిజ్ఞానాన్ని అందుబాటులోకి తీసుకురావాలన్నారు.

మేం నామినేటెడ్ వ్యక్తులం కాదు: మంత్రి తలసాని

హైదరాబాద్, ఏప్రిల్ 19: గవర్నర్ ప్రెస్‌మీట్లు పెట్టి ప్రభుత్వాన్ని విమర్శించడం సరికాదని మంత్రి తలసాని శ్రీనివాస్ యాదవ్ అన్నారు. తాము నామినేటెడ్ వ్యక్తులం కాదని, తమది ప్రజాస్వామ్యంలో ప్రజలు ఎన్నుకున్న ప్రభుత్వమని చెప్పారు.

రాజ్యాంగ పదవిలో ఉన్న గవర్నర్ ప్రెస్‌మీట్లు పెట్టి ప్రభుత్వాన్ని నిందించడం మంచి పద్ధతి కాదన్నారు. హైదరాబాద్‌లోని తెలంగాణ భవన్‌లో మంత్రి తలసాని మీడియాతో మాట్లాడారు.

గవర్నర్ రాజకీయాలు మాట్లాడుతున్నారని విమర్శించారు. రాజ్యాంగ పరిధికి లోబడి నడుచుకుంటే మంచిదని సూచించారు. సీఎంతో పనిచేయడం ఇష్టం లేదని చెప్పడం ఆమె విజ్ఞతకే వదిలేస్తున్నామని చెప్పారు.

ఉపరాష్ట్రపతి, గవర్నర్ అనే పాత్ర చాలా తక్కువని చెప్పారు. గవర్నర్‌గా మీ బాధ్యతలు మీరు నిర్వర్తించాలని సూచించారు. ఉపరాష్ట్రపతి వెంకయ్యనాయుడు లాంటివారే ప్రొటోకాల్ విషయంలో కొన్ని రిస్ట్రిక్షన్స్ ఉంటాయని అన్నారని గుర్తుచేశారు. అది కూడా తెలుసుకుని గవర్నర్ మాట్లాడాలన్నారు. రాజ్యాంగ పరమైన విధానంలో కాంగ్రెస్ స్టాండ్ ఏంటని ప్రశ్నించారు. ప్రతిపక్షాలకు పనీపాటా లేదని, సోషల్ మీడియాలో ప్రచారం తప్ప మరేమీలేదని ఆగ్రహం వ్యక్తంచేశారు.

పుస్తక ప్రియులకు శుభవార్త.. 21నుంచి 24వరకు బుక ఫెయిర్ నిర్వహణ..

హైదరాబాద్, ఏప్రిల్ 19: ఓ బుక్ ఫెయిర్‌ను కితాబ్ లవర్స్ నిర్వహించబోతున్నారు. ఈ బుక్ ఫెయిర్‌లో వేలాది మంది రచయితలు వేలాది అంశాలపై రచించిన 2 లక్షలకు పైగా పుస్తకాలను ప్రదర్శించనున్నారు. భారీ సంఖ్యలో రచయితలు, విద్యార్థులు, పుస్తక ప్రియులను ఈ బుక్ ఫెయిర్ ఆహ్వానిస్తోంది.

ఈ సమాచారాన్ని నిర్వహణ బృంద సభ్యుడు, పుస్తక ప్రేమికుడు హర్‌ప్రీత్ సింగ్ చావ్లా వెల్లడించారు. ఆయన ఈ ప్రదర్శనకు సంబంధించిన సమాచారాన్ని వెల్లడిస్తూ? పంజాగుట్ట మెట్రో స్టేషన్ ప్రాంగణం వద్ద ఉన్న ఎక్స్‌పో గ్యాలరియాలో ఏప్రిల్ 21 నుంచి ఏప్రిల్ 24వ తేదీ వరకూ ఈ ప్రదర్శన చేయనున్నామన్నారు. చేతిలో పుస్తకం ఉంచుకుని చదువుతుంటే ఆ ఆనందం విభిన్నంగా ఉంటుందన్నారు.

ఈ సంస్థ ఇప్పటి వరకూ దేశవ్యాప్తంగా 16 ప్రదర్శనలను చేసిందన్నారు. వేలాది మంది రచించిన 2లక్షలకు పైగా పుస్తకాలను ప్రదర్శించ నున్నామన్నారు.

వీటిలో బయోగ్రఫీ, క్రైమ్, అస్ట్రాలజీ, పొలిటికల్ సైన్స్, ఇంటర్నేషనల్ ఎఫైర్స్, కుకింగ్, డిక్షనరీస్, ఫోటోగ్రఫీ, వైల్డ్‌లైఫ్, ఎన్‌సైక్లోపిడియా, రొమాన్స్, ఫ్యాంటసీ, మతం, వంటి వాటితో పాటుగా సాహిత్యం, స్టోరీ టెల్లింగ్, కవిత్వ పుస్తకాలు కూడా ఉంటాయన్నారు. ఈ ప్రదర్శనను కోవిడ్ మార్గదర్శకాలకు అనుగుణంగా నిర్వహించనున్నట్లు చావ్లా తెలిపారు.

చరిత్రలో నేటినిజం

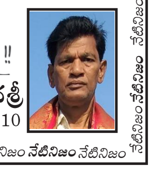

(ఏప్రిల్ 21 రెండవ ఎలిజిబెత్ రాణి పుట్టిన రోజు..)

-రాధశ్రీ
సెల్: 9494481210

టీఎస్ బీపాస్ ద్వారా మాత్రమే నిర్మాణాలకు అనుమతి : మంత్రి కేటీఆర్

హనుమకొండ, ఏప్రిల్ 19:: వరంగల్, హనుమకొండ జిల్లాలకు సంబంధించిన మున్సిపాలిటీల అభివృద్ధి గురించి హనుమకొండ జిల్లా అభివృద్ధిపై కలెక్టరేట్‌లో రాష్ట్ర ఐటీ, పురపాలక శాఖల మంత్రి కేటీఆర్ సమీక్ష నిర్వహించారు. ఈ సమావేశంలో మంత్రులు ఎర్రబెల్లి దయాకర్ రావు, సత్యవతి రాథోడ్‌తో పాటు పలువురు ప్రజాప్రతినిధులు, అధికారులు పాల్గొన్నారు. టీఎస్ బీపాస్ ద్వారా మాత్రమే నిర్మాణాలకు అనుమతి ఇవ్వాలని కేటీఆర్ సూచించారు. ప్రతి మున్సిపాలిటీలో వెజ్, నాన్ వెజ్ మార్కెట్లతో పాటు వైకుంఠధామం నిర్మించాలని ఆదేశించారు.

గ్రీన్ బడ్జెట్‌ను సద్వినియోగం చేసుకోవాలని సూచించారు. ఆధునిక దోబీ ఘాట్లు నిర్మాణం కావాలన్నారు. బయో మైనింగ్ ద్వారా డంప్ యార్డులో చెత్త నిర్వీర్యం చేయాలని సూచించారు. ప్రతి మున్సిపాలిటీలో మానవ వ్యర్థాల శుద్ధీకరణ ప్లాంట్ నిర్మించాలన్నారు. పేదలకు రూపాయి నల్లా కనెక్షన్ ఇవ్వాలి. అన్ని పట్టణాల్లో మాస్టర్ ప్లాన్ పూర్తి కావాలని ఆదేశించారు. డిజిటల్ డోర్ నంబరింగ్ ప్రక్రియ వేగవంతం చేయాలని మంత్రి కేటీఆర్ సూచించారు.

ఎట్టికైనా, మట్టికైనా మనోడే ఉండాలి : మంత్రి కేటీఆర్

వరంగల్, ఏప్రిల్ 19:: తెలంగాణ ప్రజలను మోసం చేస్తున్న బీజేపీ, కాంగ్రెస్ పార్టీలపై రాష్ట్ర ఐటీ, పరిశ్రమల శాఖ మంత్రి కేటీఆర్ తీవ్ర స్థాయిలో ధ్వజమెత్తారు. ఆ రెండు పార్టీల నాయకులు పచ్చి మోసగాళ్లు.. వారిని నమ్మొద్దని ప్రజలకు సూచించారు. ఎట్టికైనా, మట్టికైనా మనోడే ఉండాలి. మన పార్టీనే ఉండాలి. ఏనాటికైనా తెలంగాణ కోసం కేసీఆర్ కడుపులో ఉండే బాధ, కాంగ్రెస్, బీజేపీ నాయకులకు ఉండదు. వారికి 29 రాష్ట్రాల్లో తెలంగాణ ఒకటి. మనకు ఉన్నది ఒకే ఒక్క రాష్ట్రం తెలంగాణ. ఏనాటికైనా మన ఇంటి పార్టీనే శ్రీరామరక్ష అని కేటీఆర్ స్పష్టం చేశారు.

నర్సంపేటలో ఇంటింటికీ గ్యాస్ సరఫరా కోసం ఏర్పాటు చేసిన పీఎన్‌జీ గ్యాస్ లైన్‌ను ఎమ్మెల్యే పెద్ది సుదర్శన్ రెడ్డితో కలిసి మంత్రి కేటీఆర్ ప్రారంభించారు. ఈ సందర్భంగా అక్కడ ఏర్పాటు చేసిన సభలో కేటీఆర్ ప్రసంగించారు. తెలంగాణలో 119 నియోజకవర్గాలు ఉన్నాయి. కానీ ఈరోజు పెద్దిసుదర్శన్ రెడ్డి నేతృత్వంలో నర్సంపేట నియోజకవర్గంలో కొత్త చరిత్రను సృష్టించారు. రాష్ట్రంలోని ఎక్కడా లేని విధంగా మహిళల కోసం ఇంటింటికీ గ్యాస్ అందించిన ఘనత పెద్ది సుదర్శన్ రెడ్డికే దక్కుతుందన్నారు. నర్సంపేటలో పీఎన్‌జీ గ్యాస్ లైన్ కింద 12,600 గ్యాస్ కనెక్షన్లు ఇచ్చామని కేటీఆర్ తెలిపారు. రాష్ట్రమంతటా తక్కువ ధరకే గ్యాస్ ఇచ్చేందుకు ప్రయత్నిస్తామని కేటీఆర్ స్పష్టం చేశారు.

నర్సంపేట అభివృద్ధికి రూ. 50 కోట్లు..

వ్యవసాయ ఆధార పరిశ్రమలను నర్సంపేటలో నెలకొల్పుతామని కేటీఆర్ ప్రకటించారు. ఆహార శుద్ధి పరిశ్రమలను తీసుకొచ్చే బాధ్యత ఈ ప్రభుత్వానిది అని తెలిపారు. నర్సంపేట అభివృద్ధికి రూ. 50 కోట్లు మంజూరు చేస్తున్నామని స్పష్టం చేశారు. చెరువు, రింగ్ రోడ్డు నిర్మాణానికి ఈ నిధులు ఖర్చు చేస్తామన్నారు. ఏ ఎలక్షన్లు లేనప్పటికీ ఎప్పటికప్పుడు అభివృద్ధి, సంక్షేమ కార్యక్రమాలను ప్రజలకు అందిస్తున్నామని చెప్పారు. నర్సంపేటను ఒక ఉద్యమ కేంద్రంగా మార్చి.. తెలంగాణ ఉద్యమంలో కీలకపాత్ర పోషించారు. సాధించుకున్న తెలంగాణను అభివృద్ధి చేసుకుంటున్నామని మంత్రి తెలిపారు. భారతదేశంలో ఎక్కడా లేని విధంగా ఇంటింటికీ నల్లాల ద్వారా మంచినీరు అందిస్తున్నాం. కేసీఆర్ ప్రభుత్వంలో నర్సంపేటకు రెండు ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులు మంజూరు చేసి నీళ్లు ఇచ్చామన్నారు. దేవాదుల, కాళేశ్వరం లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ ద్వారా ఎస్సార్ ఎస్పీ కింద ఉన్న భూములకు నీళ్లు పారుతున్నాయని కేటీఆర్ తెలిపారు.

పెద్ది సుదర్శన్ రెడ్డిపై ప్రశంసలు..

గతంలో నర్సంపేట నియోజకవర్గంలో ఫ్యాక్షన్ రాజకీయాలు ఉండేవని కేటీఆర్ గుర్తు చేశారు. అడ్డగోలు రాజకీయాలతో అభివృద్ధిని పట్టించుకోలేదు. ఎమ్మెల్యే పెద్ది సుదర్శన్ రెడ్డి చొరవతో ఆస్పత్రులు, డయాలసిస్ సెంటర్లు, సెంటర్ డివైడర్లు, లైటింగ్ వ్యవస్థను ఏర్పాటు చేసుకున్నాం. మొదటిసారి ఎమ్మెల్యేగా గెలిచిన సుదర్శన్ రెడ్డి నర్సంపేట అద్భుతంగా అభివృద్ధి చేస్తున్నారని ప్రశంసించారు. 2014లోనే సుదర్శన్ రెడ్డి గెలిచి ఉంటే.. నర్సంపేట మిగతా నియోజకవర్గాల కంటే అభివృద్ధిలో ముందు ఉండేదన్నారు. నర్సంపేట ప్రాంత అభివృద్ధి కోసం నిరంతరం కృషి చేస్తున్నారు. ఇలాంటి నాయకులను కడుపులో పెట్టుకుని చూసుకోవాలని కేటీఆర్ ప్రజలకు సూచించారు.

నదిలో స్నానం చేసేందుకు వెళ్లి నలుగురు బాలికల మృతి

భోపాల్, ఏప్రిల్ 19:: మధ్యప్రదేశ్‌లోని ఖండ్వా జిల్లాలో కొటి గ్రామంలోని కాలువలో నలుగురు బాలికలు ప్రమాదవశాత్తూ మునిగిపోయారు. కాలువలో స్నానం చేసేందుకు 11 మంది బాలికలు వెళ్లగా వారిలో ఆరుగురు కొట్టుకుపోయారు. వారిలో ఇద్దరిని కాపాడగా మరో నలుగురు మరణించారు. గ్రామంలోని సంవిద్ గురుకులం రెసిడెన్షియల్ స్కూల్‌లో వీరంతా ఐదో తరగతి చదువుతున్నారు.

ఓంకారేశ్వర్ డ్యామ్‌నకు చెందిన కాలువలో స్నానం చేసేందుకు బుధవారం ఉదయం బాలికలు వెళ్లగా వైశాలి నావల్ సింగ్ అనే 13 ఏండ్ల బాలిక నీటి ప్రవాహంలో పడిపోయింది. ఆమెను కాపాడేందుకు ఒకరి తర్వాత ఒకరు ముగ్గురు బాలికలు నదిలో దూకి నీటి ప్రవాహానికి చిక్కుకున్నారు. ఘటనా స్థలానికి చేరుకున్న పోలీసులు గజ ఈతగాళ్ల సాయంతో నలుగురి మృతదేహాలను బయటకు తీసుకువచ్చారు.

బాత్‌రూంలో నీళ్లు రాకపోవడంతో నదిలో స్నానం చేయాలని తాము ఇక్కడకు వచ్చామని ఓ బాలిక తెలిపింది. విద్యార్థినులు స్నానం చేసేందుకు స్కూల్‌లో సరైన వసతులు లేవని బాలికల తల్లితండ్రులు ఆరోపించారు. దీంతో వారు కాలువలో స్నానానికి వెళ్లకతప్పడం లేదని వాపోయారు. బాలికలను కేవలం ఏప్రిల్‌లోనే స్కూల్‌కు పిలిపించినా అప్పుడు కూడా వారికి సరైన సౌకర్యాలు కల్పించడం లేదని అన్నారు.

నాటోలో చేరారో.. అంతే సంగతులు.. స్వీడన్, ఫిన్లాండ్‌ను హెచ్చరించిన రష్యా

న్యూఢిల్లీ, ఏప్రిల్ 19:స్వీడన్, ఫిన్లాండ్ దేశాలకు రష్యాలోని పుతిన్ ప్రభుత్వం తీవ్రమైన హెచ్చరికలు జారీ చేసింది. నాటోలో చేరాలన్న ఉద్దేశం సరికాదని, కాదని ప్రయత్నాలు చేస్తే, రాబోయే పరిణామాలకు బాధ్యత వహించాల్సి వుంటుందని తీవ్రంగా హెచ్చరించింది. ఈ విషయాన్ని ద్వైపాక్షిక చర్చల ద్వారా, బహిరంగంగా కూడా ఇప్పటికే చెప్పామని రష్యా విదేశాంగ శాఖ అధికార ప్రతినిధి మారియా జఖరోవా పేర్కొన్నారు. ఈ ప్రకటనను చూసి ఏమీ ఆశ్చర్యపోవాల్సిన పని లేదని, ద్వై పాక్షిక చర్చల సమయంలోనూ, బహిరంగంగాను ఇప్పటికే ఆ దేశాలకు హెచ్చరికలు జారీ చేశామని ఆయన పేర్కొన్నారు.ఇక ఇదే విషయాన్ని రష్యా మాజీ ప్రెసిడెంట్ దిమిత్రీ మెద్వెదేవ్ కూడా పేర్కొన్నారు. స్వీడన్, ఫిన్లాండ్ దేశాలను నాటోలో చేర్చాలని ప్రయత్నాలు చేస్తే తీవ్ర పరిణామాలను ఎదుర్కోవాల్సి వుంటుందని అమెరికా, యూరోపియన్ యూనియన్లను ఆయన హెచ్చరించారు. బాల్టిక్ దేశాలు, స్కాండినేవియా ప్రాంతాల్లో అణ్వాయుధాలను కూడా మోహరిస్తామని దిమిత్రి సూటిగా హెచ్చరించారు.

సమాచార,పౌరసంబంధాల శాఖ డైరెక్టర్ గా రాజమౌళి బాధ్యతల స్వీకరణ

హైదరాబాద్, ఏప్రిల్ 19:సమాచార పౌర సంబంధాల శాఖ డైరెక్టర్ బి.రాజమౌళి బుధవారం బాధ్యతలు స్వీకరించారు. రాజమౌళికి సమాచార పౌర సంబంధాల శాఖ అధికారులు, సిబ్బంది కలిసి శుభాకాంక్షలు తెలిపారు. ఈ సందర్భంగా అడిషనల్ డైరెక్టర్స్ నాగయ్య కాంబ్లె, ఎల్ఎల్ఆర్ కిషోర్ బాబు, జాయింట్ డైరెక్టర్స్ జగన్, .శ్రీనివాస్, కెవి రమణ, మీడియా అకాడమీ సెక్రటరీ ఎన్. వెంకటేశ్వర రావు , జీహెచ్ఎంసి సీపీఆర్వో మూర్తుజా, సమాచార పౌర సంబంధాల శాఖ డిప్యూటీ డైరెక్టర్ లు ఎం. మధుసూదన్, యాసా. వెంకటేశ్వర్లు, పాండురంగారావు, జీ. ప్రసాదరావు, రాజారెడ్డి, కెవి సురేష్, అసిస్టెంట్ డైరెక్టర్స్, ఇతర అధికారులు, ఉద్యోగులు శాఖ డైరెక్టర్ బి.రాజమౌళికి అభినందనలు తెలిపారు.

సుదీర్ఘకాలం వివిధ స్థాయిలలో చాలా మంది అధికారులు, సిబ్బందితో కలిసి పనిచేసిన అనుభవాలను ఈ సందర్భంగా బి. రాజమౌళి గుర్తుచేసుకున్నారు. రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి కె. చంద్రశేఖర్ రావు, సమాచార పౌర సంబంధాల శాఖ కమిషనర్ అర్విందు కుమార్ ల ఆకాంక్షలకు అనుగుణంగా సమాచార పౌర సంబంధాల శాఖను పటిష్టపరచనున్నట్లు శాఖ డైరెక్టర్ రాజమౌళి తెలిపారు.

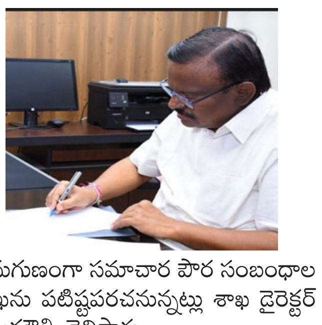

తెలంగాణ సాహిత్యం వాస్తవికతను ప్రతిబింబిస్తుంది : ఎమ్మెల్సీ కవిత

హైదరాబాద్, ఏప్రిల్ 19:తెలంగాణ సాహిత్యం విస్తృతమైందని, కల్పన కంటే వాస్తవికతకే ఎక్కువ ప్రాధాన్యతనిస్తుందని ఎమ్మెల్సీ కవిత తెలిపారు. కోటి ఉమెన్స్ కాలేజీ అధ్యాపకురాలు డాక్టర్ ఎం. దేవేంద్ర రచించిన "తెలంగాణ కథ వర్తమాన జీవన చిత్రణ" అన్న పరిశోధనా గ్రంథాన్ని బుధవారంనాడు ఆవిష్కరించారు. ఈ సందర్భంగా కవిత మాట్లాడుతూ.. తెలంగాణ రాష్ట్ర అవతరణ తర్వాత మరుగునపడ్డ మన సాహిత్యం కోటి ప్రభలతో వెలుగొందుతుందని, మన చరిత్రను మనమే రాసుకుంటున్న చారిత్రక సందర్భం ఆవిష్కృతమైందన్నారు.

మన కళలు, సాహిత్యం తెలంగాణ సమాజానికి పంచ ప్రాణాలుగా నిలుస్తున్నాయన్నారు. తరతరాల మన మూల సంస్కృతి, సమాజ పరిణామ క్రమం, చరిత్ర, సాహిత్యంపై విస్తృతంగా పరిశోధనలు జరుగాల్సిన అవసరం ఉందని పేర్కొన్నారు. మౌఖిక సాహిత్యం, లిఖిత సాహిత్యం తెలంగాణకు రెండు కళ్లవంటివని అభివర్ణించారు. తెలంగాణ సమాజం ఎదుర్కొన్న ఆటుపోట్లన్నీ తెలంగాణ కథల్లో, పాటల్లో, కవితల్లో, నవలల్లో నిక్షిప్తమై ఉన్నాయని వివరించారు. తెలంగాణ కథా సాహిత్యం వాస్తవిక జీవితానికి దగ్గరగా ఉంటుందని విశ్లేషించారు.

ఇటీవల తెలంగాణ సాహిత్య అకాడమి "మన వూరుమన చెట్లు" అన్న కథల పోటీ నిర్వహిస్తే అందులో సుమారు 5 లక్షల మంది విద్యార్థులు పాల్గొనటం దేశంలోని బాల సాహిత్య చరిత్రలోనే నూతన అధ్యాయనంగా నిలిచిపోతుందని ప్రకటించారు. మన తరతరాల సామాజిక చరిత్రకు సజీవ ప్రతీకగా తెలంగాణ సాహిత్యం నిరంతరం జీవనదిలా ప్రవహిస్తుందని కవిత అభివర్ణించారు. ఈ కార్యక్రమంలో తెలంగాణ సాహిత్య అకాడమీ చైర్మన్ జూలూరు గౌరీశంకర్, గాయత్రి రవి, కథా రచయిత్రి డాక్టర్ ఎం. దేవేంద్ర, అధ్యాపకుడు ఎం. నర్సింహాచారి , టీఆర్ఎస్ నాయకులు వద్దిరాజు రవిచంద్రతదితరులు పాల్గొన్నారు.

గుడిసెకు మంటలు.. ఐదుగురు పిల్లలతో సహా ఏడుగురు సజీవ దహనం

చండీగఢ్, ఏప్రిల్ 19:: ఒక గుడిసెకు మంటలు అంటుకోవడంతో అందులో నిద్రిస్తున్న ఐదుగురు పిల్లలతో సహా ఏడుగురు సజీవ దహనమయ్యారు. పంజాబ్‌లోని లూధియానాలో బుధవారం తెల్లవారుజామున ఈ విషాదకర ఘటన జరిగింది. కొందరు వలస కార్మికులు టిబ్బా రోడ్డులోని మున్సినల్ చెత్త డంపింగ్ యార్డ్ సమీపంలో గుడిసెలు నిర్మించుకుని ఉంటున్నారు. బుధవారం ఉదయం 2 గంటలకు ఒక గుడిసెకు మంటలంటుకున్నాయి. దీంతో అందులో నిద్రిస్తున్న కుటుంబంలోని ఐదుగురు పిల్లలతో సహా ఏడుగురు సజీవ దహనమయ్యారు.

మృతుల్లో భార్యాభర్తలతోపాటు వారి ఐదుగురు పిల్లలు ఉన్నట్లు టిబ్బా పోలీస్ స్టేషన్ ఎస్ఐ బలదేవ్ రాజ్ తెలిపారు. మరణించిన భార్యాభర్తలు వలస కూలీలని చెప్పారు. ఆ గుడిసెకు మంటలు ఎలా వ్యాపించాయో అన్నది తెలియలేదన్నారు. ఈ ఘటనపై కేసు నమోదు చేసి దర్యాప్తు చేస్తున్నట్లు మీడియాకు వెల్లడించారు. కాగా, ఐదుగురు పిల్లలతో సహా ఏడుగురు సజీవ దహనమైన ఈ ఘటన స్థానికంగా కలకలం రేపింది. ఆ ప్రాంతంలో విషాదం నెలకొన్నది.

నిజామాబాద్‌లో ఉచిత కోచింగ్ సెంటర్‌ను ప్రారంభించిన మంత్రి వేముల

నిజామాబాద్, ఏప్రిల్ 19: ప్రభుత్వం కల్పించిన ఉద్యోగ అవకాశాలను నిరుద్యోగ యువత సద్వినియోగం చేసుకోవాలని మంత్రి వేముల ప్రశాంత్ రెడ్డి సూచించారు. కష్టపడి చదివితే ఎంతటి లక్ష్యాన్ని అయినా సాధించ వచ్చని తెలిపారు. జిల్లా కేంద్రంలో మంత్రి వేముల ఆధ్వర్యంలో పోలీసు ఉద్యోగాల కోసం ఏర్పాటు చేసిన ఉచిత శిక్షణ కేంద్రాన్ని ప్రారంభించారు.

ఫ్రీ కోచింగ్ కోసం మంత్రి వేములతో పాటు ఆయన సన్నిహితులు ఇచ్చిన 15 లక్షల రూపాయల చెక్కును నిజామాబాద్ సీపీ నాగరాజుకి అందజేశారు. ఈ సందర్భంగా మంత్రి వేముల మాట్లాడుతూ.. తన వంతు అదనపు సహకారంగా నిరుద్యోగుల కోసం ప్రత్యేకంగా యాప్ ను రూపొందించామని ఆయన తెలిపారు. అందులో అన్ని రకాల పోటీ పరీక్షల కు అవసరమయ్యే ఆన్‌లైన్ క్లాసుల పొందుపరిచామన్నారు.

979 మందికి ఉచితంగా నావంతు సహకారం అందిస్తుండటం సంతోషంగా ఉందని మంత్రి తెలిపారు. సీఎం కేసీఆర్ పట్టబట్టి తెలంగాణను ఏ విధంగా సాధించారో విద్యార్థులు కూడా దీక్షతో చదివి ఉద్యోగం సాధించాలన్నారు. అన్ని సౌకర్యాలతో అందిస్తున్న ఫ్రీ కోచింగ్ సెంటర్లను సద్వినియోగం చేసుకోవాలని సూచించాఉ. కార్యక్రమంలో ఎమ్మెల్సీ రాజేశ్వర్, కలెక్టర్ నారాయణ రెడ్డి, ఇతర పోలీసు అధికారులు పాల్గొన్నారు.

సిద్దిపేట పట్టణాన్ని శుభ్రంగా ఉంచడంలో వారిదే కీలక పాత్ర : మంత్రి హరీశ్‌రావు

సిద్ధిపేట, ఏప్రిల్ 19 : దేశంలోనే తొలిసారిగా రూ.300 కోట్లతో సిద్ధిపేట పట్టణంలో భూగర్భ మురుగునీరు శుద్ధీకరణ కేంద్రం ఏర్పాటు చేశాం. ఎస్‌టీపీ ద్వారా శుద్ధిచేసిన మురుగునీటిని నర్సాపూర్ చెరువులోకి విడుదల చేస్తామని మని వైద్య,ఆరోగ్య శాఖ మంత్రి హరీశ్ రావు అన్నారు. సిద్ధిపేటలో ఎంపీ కొత్త ప్రభాకర్‌రెడ్డితో కలిసి భూగర్భ మురుగునీటి సేకరణ కేంద్రాన్ని ప్రారంభించిన సందర్భంగా మంత్రి మాట్లాడుతూ.. పట్టణాన్ని పరిశుభ్రంగా ఉంచడంలో మహిళల భాగస్వామ్యం ఎంతో కీలకం అన్నారు.

చెత్తను మురుగునీటి పైపులలో వేయకుండా తడి చెత్త, పొడి చెత్తను వేరు వేరుగా సేకరించి చెత్తను సేకరించే వాహనాల్లో వేయాలని సూచించారు. అందరి సహకారంతో సిద్ధిపేట విద్య, వైద్య ఆరోగ్యం తదితర అన్ని రంగాల్లో అభివృద్ధి చెందుతుందన్నారు. ప్రస్తుతం సిద్ధిపేటలో మహిళా డిగ్రీ కాలేజీ, పాలిటెక్నిక్, మెడికల్, పీజీ, నర్సింగ్ కాలేజీలున్నాయి. సిద్ధిపేట మున్సిపాలిటీకి జాతీయ, రాష్ట్ర స్థాయుల్లో 18 అవార్డులు వచ్చాయి వచ్చాయి. ఇదేవిధంగా ఎల్లకాలం అభివృద్ధిలో మొదటి స్థానంలో నిలిచేలా పట్టణ ప్రజలు భాగస్వాములు కావాలని మంత్రి పిలుపునిచ్చారు.

ఒకప్పుడు తాగునీటి సమస్యతో పిల్లనివ్వడానికి ముందుకు రాని సిద్ధిపేటలో ప్రస్తుతం ఇంటింటికి శుద్ధమైన గోదావరి నీళ్లు వస్తున్నాయని తెలిపారు. మండుటెండలో కూడా కోమటిచెరువు మత్తడి పోస్తుందని మంత్రి పేర్కొన్నారు. ముదున్నర ఏండ్లలోనే అండర్ గౌండ్ డ్రైనేజీ సిస్టమ్ ను ఏర్పాటు చేసిన మొదటి పట్టణం సిద్ధిపేట అన్నారు.

వివేక వాణి

తెలంగాణ సాహితి
ఆహ్వానం

కటుకోజ్వల ఆనందాచారి కవిత్వం

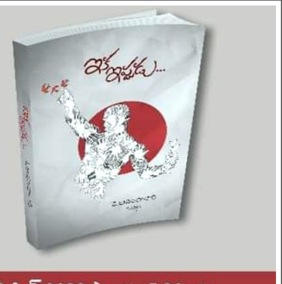

ఇక ఇప్పుడు

ఆవిష్కరణ సభ

24 ఏప్రిల్ 2022,సా. గం.5.30లకు
సుందరయ్య విజ్ఞాన కేంద్రం, హైదరాబాద్

అధ్యక్షత: కవియాకూబ్ | ఆవిష్కర్త: కె.శివారెడ్డి | ముఖ్య అతిథి: జూలూరు గౌరీశంకర్

విశిష్ట అతిథులు
నందిని సిధారెడ్డి, తెలకపల్లి రవి
మామిడి హరికృష్ణ, మహె జబీన్

ఆత్మీయ అతిథులు
బిక్కి బలయ్య, సీతారాం, డా.ఎస్.రఘు,
మెర్సీమార్గరెట్, నస్రీన్‌ఖాన్, వల్లభాపురం జనార్దన,
మ్యాడి, కోట్ల వెంకటేశ్వర్‌రెడ్డి, కట్టా నర్సింహ్మ

పుస్తక పరిచయం
ప్రసేన్

ఆహ్వానం: రాంపల్లి రమేశ్ | సమన్వయం: అనంతోజు మోహనకృష్ణ, సలీమ, నరేష్ | వందన సమర్పణ: తంగిరాల చక్రవర్తి

నేటి నిజం
సాహితీ కెరటాలు
E-mail : netinijam93@gmail.com
website: www.netinijam.com
2 హైదరాబాద్ ఎడిటర్: బైస దేవదాస్: సెల్:9000065433 గురువారం 21-4-2022

మినీ కవితలు

జర జాగ్రత్త

వత్తి జారిపోతే
దీపం ఆరిపోతుంది
ఆత్మ విశ్వాసం కోల్పోతే
బతుకు జారిపోతుంది.

దుర్మార్గుడు

మట్టిని పుట్టనుకొట్టి
చెట్టునుకొట్టి పశువును కొట్టి
బతుకుతున్నది
ఈ సృష్టిలో మనిషొక్కడే!

కరువు

ఒకప్పుడు తాగడానికి నీరుండేది
ఏడవడానికి కన్నీరుండేది!
నేడు తాగడానికి నీరూ లేదు
ఏడవడానికి కన్నీరూ మిగల్లేదు?

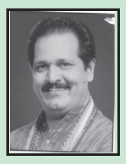

- పి.లక్ష్మణరావు
సెల్: 9441215989

ఘంటారావం

చిల్లు చిన్నదైనా
కుండను ఖాళీ చేస్తుంది
అనుమానం అణువంతైనా
హృదయాన్ని వేధిస్తుంది.

గుండెను గుచ్చిన మాట
ములికవుతుంది
గుండెలో చొచ్చిన మాట
మొలకవుతుంది

వ్యయానికి మించిన ఆదాయం
ఉన్నవాడు కుబేరుడు
ఆదాయానికి మించిన వ్యయం
ఉన్నవాడు కుచేలుడు

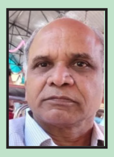

-గంటా మనోహర్‌రెడ్డి
సెల్:9949992964

మంచి కథల 'పంచ్' తంత్రం

ఈ నెల 25న రాష్ట్ర ప్రభుత్వ సలహాదారులు డా॥ కె.వి. రమణాచారి ఆవిష్కరిస్తున్న కవయిత్రి, రచయిత్రి శైలజామిత్ర రాసిన బాలల కథలు "ఆధునిక పంచ్ తంత్ర కథలు" పుస్తకానికి డా॥ పత్తిపాక మోహన్ రాసిన ముందు మాట ఇది.
– సంపాదకులు

ప్రపంచ సాహిత్యంలో ప్రముఖమైన రచనల్లో 'పంచ తంత్రం' ఒకటి. భారతీయులు ప్రపంచ ప్రజలకు అందించిన అమూల్య కానుక ఇది. విష్ణుశర్మ సంస్కృతంలో రచించిన ఈ కథాగుచ్ఛం దాదాపు ప్రపంచంలోని అన్ని భాషల్లోకి అనువదించబడింది. తన వద్ద విద్యాభ్యాసానికి వచ్చిన విద్యార్థులకు సులభంగా అర్థమయ్యేందుకు ఐదు విభాగాలుగా రాయబడ్డ పాఠ్య గ్రంథమిది. నేపథ్యాన్ని చూసినట్లయితే పూర్వకాలం అమరశక్తి రాజు ఉండేవాడు. అతనికి బహుశక్తి, అనంతశక్తి, ఉగ్రశక్తి అని ముగ్గురు కొడుకులు ఉండేవారు. చదువుసంధ్యలు లేక ఈ ముగ్గురు పరమ మూర్ఖులవలె తయారయ్యారు. ఒక మంత్రి విష్ణుశర్మ అనే పండితుడు ఈ ముగ్గురిని మార్చగలడని, అతని వద్దకు రాకుమారులను విద్యాభ్యాసానికి పంపమని సలహా ఇస్తాడు. రాజుగారి కోరిక మేరకు విష్ణుశర్మ మూర్ఖులైన ముగ్గురు రాకుమారుల్ని నీతిశాస్త్ర కోవిదులుగా తీర్చిదిద్దే బాధ్యతను స్వీకరించి వారికి బోధించవలసిన పాఠ్యప్రణాళిక కోసం కొన్ని కథలను స్వయంగా రచించి, మరికొన్ని బృహత్కథ నుండి గ్రహించి రచించిన గ్రంథమే పంచతంత్రం. రాజుకు ఇచ్చినమాట ప్రకారం ఆరు నెలల్లో రాకుమారుల్ని నీతిశాస్త్ర కోవిదులుగా తీర్చి దిద్దుతాడు విష్ణుశర్మ. ఇదంతా మనకు తెలిసిందే...

ఎప్పుడో ఎనభయ్యవ దశకంలో చదువుకుని, అప్పుడప్పుడు బాలలకు కథలు చెప్పే క్రమంలో పునఃశ్చరణ చేసుకున్న కథలు మళ్ళీ నాకు గుర్తుకు రావడానికి ప్రధాన కారణం శ్రీమతి శైలజా మిత్ర. ఆమె పిల్లల కోసం 'ఉషోదయ వెలుగు'లో రాసిన 'నేటి 'పంచ్' తంత్రం' కథలు. పదిహేను వందల సంవత్సరాల క్రితం విష్ణుశర్మ అయిదు విభాగాల్లో 69 కథలను జంతువులు పాత్రలుగా రాసాడు. జంతువులను పాత్రలుగా చేసుకుని శైలజా మిత్ర గారు రచించిన ఈ 'ఆధునిక 'పంచ్' తంత్రం'లో పదహారు కథలున్నాయి.

జంతువులను పాత్రలుగా చేసి కథను నడిపించే విధానం ఎవరికి నచ్చినా నచ్చకున్నా పిల్లలకు మిక్కిలి ఇష్టంగా ఉంటుంది. మనం మాట్లాడినట్లే ప్రతిరోజు వాళ్ళు ఎంతో ఉత్సాహంగా చూసే వివిధ రకాల సాధు జంతువులు, క్రూర జంతువులు మాట్లాడడం వంటివి మరింత ఆసక్తిని కలిగించడమే కాక వాళ్ళను జాగరూకుల్ని చేస్తుంది. వారి ఆలోచనా విధానంలో కొత్త కోణాల్ని ఆవిష్కరించడమే కాక సాటి ప్రాణులపట్ల పిల్లల్లో ప్రేమను మరితగా ఇనుమడింప జేస్తుంది. జంతువులు పాత్రలుగా ఉండడం వల్ల వాటి మనస్తత్వాలు, వాటి వాటి సహజ ప్రవృత్తులు, వాటి నడత, నడవడి కథల్లో మనకు తెలియజేయడంతో పాటు చదువుతున్నప్పుడు పాఠకులుగా మన ఊహాశక్తిని చాలాసార్లు పదునుపెడుతుంది. కాబట్టే పంచ తంత్రం వందల యేండ్లైనా మనల్ని తనవైపు తిప్పుకుంటూనే ఉంది. ఆకర్షిస్తూనే ఉంది. ఒక కాలానికి, ప్రాంతానికి ఈ పాత్రలు, కథలు పరిమితం కాలేదు కాబట్టే శైలజామిత్ర తన కథల్లోని పాత్రలకు జంతువులను ఎంచుకుని అద్భుతంగా మలిచారు.

శైలజామిత్ర గారు కవయిత్రి, రచయిత్రి, విమర్శకులు. దశాబ్దాలుగా నేను వీరి పేరును పత్రికల్లో, వివిధ మాధ్యమాల్లో చూస్తున్నాను. కవితలు, కథలు చదువుతున్నాను. నాకు తెలిసి శైలజామిత్ర గారి రచనలు అచ్చుకాని తెలుగు పత్రిక లేదనడం అతిశయోక్తి కాదు. వివిధ ప్రక్రియల్లో రచనలు చేసి తనదైన ముద్రను వేసిన శైలజామిత్ర పిల్లల గురించి రాయడం నాకు మరింత సంతోషాన్ని కలిగించింది. నేటి ఆధునిక తెలుగు రచయితల్లో లేదు కానీ తొలి తరం రచయితలంతా ఏదో ఒక సందర్భంలో పిల్లలకోసం రచనలు చేసారు. ఇతర భారతీయ భాషల్లో ప్రసిద్ధులైన రచయితలెందరో పిల్లల గురించి రాయడం మనం చూడొచ్చు. తెలుగు రచయితలు గత అయిదారు సంవత్సరాలుగా పిల్లల కోసం తమవంతు బాధ్యతగా రాయడం మనం చూస్తున్నాం. ఇది తెలుగు బాల సాహిత్య వికాసోద్యమంలో ఒక శుభపరిణామం. ఇదే కోవలో శైలజామిత్ర గారు తమ వంతు బాధ్యతగా పిల్లల కోసం రాయడం అభినందించాల్సిన విషయం.

మనకు తెలిసిన పంచతంత్ర కథల్లో సమాజం, నీతి, నిజాయితీ, ధర్మం మొదలగు అనేక విషయాలను రచయిత విష్ణుశర్మ ఒక లక్ష్యంతో చెప్పడం మనం చూస్తాం. రచయిత్రి శైలజామిత్ర గారు తమ 'ఆధునిక 'పంచ్' తంత్రం' కథలు మనకు చెబుతున్నప్పటికీ ఇందులోని ప్రధాన వస్తువు జంతువులు, వాటి సమస్యలు, సమస్యల పరిష్కారం కోసం చూపబడిన వివిధ మార్గాలు. మన పంచతంత్రం మూర్ఖులైన రాకుమారుల కోసం రాయబడితే, ఈ 'ఆధునిక 'పంచ్' తంత్రం' మూర్ఖంగా ప్రకృతిని సర్వనాశనం చేస్తూ జీవ జంతుజాలం మనుగడకు ముప్పుగా మానవులు చేస్తున్న అనేక విషయాలను జంతువుల నేపథ్యంగా మనతో చర్చిస్తారు.

జాతి, మత బేధాలు మనుషుల మధ్య ఎంత అగాథాల్ని సృష్టిస్తున్నాయో, జీవితాల్ని చిన్నాభిన్నం చేస్తున్నాయో మనకు తెలుసు. జాతి బేధపు అంశాన్ని ఇతివృత్తంగా తీసుకుని రాసిన కథ 'చిట్టి చిలకమ్మ' కథ. గద్ద చేతిలో మోసపోయిన చిలుక కథను ఇందులో చెబుతారు రచయిత్రి. 'పక్షులుగా మనలో అనేక జాతులుండచ్చు. కానీ మనలో విభేదాలను రేపుతున్నది మాత్రం ఆడ, మగ జాతులే' అంటారు. ఇంకో మంచి మాట కూడా రచయిత్రి ఈ సందర్భంలో అంటారు 'జాతిలో ఒక్కరు తప్పు చేస్తే మనం సరిదిద్దాలే తప్ప ఇలా వంతపాడకూడదు' అని. అడవిని గురించి, అడవిని కాపాడాలనే ఆలోచనల గురించి తెలిపే కథ 'చీమ–ఏనుగు.' ఒక అడవిలో ఎన్నో జంతువులు, ప్రాణులు ఉన్నాయి. వాటిలో ఒక చిన్న చీమ ఒకటి. ఆ చీమ రోజురోజుకు తరిగిపోతున్న వనాలను చూసి ఆవేదన చెందుతుంది. సింహం, ఏనుగు వంటి పెద్ద జంతువులను తన ఆలోచనతో ఎలా ప్రభావితం చేసిందో ఈ కథ తెలుపుతుంది. ఇటువంటిదే మరో కథ 'నిశ్శబ్ద చరణాలు' నెమలి, బాతు వంటివి ఇందులో ప్రధాన పాత్రలు. ఇందులోనూ అడవులను అంతంచేస్తున్న విధానమే వస్తువు. 'ఈ మానవులు చేసే విపరీతపు చేష్టలకు అంతు లేకుండా ఉంది. వారు సక్రమంగా బతకరు. మనల్ని ప్రశాతంగా బతకనివ్వరు' అని చిలక ఆవేదన చెందడం మనుషులందరికీ చెంపపెట్టులాంటి మాటే మరి. స్వేచ్ఛ మితిమీరితే అనర్థాలు జరుగుతాయని చెబుతూ 'పసి పక్షుల్ని కాపాడండి. అవి మీ బిడ్డలు కాకున్నా అందుకున్న నీరు, దొరికిన తిండి పంచండి. మనింట్లో ఆహారం మిగిలితే మరొకరికి అందించండి' అన్న సందేశం బాగుంది.

ప్రతి కథలో ఒక సందేశాన్ని అందించడం శైలజామిత్ర గారి రచనల్లో చూడవచ్చు. 'మృగరాజు తీర్పు'లో అదే కోవలో 'ప్రతి పుట్టిన రోజుకు ఒక మొక్క నాటండి' అనే సందేశాన్ని ప్రధానంగా చెబుతారు రచయిత్రి. 'జాతి సమైక్యత' కథ కూడా ఆలోచింపజేసే కథ. ఆపదలు ఎదురైనప్పుడు కలిసికట్టుగా ఉండి వాటిని ఎలా అధిగమించవచ్చో తెలుపుతుంది కథ.

ఈ కథల సంపుటి పేరు లాగానే ఇందులోని కథలన్నీ వివిధ సందర్భాలను 'పంచ్' లుగా తెలుపుతున్నాయి. రచయిత్రి పిల్లలకోసం రాసినప్పటికీ పిల్లలే కాదు పెద్దలందరూ చదవాల్సిన కథలివి. చాలావరకు మనం వదిలివేసిన అనేక అంశాలను రచయిత్రి వీటిలో చర్చించారు. చర్చించడంతోనే ఆగిపోకుండా చాలా కథల్లో ఆయా సమస్యలకు చక్కని పరిష్కారాన్ని చూపించే ప్రయత్నం చేసారు. ఈ పదిహేను కథల 'నేటి 'పంచ్'తంత్రం'కు స్వాగతం పలుకుతూ, మరిన్ని పిల్లల కథలను రాయాలని శైలజామిత్ర గారిని కోరుతున్నాను. జయహో! బాల సాహిత్యం.

-డా. పత్తిపాక మోహన్
తెలుగు సంపాదకులు & కార్యక్రమాధికారి
నేషనల్ బుక్ ట్రస్ట్ ఇండియా
మానవ వనరుల అభివృద్ధి మంత్రిత్వశాఖ, భారత ప్రభుత్వం

జీవన వేదం

ఒక్కమాట చాలు కదా వేలవేల సూర్యచంద్రులు
వెలుగులు చిమ్మే పాలపుంతలూ
మనసు ప్రాంగణాన మచ్చిక చేసుకున్న కుక్కపిల్లల్లా
కనికట్టు చేసి కట్టిపడేసుకుందుకు

ఎప్పుడో పోగేసుకు పదిలంగా దాచుకున్న
అక్షర నిధులు సంచులకు సంచులు భుజాన వేసుకు
మధుమాసపు జాబిలి పూరెక్కల మధ్య మధువొలికినట్టు
కలల మాధుర్యాన్ని కలవరించేందుకు కళ వరించేందుకు
జీవన పరిమళాలు వంతెనలుగా పరచుకు
యుగాల తొలిదినం నుండే అన్వేషణ పయనంలో
ఒకరినొకరు పునః పరిచయం చేసుకు0టూ
పరిణయ గాథలు రాసుకు0టూ ఒకే రాగం ఆలపిస్తూ
ఈ దాగుడుమూతల ఆటలో ఒకరికొకరు దొరికిపోడం
ఇదే కదా ఒక జీవన వేదం

-స్వాతీ శ్రీపాద
8297248988

నేటి దృశ్యం

కేదారం-ఆధారం

ఇది ఒయాసిస్ కాదు
మనం మరచిపోయిన చెరువు
ఇది ఎడారి కాదు
అయినా మనం ఆహ్వానిస్తున్నాం!
ఇది కేదారాలకాధారం
ఇది కర్షకులు కాదంటారు
ఇది కడుపులో అన్నామృతం పోస్తుంది
అయినా మనం హాలాహలాన్నే కోరుతున్నాం

-కిలపర్తి దాలినాయుడు
7780589336

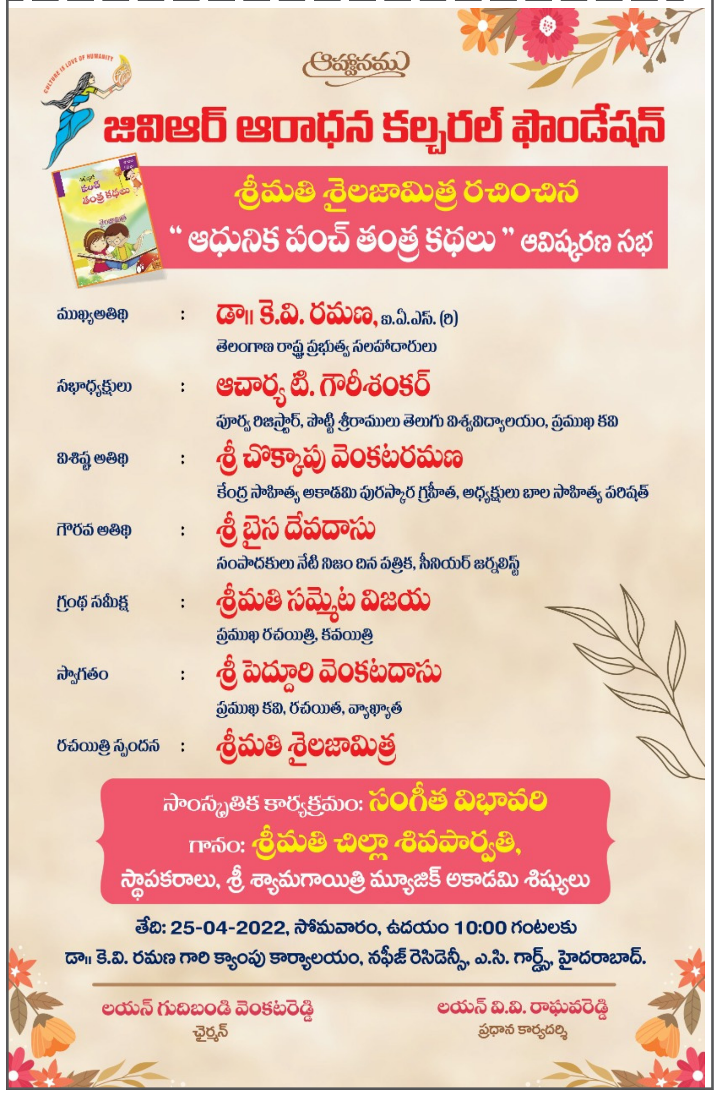

పుస్తక సమీక్ష

సరళంగా రూపుదిద్దుకున్న 'తురాయి పూలు"!

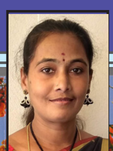

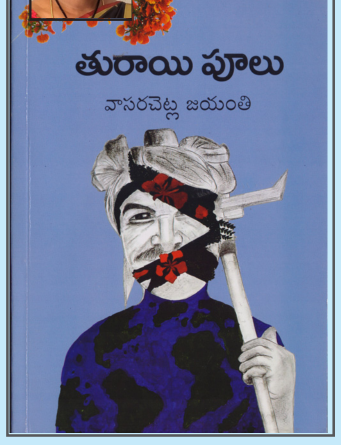

"కనురెప్పల మాటున దాచుకున్న కొన్ని చిత్రాలు అమాంతంగా కళ్లముందు నిలబడినప్పుడు సబ్బు నురగల బుడగలు గాలిలో తేలిపోతున్నట్లు మనసు గిలిగింతలు పెట్ట సందడి చేస్తుందంటూ".. బాల్యంలోని మధుర జ్ఞాపకాలను అక్షరాల్లో నిక్షిప్తం చేసిన కవయిత్రి వాసరచెట్ల జయంతి తమ రెండో కవితా సంపుటిని 'తురాయి పూలు' పేరుతో మనకందిస్తున్నారు. మసకబారుతున్న మానవ సంబంధాలను.. అమ్మా–నాన్నలపై ఉన్న ఆత్మీయతానురాగాలను.. నింగి చుక్కలను చూస్తూ..తన జీవితపు లెక్కలకు వెలుగు రేఖలను కట్టే రైతన్నలను.. ఆకృతి దాల్చకుండానే పెదాల నుండి వెల్లువలా ప్రవహించే అక్షరాలను బంధువులతో పెనవేసుకున్న అనుబంధాలను.. మాయమై పోతున్న పల్లె జాడలను.. ఇలా అనేక అంశాలను వల్లె వేస్తూ కవిత్వాన్ని అల్లిన కవయిత్రి వాసరచెట్ల జయంతి. ప్రతీ కవితలో తమ సున్నిత మనస్తత్వాన్ని.. ఉత్తమ వ్యక్తిత్వాన్ని.. ప్రదర్శించే ప్రయత్నం చేయడం ప్రశంసనీయం..

నిప్పుల కుంపటి మోస్తున్న భూతల్లి దేహానికి చలువ పందిరివేసే నేతగాళ్లుగా రైతన్నలను అభివర్ణిస్తూ రాసిన పంక్తులు 'తురాయి పూలు' కవితలో చక్కగా ఒదిగిపోయాయి. రైతన్నలను ఉన్నతంగా చిత్రిస్తూ ఈ కవితలో పొందుపరిచిన ప్రతీ పంక్తి అందరినీ ఇట్టే ఆకట్టుకుంటుంది. గింజ గింజలను నేలకు అంకితం చేసి పచ్చని పైరుకు రెక్కలు తొడిగే రైతుల బతుకులకు అద్దం పట్టారు. గిట్టుబాటు కాని ధరలను చూసి కాలం కాలేదని సరిపెట్టుకుని.. వచ్చే యాడాది పంటకు సమాయత్తమయ్యే రైతన్నలను ఈ కవితలో ఆవిష్కరించిన తీరు బాగుంది.

2020లో 'నేల విమానం' కవితా సంపుటితో సాహితీ లోకంలో కవయిత్రిగా స్థిరపడి కవయిత్రి వాసరచెట్ల జయంతి.. ఇప్పుడు ప్రకటిస్తున్న 'తురాయిపూలు' గ్రంథంలో సరళత్వానికి పెద్దపీట వేశారు. స్పష్టతకు పట్టం కట్టారు. వస్తు ఎంపికలో తమ ప్రతిబను ప్రదర్శించారు. అభివ్యక్తితో కొత్త దనానికి పెద్దగా చోటు కల్పించకపోయినా.. అలతి అలతి పదాలతో తమ భావాలకు అక్షరాకృతినిచ్చారు.

శిల్పం విషయంలో మరింత శ్రద్ధ చూపించాల్సి ఉన్నప్పటికీ.. ఆమె ఉన్నత వ్యక్తిత్వాన్ని.. సామాజిక చింతనను తప్పకుండా అభినందించి తీరుతాం.

ప్రస్తుత ప్రపంచంలో గురుశిష్యులిద్దరూ తరాలకు విజ్ఞా వారసులనీ.. తల్లిదండ్రులు సహృదయ ప్రేక్షకులనీ.. అప్పుడప్పుడూ వల్లెవేస్తున్న కొన్ని అక్షరాలు.. అపశృతులు పలికినప్పటికీ.. అది వాటి తప్పుకాదని ఆచరించే వ్యక్తులదే తప్పు లని తేల్చి చెప్పారు. తేజోమూర్తిగా భాసిల్లే గురువు చేతిలోని సుద్దముక్క నిరంతరం కొన్ని అక్షరాలను సృష్టించి.. జ్ఞాన జ్యోతులను వెలిగిస్తూనే ఉంటుందంటూ గురువుల పట్ల తమ గౌరవాన్ని చాటుకున్నారు.

'బాల్యాన్ని భుజానమోస్తూ' కవితలో బాల్య జ్ఞాపకాలను నెమరు వేసుకుంటూ.. స్వచ్ఛమైన స్నేహం పలకా బలం పట్టుకుని అక్షరాలు దిద్దిన నాటి నేస్తాలదే అంటూ మంచి ముగింపునిచ్చారు.

'అమ్మా... బాపూ" కవితలో అమ్మా బాపులకు ఒకరిపట్ల ఒకరికి ఉన్న నమ్మకాన్ని ఆవిష్కరించారు. ఎన్నో ఉప్పెనలాంటి కష్టాలు.. వారి బతుకు చుట్టు తిరిగినా.. ఏనాడూ బాపు మాట అమ్మ జవదాట లేదని.. పురికొసలాగా కలిసి మెలిసి కష్టాల కొలిమిలో నడుస్తూనే ఉన్నారంటూ రాసిన పంక్తులు బాగున్నాయి.

'చివరి మజిలీ' కవితలో కవయిత్రి తమ తాత్త్వికను చాటుకున్నారు. కాచి వడపోసిన జీవితపు మాధుర్య ఫలాలను తన వారికి వదిలి.. శాశ్వత మజిలీని వెతుక్కుంటూ.. మరో శరీరంలో జీవిత ప్రయాణం మొదలు.. ప్రతిక్షణాన్ని పరిపూర్ణం చేసుకునే వారికి చివరి మజిలీ ఓ గొప్ప అనుభూతి అని అభిప్రాయపడ్డారు.

జీవితంలోని నిరాశా నిస్పృహలను వదలి ప్రపంచంలోని ప్రేమను చాటి చెప్పిన రవీంద్రనాథ్ ఠాగూర్ గురించి 'విశ్వకవి' కవితలో పొందుపరిచిన పంక్తులు బాగు న్నాయి. శ్రమైక సౌందర్యాన్ని గీతాంజలి కావ్యంతో లోకానికి అందజేశారంటూ రవీంద్రుని కొనియాడారు.

పరుచుకున్న నిశీధి దుప్పటిని తీసేస్తూ గుప్పిట పట్టిన వెలుగు రేఖలు ఆత్మీయంగా అల్లుకుపోతున్నాయంటూ.. 'క్రాంతి దర్శనం' కవితను ఎత్తుకున్న తీరు బాగుంది.

జాతీయతను నడిపించే మరణం లేని వీరుడిగా అభివర్ణిస్తూ నేతాజీ సుభాష్ చంద్రబోస్ గురించి రాసిన 'ఆజాద్‌హింద్ ఫౌజ్' కవిత బాగుంది.

'నగరం నిద్రపోతున్న వేళ' కవితలో నగర జీవితానికి. నగర వాతావరణానికి అద్దం పట్టారు. నగరంలో.. హంగులతో కూడిన రంగుల జీవితాల మధ్యే.. కాలే కడుపుల డొక్కలకు పిడికిళ్లు నొక్కుకుని బ్రతికే జీవితాలను ప్రస్తావించిన తీరు అభినందనీ యంగా ఉంది.

చీకటి చిత్రంగా వచ్చి...

నా బుగ్గలు నిమిరినప్పుడు.. కన్నులపై మత్తు పరదాలుపడి నిద్ర పొత్తిళ్లలో ఆదమరిచానంటూ 'తుషార సందేశం' కవితను చక్కగా ప్రారంభించారు.

జీవిత సంఘర్షణల నడుమ నలిగి వెలువడిన అగ్ని కణంగా శ్రీశ్రీని పేర్కొంటూ 'సాహితీ శిఖరాగ్రం' కవితను తీర్చి దిద్దారు. "వేయి గొంతుకలైన అక్షరం' కవితలో.. అందరి గోడూ అతని గొడవైందనీ.. అన్యాయం అంతరించే దాకా ఆగని గొడవ అతనిది అంటూ 'కాళోజీ' పట్ల కవయిత్రి తమ గౌరవాన్ని చాటుకున్నారు.

'అమ్మ సంతకం' కవితలో అమ్మతో పెనవేసుకున్న అనుబంధాన్ని.. చిన్న నాటి స్మృతులను.. ఏకరువు పెట్టారు. అమ్మ కొంగు పట్టుకుని అస్తమానం తిరిగే నేను.. నేను అమ్మలా అన్నీనేర్చుకుందామని ఎంత ప్రయత్నించినా అబ్బలేదు. అమ్మ అయ్యాకగానీ తెలియలేదు. ఆత్మీయమైన అమ్మ ప్రేమ సంతకాన్ని ఫోర్జరీ చేయడానికి రాదని చక్కని ముగింపునిచ్చారు. అమ్మ యొక్క గొప్పదనాన్ని చాటి చెప్పారు.

ఈ కవితా సంపుటిలోని మొదటి కవిత 'ప్రేమ పతాకం' సైనిక దంపతుల అనుభవాలను అనుభూతులను ఆవిష్కరిస్తూ రాసినప్పటికీ.. మిగతా దంపతులకు వర్తించేలా పదబంధాలను కూర్చారు. అవును మనమిద్దరమూ దేశభక్తులమే భరత మాత నుదుటన మన ప్రేమ పతాకం చిరకాలం రెపరెపలాడుతూనే ఉ ంటుందని చెప్పడం బాగుంది.

ఇలా ఈ గ్రంథంలోని కవితా పంక్తులు మరెన్నో ఉదహరించడానికి యోగ్యంగా ఉన్నాయి. చాలా కవితలో కవయిత్రి లోక పరిశీలనా పటిమను చాటేలా కొలువు దీరాయి. అక్కడక్కడా కవిత్వాంశ కొరవడి.. పూర్తి వచనంలా సీదాసాదాగా కనిపించినప్పటికీ.. కవయిత్రి వాసర చెట్ల జయంతి ప్రస్తావించిన అంశాలను ప్రశంసించి తీరుతాం.. కవిత్వానికి గుప్తత.. క్లుప్తతం.. ఆభరణాలున్న విషయాన్ని.. గ్రహించి.. మరింత గాఢమైన కవిత్వాన్ని మున్ముందు మనకందిస్తారన్న విశ్వాసం ఉంది. వి.జి. చందన గీసిన ముఖచిత్రం పుస్తకానికి నిండు శోభను కూర్చింది..

ప్రతులకు: వి. మరోహర్
సెల్: 9985525355

– దాస్యం సేనాధిపతి
సెల్: 94405 25544

ఏప్రిల్ 5న గుంటూరు జిల్లా పొత్తూరులో సాహితీకిరణం బ్రాంచి కార్యాలయంలో సాహితీకిరణం నిర్వహించిన కార్యక్రమంలో కుమ్మమూరి సుబ్బాయమ్మ రచించిన 'ఎదురీత' నవలను మాజీ పార్లమెంటు సభ్యులు మోదుగుల వేణుగోపాలరెడ్డి ఆవిష్కరించారు. చిత్రంలో జానీబాషా, పి.వి. సుబ్బారావు, వి.వి. రాఘవరెడ్డి, ఎన్వీ. రఘువీర్‌ప్రతాప్,జన్నాభట్ల నరసింహప్రసాద్, రమణ వెలమకన్ని, పొత్తూరి సుబ్బారావు, విడదల సాంబశివరావు, పెద్దూరి వెంకటదాసు.

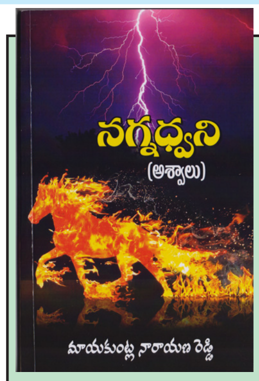

ప్రజలకు వాగ్దానం
పరిశుభ్ర ఆహారం
పండించే రైతుకు
పస్తులే బహూమానం

అన్నదాత కేక
ఇంక అందేదేమో 'పైకి'
కనికరం లేదేమో
చెవిటి మేఘానికి

ఆ గొడవలో వున్నది
సామాన్యుడి 'గోడు'
'కాళోజీ' అక్షరం
అగ్నిగోళం 'స్పీదు'

'పారు'తోంది ఏరులా
ఇంతకన్నా నీచులు
జనాన్నే వేటాడే
జనతంత్రపు నేతలు

తరగతి గదే
విద్యార్థి సంస్కృతికి పునాది
అధ్యాపకుడే
అందుకు జవాబుదారీ

దళారీల దాష్టీకం
బతుకు భయం, రైతుకు
ఎంత పంట పండినా
నోటికందదు మెతుకు

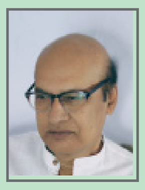

-మాయకుంట్ల నారాయణరెడ్డి
9989686603

మాదేశి రాజేందర్‌కు ఉగాది పురస్కారం

బీసీ సంక్షేమ సంఘం గ్రేటర్ హైదరాబాద్ అధ్యక్షుడు ముషీరాబాద్‌కు చెందిన మాదేశి రాజేందర్‌కు సకల జనుల సేవా సమితి ఆధ్వర్యంలో ఉగాది పురస్కారం–2022ను ప్రదానం చేశారు. మంగళవారం రవీంద్రభారతిలో జరిగిన పురస్కారాల ప్రదానోత్సవ కార్యక్రమంలో తెలంగాణ రాష్ట్ర టూరిజం డెవలప్‌మెంట్ చైర్మన్ ఉప్పల శ్రీనివాస్ గుప్తా, ప్రముఖ సినీ హీరో సుమన్, బీసీ సంక్షేమ సంఘం అధ్యక్షుడు జాజుల శ్రీనివాస్‌గౌడ్, బీసీ సంక్షేమ సంఘం మహిళా కమిటీ రాష్ట్ర వర్కింగ్ ప్రెసిడెంట్ సకల జనుల సేవా సమితి వ్యవస్థాపక అధ్యక్షురాలు మణి మంజరిలు పాల్గొని ఈ పురస్కారాన్ని బహూకరించారు. రాజేందర్ మాట్లాడుతూ బీసీల ఐక్యత, సమస్యల పరిష్కారం, న్యాయమైన హక్కుల సాధన కోసం కృషి చేస్తున్నందుకు ఈ పురస్కారం ప్రదానం చేశారని పేర్కొన్నారు.

ఏప్రిల్ 8న జ్యోత్స్న కళాపీఠం హైదరాబాద్ శ్రీ త్యాగరాయ గానసభ కళా సుబ్బారావు కళావేదికలో నిర్వహించిన శ్రీ శుభకృత్ నామ సంవత్సర ఉగాది సాహితీ పురస్కార ప్రదానోత్సవం 2022 కార్యక్రమంలో పత్రికారంగం నుండి ఉగాది పురస్కారం అందుకుంటున్న పొత్తూరి సుబ్బారావు. చిత్రంలో డా॥ అనిల్‌కుమార్, డా॥పోతుకూచి, భట్టీశ్వర శర్మ, ఆచార్య టి. గౌరీశంకర్, డా॥ మంజులత, ఆచార్య కె. కుసుమాబాయి.

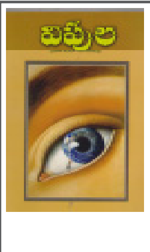

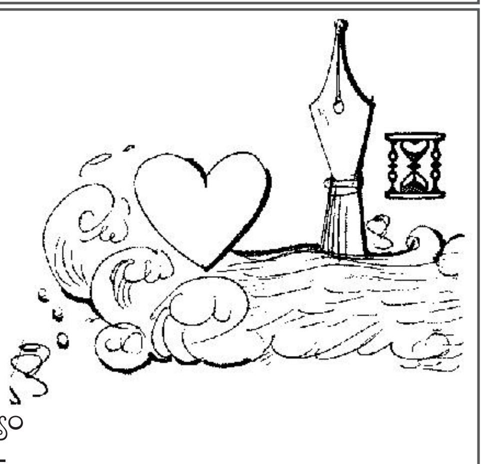

ఒక
'స్నేహ' పూర్వక వాక్యం
అర్థాంతకంగా ఆగిన–
కలం
కన్నీరు పెడుతుంది!
గుండె
సముద్రమై
ఘోషిస్తుంది!!

-డా॥విప్లవ్‌దత్ శుక్లా
సెల్:9849185878

కరోనా కథలు

ముప్పు తెచ్చిన మెప్పు (కథ)

చదువుపూర్తి కాగానే పురుషోత్తమరావు ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని తన స్వగ్రామం నుంచి అమెరికా పోయి అక్కడే మంచి ఉద్యోగంలో చేరి, అమెరికా అమ్మాయినే వివాహం చేసుకొని స్థిరపడ్డాడు. అతని భార్య పేరు లూసీ. వీరికి ఒక్కడే కొడుకు. పేరు త్రివిక్రమ్. భారతీయ పురాతన శాస్త్రాలు, గ్రామీణ ప్రజల జీవన విధానాల మీద పరిశోధనలు చేస్తున్నాడు. అందుకని ఇండియాలోని తన తండ్రిగారి జన్మస్థలమైన చిన్న కుగ్రామానికి వెళ్ళి తన పరిశోధనకు సంబంధించి ప్రయత్నించాలి అని నిశ్చయించుకున్నాడు. అదే విషయాన్ని తల్లిదండ్రులకు తెలియచేశాడు.

"త్రివిక్రమ్! నీకు అక్కడ ఏమీ ఉపయోగపడే సమాచారము దొరకదు. శిధిలావస్థలో ఉన్న పెంకుటిళ్ళు, కూలిపోవటానికి సిద్దంగా ఉన్న ప్రహరీ గోడలు, మురికి నీటి కాలువలు తప్ప, ఏమీ దొరకదు. వీధి అరుగులపై కూర్చొని లోకాభిరామాయం మాట్లాడుకొనే వయసుడిగిన పెద్దలే నీకు కనబడతారు. నా మాట విని ఏదైనా ఇతర దేశాలకు పోయి ప్రయత్నించు" అని సలహా ఇచ్చాడు తండ్రి పురుషోత్తమరావు.

"మైడియర్ సన్! ఇండియా విలేజ్ కల్చర్ చాలా గొప్పది. అని విన్నాను. కాని ప్రత్యక్షంగా చూడలేదు. అందుకని నీవు తప్పనిసరిగా మీ నాన్నగారి స్వగ్రామానికి వెళ్ళి అక్కడ విషయాలు పరిశీలించు" అంటూ తల్లి లూసీ మాత్రం ప్రోత్సహించింది.

"సరే తల్లీ, కొడుకులకు అంత ఉత్సాహంగా ఉంటే నేను ఎందుకు కాదనాలి! రేపే నీ ప్రయాణానికి ఏర్పాటు చేస్తాను, అక్కడ మన ఊరిలో నా చిన్నాన్న కొడుకు సుధాకర్ ఉన్నాడు. నీకు వరసకు బాబాయి అవుతాడు. అక్కడ నీవు నివసించటానికి అన్నీ ఏర్పాట్లు చేస్తాడు అని చెప్పి వివరాలు ఇచ్చి త్రివిక్రమ్‌ను ఇండియా విమానం ఎక్కించాడు పురుషోత్తమరావు.

ఇండియా చేరగానే త్రివిక్రమ్‌ను అప్యాయంగా ఆహ్వానించి తమ ఊరుకు తీసుకొచ్చాడు సుధార్. ఆ పల్లెటూరు పూర్తిగా మారిపోయింది. తండ్రి చెప్పిన ఒక్క దృశ్యము అక్కడ కనబడలేదు. ఖరీదైన మేడలు, సిమెంటు రోడ్లు, పెద్ద షాపింగ్ మాల్స్ ఉన్నాయి. ప్రపంచ ఆధునికత అంతా ఆ ఊరులోనే తాండవిస్తున్నది. పాశ్చాత్య వస్త్రాల వేషధారణ, బానకడుపులు, ఊబకాయలతో ద్విచక్రవాహనాలపై వింత వింత తలకట్టులతో కురచ, దుస్తులతో విలాసంగా తిరుగుతున్నారు. ప్రతివారి చేతుల్లో ఖరీదైన సెల్‌ఫోన్లతో అంతర్జాల దృశ్యాల వీక్షణతో తమదైన లోకాలలో విహరిస్తున్నారు. ఇతరులతో ఎవ్వరు మాట్లాడుకోవడం లేదు. అందరూ ఉన్నత విద్యావంతులే కానీ ఒక్కరికి సరైన ఉద్యోగంగాని భృతిగాని లేదు.

ఇంటర్‌నెట్ లేని ఇల్లు లేదు. చిన్న పెద్దా తేడా లేకుండా టి.వీలకు అతుక్కుపోయి కాలం గడుపుతున్నారు. అమెరికాలో తినేలాంటి వివిధ రకాల పిజ్జాలు, ఇతర విదేశీ ఆహార పదార్థాలు ఇక్కడి గుమ్మాలకు వచ్చి సరఫరా చేస్తున్నాయి విదేశీ సంస్థలు.

అదే విషయాన్ని తన బాబాయితో అన్నాడు త్రివిక్రమ్.

"మరి మన భారత దేశం అంటే ఏమనుకొన్నావు? అమెరికాకు స్వాతంత్ర్యం వచ్చి 400ల సంవత్సరాలలో వచ్చిన ప్రగతిని ఇక్కడ మేము 70 సంవత్సరాలలో సాధించాము. త్వరలో మీ అమెరికాను సైతంకూడా మించి పోతాము" అని గర్వంగా మీసం దువ్వాడు సుధాకర్.

ఈ వ్యవహారం అంతా చూశాక ఇక తన పరిశోధన ముందుకు జరిగే అవకాశాలు ఇక్కడ లేవు అని ఆలోచిస్తున్న త్రివిక్రమ్‌తో "రేపు మన ఊరు మొత్తం నీకు చూపుతాను. ఈ రోజు విశ్రాంతి తీసుకో" అన్నాడు సుధాకర్.

"సరే బాబాయి" అని నీరసంగా అన్నాడు త్రివిక్రమ్.

మరునాడు త్రివిక్రమ్‌ను తన రెండుకోట్ల రూపాయల ఖరీదైన ద్విచక్ర వాహనముపై ఊరంతా తిప్పాడు. వారి మొఖం చూసిన దిక్కు లేదు. ప్రతివారు హడావుడిగా తిరుగుతున్నారు.

ఏదో వస్తు ప్రదర్శనశాలలో వీక్షించినట్లు ఆ ఊరులోని ముఖ్యమైన ప్రదేశాలను అన్నింటి దూరం నుంచే చూపించాడు. అప్పటికే మధ్యాహ్నం అయింది. ఇంటికి బయలు దేరారు. ఒకపెద్ద విశాలమైన రేకుల షెడ్ ఇంటి ప్రక్కగా వీరు పోతుంటే లోపలి నుంచి ఏవేవో మాటలు, అరుపులు గట్టిగా వినిపించాయి త్రివిక్రమ్‌కు.

"ఎవరు వాళ్ళు అక్కడ ఉన్నారు" అని అడిగాడు త్రివిక్రమ్.

"ఓ వారిగురించా! అదో పెద్ద కథలే. మా ఊరి వారే వారికి కొద్దిగా చాదస్తం ఎక్కువ. వారి పాతకాలపు అలవాట్లు, ఆచారాలతో మా బుర్రలు తింటున్నారు. అందుకే వారినందరినీ ఒకే చోట వసతి ఏర్పాటు చేసి అక్కడ ఉంచాము. అయినా ఆ పిచ్చి వారితో నీకు పనేమిటి. ఇంటికి పోయి త్వరగా రెడీ అయిన సిటీకి పోదాము. అక్కడ కొత్తగా పెద్దరిసార్ట్స్ కట్టారు. మనం ఈ రోజు అక్కడికి పోయి హాయిగా గడుపుదాము" అని అన్నాడు ఏంతో ఉత్సాహంగా సుధాకర్.

"బాబాయి నాకు ఎందుకో వారిని చూడాలని కుతూహలంగా ఉన్నది. కాదనకు వెళ్ళి త్వరగా వస్తాను" అని మోటర్ సైకిల్ దిగాడు.

"సరే నీవు వెళ్ళు నేను మాత్రం రాను. ఎండ మండిపోతున్నది. ఆ హోటల్‌లో కూర్చొని చల్లని, కూల్‌డ్రింక్ త్రాగుతూ ఉంటాను. త్వరగా వచ్చేయి. అన్నట్టు చెప్పడం మరిచాను. ఆ లోపల ఉన్న వ్యక్తులు నీతో ఏమి మాట్లాడినా అసలు పట్టించుకోకు. వారితో వాదన పెట్టుకుంటే నీకు ఉన్న బుర్ర పోయి నీవు చేయాల్సిన పరిశోధన అటక ఎక్కుతుంది. ఆ తరువాత నీ ఇష్టం జాగ్రత్త" అంటూ హెచ్చరించి పంపాడు సుధాకర్.

త్రివిక్రమ్ తలుపు తీసుకొని లోపలికి ప్రవేశిస్తుంటే ఎదురుగా ఒక వ్యక్తి వస్తూ "బాబు ప్రక్కకు తప్పుకో ఎద్దులు పొడుస్తాయి" అంటూ హెచ్చరించాడు అక్కడ ఎటువంటి పశువులు లేకపోయినా.

"కొద్దిగా క్రింద చూసి నడవ్వయ్య కుర్రాడా! ఇప్పుడే కుండలు తయారు చేసి ఎండలో పెట్టాను. త్రొక్కకుండా జాగ్రత్తగా చూసి నడువు" అంటూ ఒక వ్యక్తి అన్నాడు. మరి కొంత దూరం పోయేటప్పటికీ అక్కడ నలుగురు కూర్చొని ఉన్నారు. ఒక వ్యక్తి పెద్ద సునిశితమైన ఇనుము పనిముట్టుతో చెక్క వస్తువులు చేస్తున్నట్లు, మరొక వ్యక్తి చెక్కతో రవాణా సాధనాలయిన బండి చక్రాలు బిగిస్తున్నట్లు, ఇనుపట్టీలు బిగిస్తున్నట్లు మరొకరు వస్త్రాలు తయారు చేస్తున్నట్లు. ఇంకొకరు పశువులు కాస్తున్నట్లు అభినయిస్తున్నారు.

ఒక వ్యక్తి పరుగు పరుగున త్రివిక్రమ్ దగ్గరకు

> వారితో వాదన పెట్టుకుంటే నీకు ఉన్న బుర్ర పోయి నీవు చేయాల్సిన పరిశోధన అటక ఎక్కుతుంది.

వచ్చి నేను స్వయంగా చేసిన బంగారు లోలకులు నెక్లెస్ ఉన్నవి కావాలా అంటూ చిన్న చిన్న ఇనుప తీగలు చూపిస్తున్నాన్నడు. ఒకతను పెద్దగా గొంతెత్తి పాడుతూ రకరకాల భంగిమలతో ఊగిపోతూ ఏవో కథలు చెబుతూ అభినయిస్తున్నాడు. ఇంకొక అతను చేతిలో పెద్ద గిన్నె పట్టుకొని తాజా తాజా పల్లీ ఉండలు, పప్పు చెక్క బెల్లం పాకం అంటూ అరుస్తూ అమ్ముతున్నాడు.

లేనివి ఉన్నట్లుగా ఊహించి వీరు చేస్తున్న చేష్టలకు త్రివిక్రమ్ మతిపోయింది. బాబాయి చెప్పినట్లు వీరికి నిజంగానే పిచ్చి అనుకొని బయటకు వెళ్ళుతుంటే నలుగురు చుట్టుముగి బాబు అప్పుడే పోతున్నావు నాలుగు రోజులు ఇక్కడే ఉండొచ్చు కదా. ఇంటికి పోయేటప్పుడు దారిలో నాలుగు పండ్లు కొనుక్కొని ఇంటికి తీసుకుపో ఇదిగో రెండు రూపాయలు అని ఆప్యాయంగా రెండు చిన్న రాళ్ళు చేతిలో పెట్టారు. ఇక అక్కడ ఉంటే తనకు వారిలాగానే మతిపోతుంది అని పరుగులాంటి నడకతో బయటకి వచ్చాడు త్రివిక్రమ్.

తన పరిశోధనకు ఉపయోగపడే అంశాలు ఈ పల్లెటూరులో లేవు అనే నిశ్చయానికి వచ్చి అమెరికాకి తిరుగు ప్రయాణానికి ఏర్పాట్లు చేసుకున్నాడు త్రివిక్రమ్.

తెల్లవారి ప్రయాణం అనగానే పిడుగుపాటి వార్త టి.వి.లో చెప్పారు. కోవిడ్-19 అనే ప్రమాదకర వైరస్ ప్రపంచాన్ని గడ గడ లాడిస్తున్నది. దాని బారినపడిన ప్రజలు ప్రాణాలు కోల్పోతున్నారు. ఇంతవరకు దానికి సరైన విరుగుడు ఔషధాన్ని కనిపెట్టలేదు. ముఖ్యంగా ఈ వైరస్ ప్రజలు గుమికూడినప్పుడు ఒకరి నుంచి మరొకరి వ్యాప్తిస్తుంది. అందుకని వైరస్ వ్యాప్తి నివారించేందుకు నిరవధికంగా లాక్‌డౌన్ ప్రకటిస్తూ ప్రజలందరూ ఇళ్ళకే పరిమితం కావాలి అంటూ ఆంక్షలు విధించారు..! ఆంక్షలు అతిక్రమించిన వారు శిక్షార్హులు అని ప్రభుత్వం ప్రకటించింది.

దీనిమూలంగా త్రివిక్రమ్ తన ప్రయాణాన్ని వాయిదావేసుకొని ఆ పల్లెటూల్లోనే కాలక్షేపం చేయసాగాడు.

ఒక నెల రోజులు ప్రశాంతంగానే గడిచింది. ఆ మహమ్మారి వ్యాధి కొద్దిగా అదుపులో ఉన్నా ఎందుకైనా మంచిదని మరి కొంతకాలం నిషేధాజ్ఞలు జారిచేసారు. గ్రామాలకు కంచెలు వేసి ఎక్కడి ప్రజలు ఆ ఊరిలోనే ఉండాలి. పొరుగూరుకు పోకుండా అడ్డుకుంటూ పోలీసు యంత్రాంగము గట్టి చర్యలు

> "మానవుడికి కడుపునిండా అన్నీ అమరితే దర్జాగా భోగాలు అనుభవిస్తాడు. కడుపుమాడితే బుర్ర పనిచేసి అవసరాలు తీరటానికి మార్గాలు అన్వేషిస్తాడు. ఇది ప్రకృతి ధర్మం"

చేపట్టారు. అపోహాలు, అవాస్తవాలు, అసత్య ప్రచారాలు చేస్తు సమాజాన్ని భయకంపితులను చేస్తున్నారని ఇంటర్‌నెట్, సెల్‌ఫోన్ సౌకర్యాలు తాత్కాలికంగా నిలిపివేశారు.

త్రివిక్రమ్ ఉన్న ఊరులోని ప్రజలకు దిక్కుతోచలేదు. తినేందుకు దాచుకున్న ఆహారపదార్థాలు అన్నీ అడుగంట సాగాయి. విదేశీ కంపెనీల ఆధ్వర్యంలో నడిచే దుకాణాలు అన్నీమూతపడినవి. పప్పులు, ధాన్యాలు, కూరగాయలు దొరక్క ప్రజలు ఇబ్బందులు పడసాగారు.

మానవుడికి కడుపునిండా అన్నీ అమరితే దర్జాగా భోగాలు అనుభవిస్తాడు. కడుపుమాడితే బుర్ర పనిచేసి అవసరాలు తీరటానికి మార్గాలు అన్వేషిస్తాడు. ఇది ప్రకృతి ధర్మం.

ఆ ఊరిలోని ప్రతి ఇంటిలో ఉన్న ఖాళీస్థలాలు ఇదివరకు చెత్త చెదారాలతో నిండిపోయి ఉండేవి. వాటిని అన్నింటిని శుభ్రం చేసి భూమిని సాగుచేసే ఇనుప సామాగ్రిని తయారు చేసే కంసాలి వీరబ్రహ్మంతో పనిముట్లు సహాయంతో కూరగాయల పాదులు చేసి, ఆకు కూరల విత్తనాలు చల్లి వీరు శ్రద్ధగా మొక్కలు పోషించసాగారు.

పెట్రోల్, డీజిల్ తక్కువగా అందుబాటులోకి వస్తున్న మూలంగా ఊరిలోని ప్రజలందరూ ట్రాక్టర్‌లు, వినియోగించుకోలేకపోతున్నారు. అందుకని కంసాలి గోవిందయ్యను ఆ రేకుల షెడ్డు నుంచి పిలిపించి తమకు కావలసిన వ్యవసాయ పనిముట్లు, రవాణాసౌకర్యము కొరకు చెక్క బండ్లు తయారు చేయించుకొని వినియోగించసాగారు.

తమ పంట భూములలో వివిధ రకములైన ఆహారధాన్యాలు అయిన సజ్జలు, జొన్నలు, రాగులు, కొర్రు ఇంకా పప్పు ధాన్యాలు కందులు, మినుములు, వాణిజ్య పంటలు ఆముదాలు, పత్తి, మిరప, పొగాకు పండించసాగారు. పూడికతో మునిగిపోయిన చెఱువును అందరి శ్రమదానంతో బాగు చేసి నీటిని నిల్వ చేసుకొని మాగాణి పంటలు వేసి వరి పంట సాగుచేశారు. ఆధునిక పురుగు మందులు, సాంకేతిక ఎరువులు వాడకుండా, సేంద్రీయ ఎరువులు, గొర్రె, మేకల సేంద్రియ ఎరువులకు వినియోగించి ఆరోగ్యకరమైన పంటలు పండించసాగారు.

కుండలు తయారుచేసే గురువయ్య సహాయంతో ఊరిలోని అందరూ తమకు అవసరమైన పాత్రలు వివిధ రకములయిన పంట సామాగ్రి ఏర్పాటు చేసుకొన్నారు. అదే విధంగా వస్త్రములు నేసే హరిజనుడు యాదగిరిని, చీరలు తయారు చేసే యల్లమందతో తమకు కావలసిన వివిధ రకముల కొత్త దుస్తులను సమకూర్చుకున్నారు.

దర్జీ కృష్ణారావుతో తమకు కావలసిన వివిధ రకములైన చొక్కాలు నిక్కర్లు కుట్టించుకున్నారు. చింతపండు, ఉప్పు మొదలగు పదార్థములు దూర ప్రదేశముల నుండి గాడిదలపై తీసుకువచ్చి ఎరులక వీరన్న ఊరందరికీ సరఫరాచేయసాగాడు. వివిధ ఆకృతులలో తయారు చేసిన పాద రక్షలకు ఆకర్షణీయమైన ప్లాస్టిక్ పువ్వులు అమర్చి ఊరివారందరికీ చర్మకారులు యాకోబు, వెంకటేశంలు ఇవ్వసాగారు. పంట చేలకు కాపలాగా యానాదుల పోలయ్య ఉన్నాడు.

ఆ ఊరిలో ఎవరికైన అనారోగ్యము అయితే ఆయుర్వేద వైద్యులు మల్లిఖార్జున శాస్త్రి తన కుప్పికట్లతో మందులు వాడి తగ్గించేవారు. మరీ పెద్ద వ్యాధులు వస్తే పట్నానికి తీసుకొనిపోయి వైద్యం చేయించేవారు. ఊరిలోని పెద్దలు మొదలుకొని చిన్నపిల్లలు వరకు వివిధ రకాలయిన వ్యవసాయ పనులు చేస్తూ గేదెలను, ఆవులను పోషిస్తూ అందరూ శ్రమైక జీవులే ప్రతివారు తమ కుటుంబ పరిపోషణకు కష్టపడసాగారు.

అందరు ఆప్యాయత, అనురాగాలతో ఒకరికొకరు సహాయం చేసుకొంటూ ఊరంతా ఒక ఉమ్మడి కుటుంబంలా ఉండసాగారు. పాలు, పెరుగు సమృద్ధిగా కలిగి మంచి బలమైన ఆరోగ్యకరమైన ఆహార పదార్థాలు సులభంగా అందరికీ అందుబాటులోకి వచ్చాయి. ఇందుమూలంగా ఇది వరకు వారు అనుభవించే శరీర రుగ్మతలుపోయి ఆరోగ్యంతో ఎంతో తేజోవంతులై, జవసత్వాములు కలిగి తమ దైనందిక పనులను చేసుకుంటూ అధిక మొత్తంలో ఆహార ఉత్పత్తులను పండించసాగారు.

ఊరిలోని పంతులుగారి వద్ద ప్రాథమిక, సామాజిక విద్యా పరిజ్ఞానాన్ని పొందుతూ పూజారి రంగాచారి గారు చెప్పే నీతి కథలైన శ్రావణ కుమారుని యొక్క తల్లిదండ్రుల భక్తి, సత్యహరిశ్చంద్రుని సత్యసంధత, బలి, శిబి చక్రవర్తుల దాన శౌర్య గుణాలను తెలుసుకొని జీవితాలను ఆదర్శప్రాయంగా చేసుకొనసాగారు.

ఈ విధంగా కొంత కాలము గడచిన తరువాత వైరస్ ప్రభావము తగ్గి మామూలు పరిస్థితులు ఏర్పడి ప్రభుత్వము వారు నిషేదాజ్ఞలు తీసి వేసారు. మరలా విదేశీ సంస్థలు తమ వస్తువులను చిరుతిండ్ల సేవలను అందించుటకు ఆ గ్రామానికి వచ్చారు.

విదేశీ సంస్కృతిలో కొట్టుకొని పతనమైపోతున్న తమని మేలుకొలిపి పూర్వకాలపు సాంప్రదాయ వృత్తులే అభివృద్ధికి మూలం అని తెలియ చేసిన ఉమ్మడి శత్రువైన వైరస్ మహమ్మారికి ధన్యవాదాలు తెలియచేసారు గ్రామప్రజలు.

సహజీవన సహకారాన్ని, మనిషికీ భూమికీ వున్న అవినాభావ సంబంధం వల్లనే ఏ ప్రాంత అభివృద్ధి అయినా అక్కడి ప్రజల మనో వికాసం సర్వతోముఖాభివృద్ధి ముడిపడి వుంటాయి.

ఇప్పుడు మేమందరమూ ఆనందంగా, ఆరోగ్యంగా వున్నాము అందుకని మీ విదేశీ ఉత్పత్తులు అవసరం లేదు. ప్రస్తుతానికి వైరస్ ముప్పుతప్పినందుకు గృహ నిర్భంధాన్ని ఎత్తివేసినా మా స్వయం రక్షణ కొరకు, రాబోయే తరాల మంచి భవిష్యత్తు గల జీవన విధానం అందించేకొరకు మాకు మేమే స్వైచ్ఛంధ వదర్భ నిర్భందాన్ని విధించుకుంటున్నాము అని ప్రభుత్వము వారికి తెలియచేశారు ఆ ఊరి ప్రజలు.

భారత సనాతన జీవన విధానాల యొక్క ప్రాముఖ్యత జాతుల జనజీవన స్రవంతులలో వాటి ప్రాధాన్యత ప్రకృతి పరిరక్షణ అనారోగ్యముల నివారణ మార్గాలను సాధించడంలో మానవుని బాధ్యతలు, ప్రాధాన్యతలు సమాజంలో స్వయం సంవృద్ధి సాధించేందుకు క్రమశిక్షణతో అభివృద్ధి పథంలో ప్రజల సహకారం అవసరం అనీ త్రివిక్రమునకు తెలిసివచ్చాయి.

ఒక మంచి పరిశోధనా విషయం తన తండ్రి స్వగ్రామంలో దొరికినందుకు ఎంతో సంతోషించాడు. తాను త్వరలో తల్లిదండ్రులతో సహా భారత దేశానికి వచ్చి తన స్వగ్రా మంలో నివాసం ఏర్పాటు చేసుకొని ప్రశాంతమైన, ఆరోగ్యకరమైన జీవనము సాగించాలి అనే కృత నిశ్చయంతో అమెరికా విమానం ఎక్కాడు త్రివిక్రమ్.

- జన్నాభట్ల నరసింహప్రసాద్
సెల్: 8297263741

అప్పుడే.......

కవిత్వం రాయడం
నువ్వనుకున్నంత సులభమేం కాదు
ఎడారిలా మారిపోయిన నీ మనసు మడిలో
కాస్త నవ్వుల పువ్వులు పూయించే వాక్యాలు రాయడం
రగిలిపోతున్న గుండెకు
సాంత్వన కూర్చే వెన్నపూసలాంటి వాక్యాలు రాయడం
కాలం మిగిల్చిన దుఃఖ ప్రవాహాలకు
అడ్డుకట్ట వేసే ఓదార్పువాక్యాలు రాయడం
నిద్రపోతున్న సమాజాన్ని తట్టిలేపే
ప్రశ్నలను మొలకెత్తించే వాక్యాలు రాయడం
అన్యాయంపై తిరుగుబాటును పురిగొల్పే
నిప్పుకణికల్లాంటి వాక్యాలు రాయడం
దిగులు బావిలో కూరుకుపోయిన నిన్ను
చేయూతనిచ్చి పైకిలాగే వాక్యాలు రాయడం
నిరాశలసంద్రంలో ఇరుక్కుపోయిన నిన్ను
దరిచేర్చే చుక్కానిలాంటి వాక్యాలు రాయడం
నువ్వనుకున్నంత సులభమేం కాదు

ఒంటరి సమయాలను
ఏకాంతసమయాలుగా మార్చుకోవాలి
అందరి విషాదగీతాల్లోనూ
సంతోషపు సరిగమల సరాగాల్లోనూ
తాదాత్మ్యం చెందగలగాలి
నిన్ను తరిమేసే చీకట్లలోనూ
స్వప్నాలను నిజంచేసే వెలుతురును చూడగలగాలి
వరదలా మారుతున్న చెమటచుక్కలకు
నువ్వొక దిక్సూచివి కావాలి
నీ ఆలోచనలు అమావాస్యచీకటిలా చిక్కబడాలి
నీ ఊహాశక్తి పున్నమి వెన్నెల్లా విస్తరించాలి
నువ్వు నదిలాంటి చురుకుదనాన్ని పుణికి పుచ్చుకోవాలి
వజ్రంలాంటి కఠినత్వాన్నీ సంతరించుకోవాలి
మొత్తంగా నువ్వు కవిత్వంలో కలసిపోవాలి
కవిత్వాన్ని నీలో కలుపుకోవాలి
అప్పుడే కవిత్వం వరదనీరై
పచ్చని స్వప్నాన్ని లిఖిస్తుంది

-ఎన్. నరేశ్ చారి
9701334516

ఆనందం వెల్లివిరియాలి

స్వార్థం మానుకో
సాయం పెంచుకో
సహనం పాటించు
ప్రశాంతతను సాధించు
ఆవేదనలు వదులుకో
అనురాగాలు పెంచుకో
ఆత్మీయతను పంచుకో
కోట్ల కోసం కుస్తీలు
ఆస్తుల కోసం ఆరాటాలు
అధికారం కోసం పోరాటాలు
క్రూరత్వం కుటిలత్వం
కుయుక్తులు కుట్రలు మానుకో
సిరిసంపదల కంటె
గుణ సంపద మనిషిని
మహోన్నతున్ని చేస్తుంది
విలువలే మనిషికి
నిజమైన ఆభరణాలు
భౌతిక సంపద కన్న
మానసిక సంపదే మిన్న
మనిషి విజ్ఞాని
మానసికంగా అజ్ఞాని
సంస్కారం లోపించి
సహనం నశించి
అహం ఆవరించి
ఆందోళన ఊబిలో
కూరుకుపోయి
ఆగమై ఒంటరైపోతున్నడు
ఆశలపై అదుపు
మమత మానవీయత
పరోపకారంభూతదయ
రిఔసమన్వయంసహకారం
సంఘీబావంజీవనశైలికావాలి
అసూయ వద్దు
అనురాగమే ముద్దు
సద్గుణాల వ్యక్తిత్వమే
అసలైన ఆనందానికి మూలం
ఆనందంధనసంపధ వల్ల రాదు
గుణసంపదవల్ల వస్తుంది
వ్యక్తిత్వంవికసిస్తే
ఆనందంవెల్లివిరుస్తుంది

-నేదునూరి కనకయ్య
9440245771

కొత్తదారి

నది ఒడ్డున ఒంటరిగా నడుస్తున్న.
ఎదలో బండరాయిలాంటి బాధలను మోస్తూ.
మనసంతా పరుగెడుతుంది...
పగ్గాల్లేని గుర్రపు స్వారిచేస్తూ.
నీరంతా నిచ్చలంగా ఉండి నన్నే గమనిస్తుంది.

మెల్లిగా అలలన్నీ వచ్చి...
నా పాదాలను తాకుతున్నాయి.
ఏదో తెలియని పులకరింత హృదయంలో.
ప్రకృతి అంతా పచ్చనైన తివాచీ పరిచి
పిచ్చిగా ఉరకలేస్తున్న మనసు...
కాస్త తేలికపడుతుంది.
చీకట్లు కమ్ముకున్న నాలో
చెకుముఖిరాయి రాపిడి జరిపి
కొన్ని నిప్పుకనికలను వెదజల్లి
వెలుగుకిరణాలను పూయిస్తూ..
నాకో కొత్తదారిని చూపిస్తున్నాయి.

నదిపై నుండి వస్తున్న గాలి...
రివ్వున వీస్తూ నా తనువును తాకుతుంది.
నన్నలా ముందుకు నెట్టుతూ....
నాకో మాటచెబుతుంది నా చెవిలో.
తనలా పరుగెత్తమని.

నన్ను ఆహ్వానిస్తుంది అక్కున చేర్చుకుంటుంది.
ఎండిన గుండెకు కాస్తంత నీటి తడి దొరినట్లు
చినుకులు కురుస్తున్నాయి చిరుజల్లుల్లా.
బాదలన్ని మంచు గడ్డలా కరిగిపోతున్నాయి.

ఎదో తెలియని ఉత్తేజం నాలో ఉరకలేస్తుంది.
కొత్త ఆలోచనల పర్వం మొదలైంది.
ఉన్నత శిఖరాల వైపు దారేదో కనిపిస్తుంది.
నా పాదాలు కదులుతున్నాయి అటువైపుగా.
నా హృదయంలో
ప్రయత్నపు మొలకలు మోలుస్తున్నాయి.
అవి తరువులై ఫలాలను ఇస్తున్నాయి.
ఆకలి మంటలను చల్లారుస్తున్నాయి.
కొత్తదారిని చూపుతున్నాయి.

-అశోక్ గోనె
9441317361

కీడెంచి మేలెంచు!

తెలిసి తెలిసీ ఎవరైనా కాలు పెడతారా
బరితెగించి బతికే మదాంధునింటిలో
మనసులో ఎడతెగని విషం నింపుకుని
ద్వేషాగ్నిని మాటల్లో చిమ్మడానికి తగిన సమయానికై ఎదురు
చూస్తూంటారు ఖలురు
దుర్యోధనుడు పిలిచాడు వెళ్ళాడా కృష్ణుడు
ఆతడి కొలువులో పనిచేసే భీష్ముడు పిలిచినా వెళ్ళనేలేదు
దుర్వర్తునుడైన రావణాసురుని
విడిచి రాలేదా విభీషణుడు
దుస్సాహసానికి వొడిగడితే
ఎవరికైనా మిగిలేది పరాభవమే
హితవు చెప్పడానికొచ్చిన మారుతినే వదిలిపెట్టలేదు
రావణుడు
వాలానికి నిప్పు పెట్టి నిర్జించాడు
ఆంజనేయుని
అవమానాగ్ని ఎప్పటికో గాని చల్లారలేదు
ఆలోపు ఎంత నాశనం జరిగిందో కదా
నయవంచకులను నమ్మి మోసపోయినవారెందరో
స్వలాభానికి పోయి అహంకారులనాశ్రయించిన
అద్భుత నాయకుల గతి గనలేదా
కీడెంచి మేలెంచాలంటారు
ఎక్కడికైనా వెళ్ళబోయేముందు
ఒకటికి నాలుగుసార్లు ఆలోచించాలి
దుష్టుల వద్దకు వెళ్ళేవారైతే మరి మరి యోచించాలి
హీనపడిన అనంతరం బాధ పడి ప్రయోజనమేమిటి
గతానుభవ జ్ఞానం వృద్ధమై
గౌరవాన్ని మరల పోగొట్టుకోవడమేగా!!!

-అన్నంరాజు వేణుగోపాల శ్రీనివాసమూర్తి
9014463489.

కవి

కవి
కనిపించేవి
వినిపించేవే కాదు
కనిపించని వినిపించని
వాటిని తన హృదయం తో చూడగలడు
ఒక లక్ష్యం కోసం కలం
తో సమాజ క్షేత్రం లో
ప్రజా పక్షమే అతని నైజాం
భయం లేదు భావన తప్ప
అక్షరాలు పిరంగులుగా
అక్రమాల పై పేల్చగలడు
హృదయ తన్మయత్వం లో
తనకు తానే సాటి
అచ్చు అయిన కవిత చూసి
జీవితం లో ఏదో పొందిన అనుభూతి
ఎండల్లో వాన
వానలో ఎండ
ఎడారి లో మంచు
గుండెలను పిండి చేయగలడు
హాస్యం తో అయుష్షు పోయాగలడు
దేశ నిర్మాణం లో అయిన పునాదీ
సృజనలో మేటి
మాటలో వాగ్ధాటి
ఆయన కులం అక్షారం
ఆయన ప్రాణం మానవత్వం
సమసమాజమే హితం
కొందరి దృష్టి లో అది పిచ్చి
కానీ అతనికి అంతరనుభూతి
కవి కలం తో వికాసం కోసం
ఆరాట పడే హృది
అగ్గిపుల్ల నుంచి
ఆకాశం వరకు
గల్లీ నుంచి విశ్వం వరకు
అన్ని0టి నుంచి కవిత వస్తువును
ఎంపిక చేసుకొనే దిట్ట

-ఉమారాణి వైద్య
9000346200

మధుర 'మంజుల' కవితా గానం- కవన మంజరి

కవయిత్రి 'మంజుల సూర్య' 'కవన మంజరి'లో 53 కవితలున్నాయి. హైదరాబాద్ పాతనగర కవుల వేదిక ప్రచురించిన ఈ సంపుటిలో, తన చుట్టూ ఉన్న సమాజాన్ని తన మనస్సుతో అవలోకించిన, కవితా మాధుర్యం, అనుభూతి స్పర్శగా కవయిత్రి, సమకాలీనంతో పాటు ప్రయానం కొనసాగించి చదువరులను ఆకట్టుకొన్నారు. ఏదో తనకు తెలిసిన నాలుగు పదాలు, కలిపి కృతకమైన భావాలతో అధిక సంఖ్యలో కవులుగా చెలామణీ అవుతున్న ఈ రోజులలో ఈ కవితలు, మంజులమైన భావాలు, మధురానుభూతులు, నవకవన చైతన్యంతో, హృదయాలకు స్వాంతనం కలిగిస్తున్నాయి. ఇలలో ఒక పదిలమైన జ్ఞాపకంగా మిగిలిపోయే విధంగా సాగిపోవాలనే తపనతో, కవయిత్రి అలజడిని పక్కకు నెట్టి, అలలా సాగిపొమ్మని కవితా రూపకంగా సూచిస్తారు. 'హెూలీ' కవితలో. పరదాల చాటు నుండే కాలుష్యం లేని, కారుమబ్బులను చూపిస్తారు. పౌర్ణమి, అమావాస్యల చంద్ర దర్శనాన్ని పరిపూర్ణత విషాదాలుగా ఆలోచింపచేస్తారు. 'సుష్మాంజలి' హృదయాన్ని కదిలించే ఒక స్మృతి గానం 'దోమ దొరసాని'ని, గూగులమ్మను మించిన గుబులమ్మవే నీవు అంటూ పోల్చగలగటం, మంజులగారికే చెల్లింది. ఆరోగ్యసహిత, కాలుష్యరహిత సుస్థిర దీపావళి రచయిత్రి స్వాగతిస్తారు. 'అఆ' కవితలో అమ్మను, నాన్నలను చెలిమి చేయూత, సంరక్షణ, రక్షణలు యిచ్చే అనురాగ మూర్తులుగా దర్శింప చేస్తారు. 'కన్నీటి చుక్కలు' కవితలో, చిమ్మచీకటి బ్రతుకులకు ఆ విషపు చుక్క మిగిల్చిన ఆనవాళ్ళు, భాషా భావ ప్రాసంగికంగా కవులకు కట్టిస్తారు. కవితా వస్తువు పాతదైనా, వినూత్న భావరీతిలో కవితలు అల్లడంలో, కవయిత్రి విశేష ప్రతిభ, ఈ సంపుటిలో ద్యోతకమవుతోంది. 'ఇచ్చిందే తీసుకో' కవితలో కరోనాను ప్రస్తావిస్తూ "ఓ మనిషీ! ఇప్పుడైనా మారితే మంచి మనిషవవుతారు. లేదంటే మాడి మసి అవుతావు" అంటూ హెచ్చరిస్తారు. పసిమొగ్గ వదలని పైశాచికతను ఛీత్కరిస్తూ, అందళానికి అర్థమేకాని అఘాయిత్యానికి కాదంటూ వాతలు పెట్టారు. కురుల హెూయలు, 'వాలే కురుల సోయగం పడతికలా అందం!' అంటూ అలంకరణ లేని అందానికి ప్రతీకగా అద్భుతంగా కళ్ళకు కట్టిస్తారు.

కవన మంజరి కవితా సంపుటి, అత్యుత్తమ భావాల సౌందర్య మాలికగా, అనుభూతి పుష్పాల మంజుల మాధుర్యంతో మానవీయ విలువలను కమ్మివేసే పరదాల చాటు కవితా సౌందర్యాన్ని ఆవిష్కరింప చేస్తోంది.

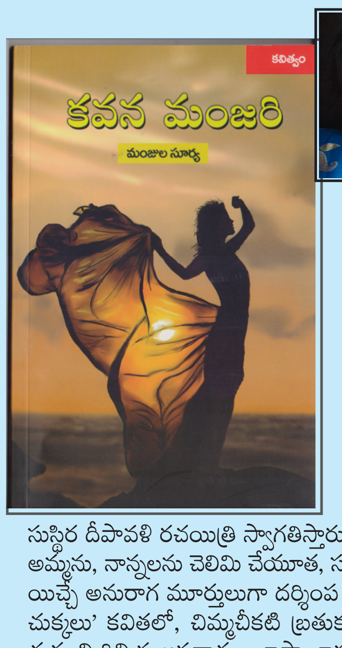

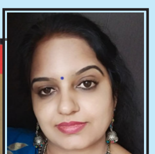

ప్రతులకు: పాలపిట్ట ప్రచురణలు
16-11-20/6/1/1
403, విజయసాయి రెసిడెన్సీ
సలీమ్‌నగర్, మలక్‌పేట్,
హైదరాబాద్-500036.
సెల్: 9848787284

-జయసూర్య
సెల్: 9440664610

పుస్తక సమీక్షలు

ఇంటింటి అమ్మ హృదయం "అల్మార" ! దాసరి మోహన్ కవితా సంకలనం

"అల్మార "దాసరి మోహన్ గారి ద్వితీయ కవితా సంకలనం. అద్వితీయ భావనల సామాజిక దృక్కోణం

ఎన్నో లోక వస్తువులు కవిత్వమై అందరికీ సరికొత్త దృక్పథాన్ని అంకురింపజేసాయి.

మొదటి కవిత అల్మార– "అమ్మ కానుకలను కాపలా కాస్తుంటాయి డాంబరు గోలీలు ". మన అందరి అమ్మల అతి జాగ్రత్తను మనకు అల్మార తెరిచి

దశాబ్దాల కాల సంస్కృతిని స్ఫురణకు రప్పిస్తారు కవి "రిటర్న్ గిఫ్ట్ " కవితలో " రెప్పలు వాలక ముందే రిటర్న్ గిఫ్ట్ ఇచ్చేయాలి" ఈ భావన నేటి ఆధునిక డాంబిక సంస్కృతికి బష్టనీలి జూబీబి బీజూ –

హోదాతనం. వ్యంగ్యంగా ఒక చరుపు.

"దడిని తడితే అమ్మ ఆత్మ కనపడుతుంది " –మనం దడిని మరిచి పోయి చాలా కాలమైంది.

రక్షణగా ఉండి బోడ కాకర కాయల కాలంలో గంప నిండా కాయలు నింపేది. అందుకే కవి దృష్టికి

అమ్మతనం .

"చినుకు పడింది మొలకెత్తుదాం" అంటారు కవి చినుకు పడిందిలో – కొత్తగా పరివర్తన చెందడానికి అంతస్సూత్రంగా మానవత. ప్రకృతి నేర్పే పాఠం.

"అమ్మ పల్లెకు రావచ్చా " కవితలో
"అమ్మ
ఓ వారం వూరికి రావొచ్చా " అంటాడు కొడుకు.
పట్నం షోకుతో తల్లిదండ్రుల వదిలిన పిల్లలు
నగర జీవితంలోని అశాంతికి విసిగి ఆప్యాయత
కరువుతో పరివర్తనగా తల్లి ఒడి వాలాలని
అమ్మ పల్లెకు రావచ్చా! అంటూ లోక దర్శనం
చేయిస్తా రు కవి.

'Pause మాత్రమే " కవితలో
" ఇప్పుడిది Pause మాత్రమే/ వేవ్ లన్నీ వెళ్లిపోయే వరకు"

కరోనా కాలం తర్వాత మళ్లీ అనేక వేరియంట్ల ప్రమాదాల గుర్తు చేస్తు అజాగ్రత్త కూడదనిలోకానికి కవితను రాడర్ గా దిగ్ దర్శనం చేయించారుకవి దాసరి మోహన్.

చివరగా "OLD CUP BOARD"µ గా Dr kameshwar Rao Matcha గారు దాసరి మోహన కవి కవితను ఆంగ్లంలోకి అనువదించారు .

'అల్మార " కవిగారి వర్తమాన లోకోత్తరమైన లోక సందర్శనా భావాల సంపుటం. భవిష్యత్తులో ఇంకా అనేకానేక కవిత్వాన్ని సృజన చేస్తు..సంకలనాలను విశ్వానికి ధారాదత్తం చేయాలి.

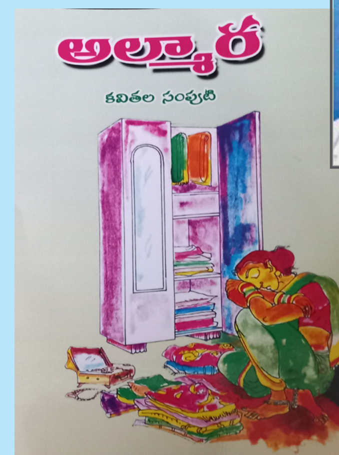

ప్రతులకు: దాసరి మోహన్
9 - 110 - 50/ 1
గాయత్రి నగర్ బోడుప్పల్
మేడ్చల్ జిల్లా 500092
చరవాణి. 9985309080

- కందాళై రాఘవాచార్య
8790593638

భావోద్రేకాల భావమే కవిత్వం...!!

అరుపులో మెరుపై మాటగా మారింది
మాట గీత గా మారి రాతగా వెలిసింది
చూసి గీసిన చిత్రం కలగా మారి మెరిసింది
భావోద్రేకం భావం నాట్యమై కవిత్వమై ఘోషించింది..

గాలి మబ్బుల్ని పిండితే వర్షం నురుగై కారింది
ప్రకృతితో మమేకమైతే అక్షరమే కురిపిస్తుంది
కంటికి ఇంపుగా పసందైన విందు దొరికితే
అక్షర శిల్పి రూపం చెక్కి అందంగా మొలిచే..

అల్లంవెల్లుల్లిలా ఘాటుగా ఉంది మనసు
అక్షర మకరందం తాగితే చల్లబడుతుంది
మనసు జిహ్వ రుచి చూస్తే
ప్రశాంతమైన వాతావరణం నెలకొంది..

ఆలోచనలు మనసు చిలికితే పుట్టే నవనీతం
కాలప్రవాహంలో వెలిసిన నాగరికత పరవళ్ళు తొక్కే
మనిషి మేధస్సుకు ఆవిర్భవించిన సుగంధం
ఎన్నో హృదయాలను తాకి పరిమళించే..

అడుగుల పడ్డా విజ్ఞానానికి వాక్కు పునాది వేసింది
నీటి పొరల్లో నాగరికత వికసించింది
మనిషి మేధస్సులో పొంగి పొరలింది జ్ఞానము
అక్షరం పుస్తకమై మరో తరానికి దారి చూపింది..

సముద్రగర్భంలో జీవనము ఉద్భవించెను
మనిషి మస్తిష్కంలో నూతన సృష్టి జరిగే
అజ్ఞానపు చీకట్లు చిన్నగా తొలగే
సాధించిన విజ్ఞానం వెలుగు రేఖలు ప్రసరించే...

నింగి నేల కలుపుతూ ఇంద్రధనస్సు వెలిసే
సప్త వర్ణములు కలిసి సృష్టికి అందం వచ్చే
అక్షర వర్ణములు ఏకమై సాహిత్యం విరబూసే
మనసు మనోవికాసానికి నాంది పలికే...

-కొప్పుల ప్రసాదు
9885066235

రంగురాళ్ళు

ఊర్లోకి ఎట్లొచ్చిన
తొక్కుడువడ్డ బాట
బొడ్రాయి నుండే....

ఈ తొవ్వనే...
పెండ్లిల్లకు బుక్కసల్లుకొని
కొత్త సుట్టాలను పలకరించిన
ఎదురుకోళ్ళ.... కొత్త బాట

ఈ తొవ్వ
ఊరంతా అంగడిని చూసి
కాలం చేతిలో పండుటాకైరాలితే
దింపుడుకల్లంకు ... నలుగురితో
సావుడప్పై నడ్సింది...ఇది పాత బాటనే...

ఈ తొవ్వలో...
ఏడాదికోసారి "ఊరు"...
బతుకమ్మనో బోనాలో ఎత్తుకొని
బొడ్రాయి నుండే .. పండుగపాటైతది

ఈ తొవ్వలోనే....
ఆడబిడ్డలు పుట్టినింటి పొత్తిటి వాసనను
పండుగ పండుగకు వెతుక్కుంటరు

ఈ తొవ్వ...
ఊరందరినీ కలిపే కులం తలం లేని చోటు
ఊర్లో ఏకార్యం జరిగిన ఈ తొవ్వలోనే...
నల్గురి ఎతలకు కతలకు ఇది ఓదార్పు....

బొడ్రాళ్ళు...
ఊరంతా నాలుగు చోట్లున్నా
బురుజు కాడనో...
మైసమ్మ గుడికాడనో...
హన్మండ్ల గుడి కాడనో...
ఒక బొడ్రాయి ఊరిని నిలబెట్టే మూలరాయి...

బొడ్రాయి దేవుడో! దయ్యమో?
ఎవరు ఎట్ల నిలిపారో ....!?
బొడ్రాయి నుండే ఊరు సుక్కల ముగ్గైంది

నలుగురు తొక్కుడువడ్డ బాటలో
ఆకారం లేని అప్పటి బొడ్రాయి....
నేడు కొత్త డిజైన్లతో రికార్డింగ్ డ్యాన్సులతో
రాజకీయ రంగులో తనని తాను...
మళ్ళీ ప్రతిష్టించుకుంటుంది......
మరి ఈ కొత్త రంగురాళ్ళు
ఎన్నాళ్ళు ఊర్లని నిలుపుతాయో...??
(రాజకీయ నాయకులు వారి నియోజకవర్గంలోని
గ్రామాలలో కొత్తగా బొడ్రాళ్ళు నిలుపుతున్నారు)

-దండు వెంకట్ రాములు
6303163202

ఇంటికి వెలుగు ఆడపిల్లే

ఆడపిల్లంటే అంత అలుసెందుకు,
ఆడపిల్లలపై చులకన భావమెందుకు?
ఆడపిల్లలు లేని చోటు,తీర్చలేని లోటు,
ఆదిలక్ష్మి అంశలే కదా ఆడపిల్లలు

అమ్మ కొంగు పట్టుకుని పెరిగినా
ఇంటి పరువు నిలపెట్టేది ఆడపిల్లేకదా,
పురుష పుంగవులెన్ని వేషాలు వేసినా,
ఓర్మితో భరించి, సహనంతో
మెలిగేది ఆడవారే
ఆడవారిలోనే "వార్" వున్నది
అది అదిమిపట్టినంత వరకే
మగవారి ఆగడాలు, శృతిమించితే
ఆడవారే బెబ్బులిలై , కాళికలై పీచమణుస్తారు
ఇంటికి వెలుగు ఆడపిల్లే,
కంటికి వెలుగు ఆడపిల్లే,
తల్లిదండ్రుల ఆస్తులు కోరేది పుత్రులైతే,
తల్లి,తండ్రి క్షేమం ఆశించేది పుత్రికలే,
ఆడపిల్లలను బ్రతకనిద్దాం,
ఆడపిల్లలకు చేయూత నిద్దాం,
సమాజములో దిశ,నిర్దేశం చేసేది
ఆడవారేనని భావించి
ఆడవారికి అండగా ఉందాం

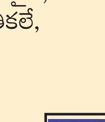

-విశ్వనాథ నరసింహం
9490971589

ప్రాతఃస్మరణీయులు

సాకీ:
సతీహిత బోధిని వ్యవస్థాపకా..
ఆంధ్ర బ్రహ్మ సమాజమే వేదికా..
హేతువాద భావాల పరి వ్యాపకా..
సంఘ సంస్కరణల వెలుగు దీపికా..
పల్లవి:
తెలుగు జాతి నవయుగ వైతాళికుడా..
తెలుగుభాష కవుల పరిశోధకుడా..
తొలి తెలుగు నవలా కారకుడా..
తొలి వితంతు వివాహ శూరుడా..
చరణం 1
బాల్య వివాహాల మాపకుడు
బాలికల పాఠశాల స్థాపకుడు
అభ్యుదయ భావాల ఆరాధ్యుడు
సమాజ హితకారిణి వదాన్యుడు
చరణం 2
తెలుగు జాతి చైతన్య పతాక..
ఆధునిక సమసమాజమే కోరిక..
గద్యతిక్కన కవి క్రాంత దర్శిక..
నాటకరంగ జన్మదిన కానుక..
చరణం3
ఈశ్వరచంద్ర
రామమోహన్ రాయ్ లే ప్రేరణ..
సంఘ సంస్కరణకే వివేకవర్ధిని స్థాపన..
మహిళోద్ధరణే మదిలో రగిలే వేదన..
ఆ మహనీయుని జీవితమే ప్రాతఃస్మరణ..

-గుండాల నరేంద్రబాబు
సెల్:9493235992

ఆశయసాధకుడు

అతడు అణగారిన జాతినంత
మెల్కొల్పేందుకు ఉదయించిన చైతన్యగీతిక
మనిషిని సాటిమనిషి గౌరవించని బతుకులలో
చీకటిని పారద్రోలేందుకు
ఉదయించిన చైతన్యసూర్యుడు
పుట్టిన పుడమిలోనే బానిసలై బతుకీడుస్తూ
ఊరవతలికిసిరికొట్టినపుడు
అవమానభారన్నంతా
ఒంటినిండా పులుముతున్న సమాజంలో
అంటరానితనం వెంటాడుతున్న తరుణంలో
చాదస్తపు సమాజాన్ని పావనం చేసేందుకు
కంకణం కట్టుకుని పట్టువిడవని
మొండిగుండెధైర్యాన్ని అణువణువునా
నింపుకుని నవోదయమై కదిలాడు
మాటలలో చేతలలో
అవమానాన్ని బహుమానమిచ్చే
కులపిచ్చిగాళ్ళ గజ్జిని కడిగేందుకు కదిలాడు
తాడితపీడిత జనాలకోసం
జనించిన భగవంతుని
మరో అవతారమే అంబేద్కర్
పసితనంలోనే
అవమానాలనెన్నో గుండెనింపుకుని
వెనకడుగేయకనే అనుకున్న
ఆశయసాధనవైపే పయనం
మనిషిలో గూడుకట్టుకున్న
భయానక రాక్షసత్వపు జవసత్వాలను
కూకటివేళ్ళతో పెకిలించేందుకై
విధినిసైతం ఎదిరించిన
వీరయేదుడు అంబేద్కర్
తనదేశంలోనే అంటరానితనంతో ఒంటరైన
మనుషులలో శక్తిని నింపేందుకు
యుక్తితో కదిలిన మానవత్వ తత్వవేత్తాయన
బహుజనుల దీనస్థితికి
వెనకబాటుతనానికి అక్షరజ్ఞానం లేకపోవడమని
విడమరచి చెప్పిన మహోన్నతుడాయన
ఆడవాళ్లందరనాడు
చాదస్తపు ఆచారపలవాట్ల
కంబంధహస్తాల్లో
వంటింటికుందేళ్లై బతుకీడుస్తున్నడు
ఆడవాళ్లకు సైతం అన్నింట్లో
అవకాశాలనివ్వాలని వెలుగెత్తిచాటి
ఈనాటి వాళ్ళ ఉన్నతస్థితికి
గట్టిపునాదులేసిన సంఘసంస్కర్త అంబేద్కర్
నాటి సమాజంలో చదువుకోవడమంటే
సప్తసముద్రాలీదడంలాంటిదే
అందుకేనేమో

పట్టుబట్టి ప్రపంచజ్ఞానాన్నంతా
తనల జ్ఞాననేత్రంతో చూడగలిగినాడు
ఆయనో జ్ఞానపిపాసి
అందుకే
ఎవరు అందుకోలేని
జ్ఞానశిఖరాలనందుకొని
ప్రపంచమేధావయ్యాడు
అఖండభారతావని
అల్లకల్లోలంగా చల్లాచెదురైనపుడు
బానిస సంకెళ్ళతో బాధించబడుతున్నపుడు
ఏకత్వంకోసం అడుగేసిన ధైర్యశాలి
సాధించుకున్న స్వాతంత్ర్యం
సాగాలంటే ముందుకు
అవకాశాలందరందుకోవాలి
భారతమాత బిడ్డలందరికి
మార్గం చూపే చుక్కానై
బిన్నజాతులంతా జేజేలనంగా
తన మేధాసంపత్తితో
మహామహులందరితో కలిసి
మహత్తరమైన రాజ్యాంగాన్ని
ప్రసాదించిన సమసమాజమూర్తి మహర్షి
దేశమంటే ప్రజలేనని
ప్రజలందరికీ విలువపెంచేలా
వజ్రాయుధమంటి ఓటుహక్కునిచ్చిన
మహనీయుడు
భవిష్యత్తు దార్శనికుడు
ఆయన ఆశయం హిమాలయశిఖరం
ప్రజలందరూ బాధ్యతతో వ్యవహరించాలి
ఆయన కలలుగన్న
బహుజనరాజ్యం స్థాపించాలి
(అంబేద్కర్ జయంతి సందర్భంగా)

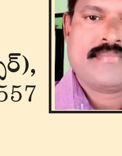

-సి.శేఖర్(సియస్సార్),
9010480557

తనువెల్లా త్యాగం-ఆమె

దేహానికి ప్రాణంలా
దాహానికి పానంలా
చైతన్యానికి చిరునామాలా
ప్రేమకు పెన్నిధిలా-ఆమె
మహిళ మహిమాన్విత
మంగళ చరిత
చెట్టులేనిదే పండు
స్త్రీ లేనిదే సృష్టి
సాధ్యమా-ఆమె
దేవతా మూర్తి
త్యాగానికి స్ఫూర్తి-
ప్రకృతిలో సగం ఆమె

ఆమె లేక జననం లేదు
ఆమె లేక గమనం సాగదు
ఆమె ప్రేరణకు మరో రూపం
అది శక్తి స్వరూపం
ప్రకృతిలో సగ భాగం
ఆమె లేనిదే లేదు జగం
అవని అంతా ఆమె
అంతరిక్షంలోనూ-
ఆమె అగ్నిపునీత-సీత
మహిళ మహిమాన్విత
మంగళ చరిత-

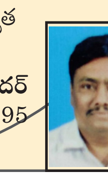

-డా.చిట్యాల రవీందర్
7798891795

పుస్తక సమీక్ష

తెలంగాణ తంగేడు పరిమళాలు

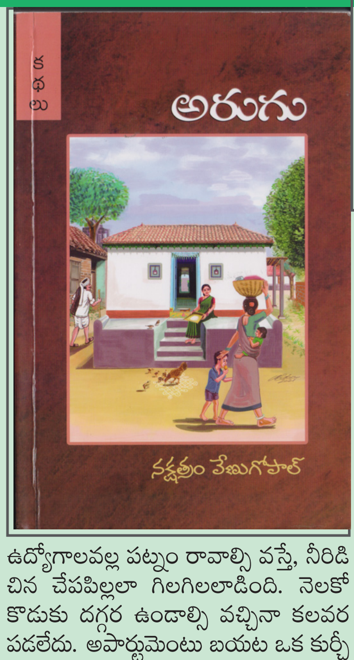

తెలంగాణ గడ్డమీద పూచిన తంగేడు నక్షత్రం వేణుగోపాల్. సుమారు నాలుగేళ్ళ క్రితం తన "మౌనసాక్షి" కథా సంపుటితో పాఠకులకు పరిచయం అయ్యారు. వర్తమాన సామాజిక పరిణామాలు మానవీయ విలువల్ని ఎలా క్షోభ పెడుతున్నాయో, వివరించారు. గ్లోబుకు రెండు వైపులా పరుచుకున్న సమాజాన్ని లోతుగా పరిశీలించి ప్రతిస్పందించారు. మౌనసాక్షిలోని 11 కథల్లో 5 కథలు ప్రవాస తెలంగాణీయుల జీవితాలు. తనదైన దృష్టికోణంతో వివరించి ప్రశంసలు పొందారు. మనుషుల్లో అంతరాలెన్ని ఉన్నా, వారిని మనుషుల్లాగానే చూడాలని Title కథ 'మౌనసాక్షి'లో వివరించారు.

ప్రస్తుత సంపుటి 'అరుగు'లోనూ 11 కథలు న్నాయి. ప్రతివ్యక్తికి ఓ కథ ఉంటుంది. కనుక జీవితం ఉన్న చోటు కథ ఉంటుందని బలంగా విశ్వసించిన రచయిత తన కథల్లో జీవితాలనే కథా వస్తువుగా స్వీకరించారు.

సింహద్వారానికి రెండు వైపులా తిన్నెల్లాంటి అరుగులు ఉంటాయి. ఇవి ఆ ఇంటిలోని కుటుంబ సభ్యులకు మరియు బయటి ప్రపంచానికి వారధిగా నిలిచి, వచ్చిపోయే వారిని పలకరిస్తూంటాయి. బయటి ప్రపంచాన్ని ఇంటిలోపలి వారికి పరిచయం చేస్తుంటాయి. కాస్త పనీ పాట తెమలగానే, లోపలివారు అరుగుల మీద కూర్చుని, ఇరుగు పొరుగు వారితోనో, అటుగా పోయేవారితోనో సమాచారాన్ని ఇచ్చిపుచ్చుకుంటారు.

జీవితపు సింహభాగమూ అలా గడిపిన రత్నమ్మకు కష్టకాలం వచ్చింది. భర్త ఉన్నంత కాలం ఆ ఊరి మంచి చెడ్డలతో మమేకం అయింది. ఊరి కష్టాలే తమ కష్టాలుగా భావించిన ఆ భార్యాభర్తలు కడుపులో ఇంత ముద్ద పడ్డా, పడకపోయినా, ఊరిలో ఒకరికొకరు పలుకరించు కోవటంతోనే సగం కడుపు నిండిపోయేది. రత్నమ్మ భర్త చనిపోవటంతో ఉన్న ముగ్గురు కొడుకులకూ ఉద్యోగాలవల్ల పట్నం రావాల్సి వస్తే, నీరిడిచిన చేపపిల్లలా గిలగిలలాడింది. నెలకో కొడుకు దగ్గర ఉండాల్సి వచ్చినా కలవర పడలేదు. అపార్టుమెంటు బయట ఒక కుర్చీ వేసుకుని వచ్చిపోయే వాళ్ళతో మాట్లాడాలని ఉబలాటం ఉన్నా వీలు పడ లేదు. పైగా అపార్ట్‌మెంట్‌లో తలుపులు ఎప్పుడూ మూసి ఉంచాలన్నా నిబంధన ఆమెను ఊపిరాడ నీయ కుండా ఉక్కిరిబిక్కిరి చేసేవి.

మోకాలు నొప్పులు, ఊపిరి తిత్తులకు సంబం ధించిన వ్యాధివల్ల హైదరాబాద్ తీసుకొచ్చి వైద్య పరీక్షల అనంతరం ఆమెకు ఓ పాప్‌మిషన్' అమర్చాల్సి వచ్చింది. ఈ మిషను ఊపిరితిత్తులు చేయవలసిన పని చేస్తుంది. అస్తమానం అమర్చుకునే ఉండాలి.

నాలుగు గోడలు, పాప్‌మిషిన్ రత్నమ్మకు ఒసారి ఊరికి పోయి రావాలనిపిస్తుంది. ఊరికి వచ్చి, ఇల్లంతా కలియ తిరుగుతుంది. ఇష్టమైన అరుగు మీద కూర్చుంది. ఊరి జనాలతో మాటలు పలకరింపులు మోడువారిన చెట్టు చిగిర్చినట్లయింది రత్నమ్మకు. కొడుకు మందలించి పడక గదిలోకి తీసుకెళ్ళి పాప్‌మిషన్ అమర్చాడు. ఏ రాత్రి రత్నమ్మ పాప్‌మిషన్ కనెక్షన్ తీసేసిందోగాని, తెల్లారే సరికి ఆమె శాశ్వత నిద్రలోకి జారుకుంటుంది. అరుగు బోసిపోతుంది.

అమెరికా జీవితాన్ని ఔపోసన పట్టిన వేణుగోపాల్‌కు ఇక్కడి వారి అక్కడి జీవితాన్ని, ప్రతిభావంతంగా ప్రభావ పూరితంగా చూపాడు. 'ధీమా' 'నయా వంచన' 'ఫ్రెండ్' కథలు అమెరికా కట్టుబాట్లు NRI ల అగచాట్లు వివరిస్తాయి. సంపన్నులు వాహనాల మోజులో ఎలా బలి అవుతారో 'రేస్' చెబితే, కరోనా కష్టకాలంలో వలస కూలీల జీవితాలు, తమ స్వంతూళ్ళకు ప్రయాణమవుతూ ఎన్ని అగచాట్లు పడ్డారో, 'ఒకటికి రెండు రెంటికి అయిదు' చెబుతుంది. హాస్యానికున్న ప్రాముఖ్యతను గుర్తెరిగిన రచయిత 'ఎక్కడ పుడతావ్?' 'మన నరకమే మనకు స్వర్గం' కథల ద్వారా పాఠకుల్ని పరలోకాలకు తీసుకెళ్ళి నవ్వు పండించారు. జీవితానుభవాలసారాన్ని, వ్యక్తి సమిష్టి బ్రతుకుల మధ్య మనిషి సంఘజీవి అని సమాజం లేకపోతే మనిషి మనుగడే లేదని చెప్పే కథలివి. మౌనసాక్షి సంకలనంతో పోలిస్తే అరుగులో వివరించిన కథల, ఎన్నిక, ఎత్తుగడ మరియు కథనం'- అన్నింటా ఎంతో Refirement కనిపిస్తుంది.

కథలు,Short Films ప్రవృత్తిలో రచయిత మరింత 'పరిణతి' సాధించాలని అభిలషిస్తూ..

ప్రతులకు: నవోదయా బుక్ హౌస్
మరియు అన్వీక్షికి పబ్లిషర్స్
హైదరాబాద్.
సెల్: 9705972222

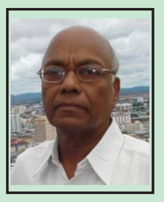

- కూర చిదంబరం
సెల్: 8639338675

ఆనందం

సమాజంలో గల......
మూగజీవులను పరి రక్షించడంలోను
నీనడతలోనూ-నీతినిజాయితీలోను
శ్రమించి పనిచేయడంలోను
పరులను ఆపదలో ఆదుకోవడంలోను
నిస్వార్థ హృదయంలోను
జాలి,దయ,కరుణ గల సుగుణాలలోను
మంచి,మానవత్వంలోను
పేదలకుచేయూ తనందించడంలోను
అనాథులకు,అభాగ్యులకు
ఆశ్రయం కల్పించడంలోను
పరులహృదయాల్లో
పదికాలాలపాటు జీవించడంలోను
ఉన్న ఆనందంనువ్వాశించిన
ధనంలో లేదు నేస్తం"

-రాయవరపు సరస్వతి
9885656356

ఉద్యమమంటే

గాలికి కోపమొస్తే దుమ్ము రేగ్గొడుతుంది
వానకు ఆగ్రహ పిడుగు తోడైతే దంచుతది
ఎండకు కడుపు మండితే సురుకులు పెట్టది
ప్రకృతి ఎవరి ముఖాలు చూడదు
మనమే జాగ్రత్తగా ఉండాలి
అనుగ్రహిస్తే అలుముకోవాలి.

మనుషులు మరీమరీ వింత జీవులు
అవసరం తీరు తోకాడిస్తరు
వాటం తీరు వాడుకుంటరు
అక్కర నొక్కితే కుక్కలు చింపిన విస్తరిచేస్తరు
పూలు చల్లుతరు మనుషులపై,
శవాలపై సమానంగా
జీవితం ఒక ఉద్యమం
మసులుకొని మెసిలితే
జారి పడకుండా, బురదలో కాలేయకుండా
అడుగేసే ముందు అన్నీ చూసుకోవాలి
ఏదో ఒక విజయం పాదాభిషేకం చేస్తది
అక్కడితో ఆగిపోతే మిగిలినవి వెక్కిరిస్తాయి.

మాటలతో, చేతలతో ఉద్యమం
ప్రతి కదలికలో ఉద్యమం
మానవత్వహారం కావాలి
చెట్టుకు కొమ్మల్లా , ఆకుల్లా బంధంతో
జీవితం కావాలి ఉద్యమాల మయం
కలలు నిజం చేసుకోవడానికి
కదలాలి పడుతూ లేస్తూ అయినా
ఎర్ర తువ్వాల మెడలో వేలాడుతుండాలి
ఉద్యమం వెంట మనం
మన వెంట ఉద్యమం
నడక జీవనదిలా సాగాలి

-కొమురవెల్లి అంజయ్య
9848005676

దా'రుణం' సేద్యం

సాగు నేల ఆత్మబంధువు
పంటలకే సగర్వ అధికారి
చెలుకల పలుకుల శ్రోత
మొలకల మర్మమెరిగిన జ్ఞాని
చెమటను నమ్మిన నేస్తం
ఆకలి ఔషధ ఆవిష్కర్త
సకల వేదనల సమ్మిళిత
జాతికే తనేగా వెన్నెముక !

కొండంత అప్పుల తిప్పలు
తడిసి మోపెడైన బాకీలు
మిత్తికి సరిపోని రాబడులు
పెట్టుబడులే బహు భారాలు
తలలు నగనగ్రా తాకట్టులు
ఆకలిని భరించే అన్నదాతలు !

ఆత్మహత్యలకే రైతు మొగ్గులు
బలవన్మరణాలే పరిష్కారాలు
అతివృష్టి అనావృష్టి విపత్తులు
గిట్టని గిట్టుబాటు ధరలు
భరతజాతికే తలవంపులు !

కొండంత పెట్టుబడులు
రవ్వంత రాబడి రాసులు
పెట్టుబడి రాబడి అంతరాలు
కొనబోతే కొరివి విత్తన ఎరువులు
అమ్మబోతే అడవి ధాన్యకుప్పలు
మృగ్యమైన రుణమాఫీ చేతలు
నైరాశ్యంలో సమస్త కర్షక లోకులు
ఆహార భద్రతకే పెనుముప్పులు !

ఏటికి ఎదురీదే సాగు ధీరులు
తోడవ్వాలి సర్కారు చేతలు
పకపక నవ్వాలి పంటచేలు
వెల్లివిరియాలి నవ్వుల పువ్వులు
భూపుత్రులే కదా అక్షయపాత్రలు
ధరణి ధరించాలి హరిత వస్త్రాలు !

-మధుపాళీ
9949700037

ఆమె వెతుకుతుంది

చీకటి చేతులు పుట్టి
వేధింపుల కొలిమిలో
దేహం భగ్గుమంటుంది.

అప్పుడే
మాటల ఎడారిలో
భరోసా నీటి చెలమ కోసం
నీవు వెతుకులాడుతుంటావు.

ఏకాంతం నోరు తెరుస్తుంది
ఎరుక లేని ఎరగా
నీలి కందువాకు జీర్ణమవుతావు.

అప్పుడే
అన్యాయమన్న అరణ్యంలో
ఆదుకునే చందనపు చేతుల కోసం
నీవెంతో ఆశగా గాలిస్తావు

అక్షరాల తోటలో
అందంగా వికసిస్తూ వికసిస్తూ
గండు తుమ్మెద చేసిన గాయమవుతావు.

అప్పుడే
హడావిడిగా మొలిచిన రక్షక పత్రాలలో
అసలు సిసలు పచ్చదనం కోసం
ఆతృతగా ఆరా తీస్తావు.

పంచ భూతాలిపుడు
నైతక మద్దతు కూడగట్టి
ప్రతి మనసు ప్రక్షాళన చేయాలి.

కామ కీటకం తొలిచాక
నిర్జీవ కొయ్యకు రంగు లేయడం కాదు
పురుగే పుట్టని న్యాయమేదో
అంతరాత్మలో అంకురించాలి

-నల్లు రమేష్
9989765095

ఓర్చుకో ...!

ఎంత రుద్దుకున్నా
అసహనం జిడ్డు పోవటంలా
ఎన్నిసార్లు ఛీకొట్టినా
నాలుక దురద తీరటంలా
కల్తీసారా ఎంత తాగినా
కిక్కు తిక్కరేగేలా
తిరగబడి పీకటంలా..
అదేమిటో...నాలాగే చానామంది!

ఏవిటీ అరాచకం?
ప్రతివాడూ నాలిక కొరుక్కుంటే-
ఎదటివాడిమీద పడి
వాంతిచేసుకుంటుంటే-
సంగీతం సాహిత్యం కక్కసిల్లక
చక్కిలిగిలి పెడతాయా!

-డా. చింతలపాటి
+61 492 367 126
క్వీన్స్ లాండ్- ఆస్ట్రేలియా

ఆదుకో..శుభకృత్..!!

తెలుగుదనానికి ఏటేటా జన్మదినం
తేనెలకే తీపిని అద్దిన తెనుగుదనం
ఆరురుచులు మేళవించు సుదినం
అచ్చతెనుగుఅందాలకు పర్వదినం

అమ్మ మనసు పంచు కడుపు'తీపి'
నాన్నగుండెల్లో నిండు మమ'కారం'
స్నేహాల్లో చిలిపి అల్లరుల 'పులుపు'
పౌరుషాలు పొగరు నింపిన 'వగరు'

కంటివెనకే దాగే కన్నీటి 'ఉప్పదనం'
ఆత్మీయతన కానరాదెన్నడు 'చేదు'
అరవై సంవత్సరాలకు తొలిరోజుగా
తెలుగుఅక్షరాలకు నీవే 'తొలకరిగా'

కష్టనష్టాలన్నిటిని'భరించు'శక్తినివ్వు
సుఖదుఃఖాలపైన 'సమ'దృష్టినివ్వు
అందరికీ 'సౌభ్రాత్ర'తత్వములనివ్వు
శుభకరమైనీవు"శుభకృతయుగాది"

-పేరిశెట్టి బాబు
9247170800

ప్రకృతి ధర్మం తెలుసుకో..

ఆకాశం ఉరిమింది ఆవేదనతో
పసిపిల్లలకు దాహం వేస్తే కన్నీరు కార్చింది
శరీరానికి పట్టిన మురికి తుడిచేసి
కమ్మని చనుబాలు కురిపించే ...

నల్లటి మబ్బులకు భయం వేసింది
చల్లని గాలి తోడుగా ఉంచె భూమాత
మేఘొడి గర్వం నశించే

నేలమ్మ కు వణికే కన్నీరుమున్నీరై విలపించే..
రెండు హృదయాలు చప్పుడు చేస్తుంటే
నింగి నేల కలయికతో వసంతం ఉద్భవించే
ఎడారి బ్రతుకు లో ఒయాసిస్ లా
శిశిరం పోయి వసంతం పలకరించే...

ఆకలి కడుపులో రోకళ్ళు శబ్దం వేస్తుంటే
కంటిలో నీరు కనుమరుగయ్యే
కాలం సమాధానం చెప్పలేక పోతే
సముద్రుడు నింగిలో కలిసే వినోదం చూసే...

ఎండల రాజు నెలను మండించే
అడుగంటి నీరు ఆవిరై నిలిచే
నిర్మలమైన ఆకాశం నిండుగా పొంగే
దాగిన విత్తనాలు మట్టిలో ఉప్పొంగే...

రేయి పగలు అర్ధనారీశ్వర తత్వం బోధించే
సూర్యుడు భూమికి
జీవితం ఆంతర్యం వివరించే
త్రికాలాలు కాలగమనంలో ప్రవహించే
పంచభూతాలు శరీరంతో కలిసి
ప్రయాణం సాగించే..

ప్రకృతి ధర్మం తెసుకోవాలని
ప్రతి నిత్యం వాటిని ఆచరణలో ఉండాలి
అనుగ్రహం కలిగితే అని కల్పవృక్షాలే
ఆగ్రహం వేస్తే అగ్నిపర్వతం నిప్పు రవ్వలే...

-కొప్పుల ప్రసాద్
9885066235

పునఃశ్చరణ

అసలు తనకు తన
బాధ్యతేంటో తెలిస్తేనే కదా!
తను జవాబు దారీగా ఉండేది!
తనంటే తనొక్కడేనని భ్రమిస్తున్న మనిషి
ఒంటరి కోయిలై
విరహ కుహూ రాగాలపన చేస్తుంటే...
అది దిక్కుల నిండా
ఆవేదనను నింపుతుంది!
తన జీవన గతిని ఎరుగని మనిషి
తన విలాస జీవనం కోసమని
చెట్టూ పుట్టా నాశనం చేస్తూ...
గగన వీధిని తాకే మేడల్లో
ఏసి గదులలో విందు చిందులలోనే
సుఖముందని భ్రమిస్తూ...
నేలను చూడడమే మరిచిపోయాడు!
బాల్యంలో చదివిన కొన్ని పాఠాలనైనా
ఓ సారి పునఃశ్చరణ చేసుకుంటే...
తన చుట్టూ జరిగిన
పర్యావరణ కాలుష్యానికి
తానే జవాబుదారీనని గుర్తెరిగి...
తన కర్తవ్యం ఏంటని ఆలోచించే వాడు!

-వెగ్గలం ఉషశ్రీ
9440370066

ఓ మట్టి ముద్ద కరిగిపోయింది...

ఓ మట్టి ముద్ద కరిగిపోయింది...
ఆ మట్టిముద్ద ప్రతిభ పరిమళించింది
జనావాస జీవన వాసనే ఆ మట్టి ముద్ద...

అసభ్యపాలన పై ప్రతిఘటన
పోరాట చరిత్రే
ఆ మట్టి ముద్ద...
వెనుకబడిన బ్రతుకులు
కూలకుండ నిలబెట్టిన
వెన్నెముకే ఆ మట్టి ముద్ద...

తుంగతుర్తి ప్రజల ప్రకాశిత
పరిపూర్ణ ప్రజాజీవనం ఆ మట్టి ముద్ద...
అభివృద్ధికి ఓటెత్తి అసమానతలకు పోటు వేసిన
పౌరుష పోట్లగిత్త ఆ మట్టి ముద్ద...

మాటే పాటై..,
గొంతే తుపాకీ తూటై

తెలంగాణ మగాణీ తంగేడుగా
వికసించిన విప్లవ పువ్వు ఆ మట్టి ముద్ద...

ఊపిరి పోసుకుని
ఉత్సాహం నింపుకుని
కాలం వెంబడి ఉరికిన ఆ మట్టి ముద్ద...
మట్టి గర్భంలోకి కరిగిపోయింది
ఆ మట్టి ముద్ద...మట్టివాసన
మనసుల నేలపైన
చల్లని గాలిగమనమై తిరుగుతున్నది...
కరిగిపోయిన ఆ మట్టి ముద్దకు
పాదాభివందనం...

-అభిరామ్
9704153642

గాలి పటం

రంగు,రంగుల గాలిపటం
ముచ్చట గొలుపే గాలి పటం
వివిధ ఆకృతుల గాలిపటం
దారం తోడుగా వస్తుంటే
తోక ఆదారం ఇస్తుంటే
గాలి జత కడుతుంటే
పిల్లలు కేరింతలు కొడుతుంటే
రివ్వున, రివ్వున పైకెగిరింది
విన్యాసాలెన్నో చేసింది
చుక్కలతో జత కట్టింది
మబ్బులతో మాటలాడింది
పక్షులతో స్నేహం చేసింది
అందరికీ ఆహ్లాదం పంచింది

-కయ్యూరు బాలసుబ్రమణ్యం
9441791239

కాలం కన్నీటి జ్వాల

కాలం కత్తులు నూరుతున్న వేళ
తీరం చేరడం కష్టమై పోతుంది
అన్నార్తులు చేతులు చాచి నట్టు
అన్నదాతలు అప్పుల చప్పుళ్లు

-వి.సూర్యారావు
92469 11234

ప్రపంచ మేధావి భారతరత్న డాక్టర్ భీమ్ రావ్ రాంజీ

అణగారిన మహర్ వర్గం లో జన్మించి
కులపరమైన విచక్షణను అనుభవించి
పరాభవ శరపరంపర బారిన పడ్డ
అంబేద్కర్ రాజ్యాంగ రచనా
ప్రక్రియ కు రథసారధిగా అన్నీ తానై
వ్యవహరించిన విజ్ఞానార్ణవం
స్వేచ్ఛ, సమానత్వ సౌభ్రాతృత్వాలు
లౌకిక రాజ్యాంగానికి మూలస్తంభాలుగా
నిర్ణయించి ప్రాణప్రతిష్ట గావించి
సామాజిక సమానత్వం, ప్రాథమిక
హక్కుల పరిరక్షణలకు ప్రాణదీపమై
నవభారత రాజ్యాంగ నిర్మాణానికి
పునాది ఏర్పరిచిన దార్శనికత
అతనికి సొంతమై విరాజిల్లినది.
పదం పదం ప్రజాస్వామ్య పథం
భారతరాజ్యాంగ
సౌధానికి మూలస్తంభం.
అబేద్కర్ ప్రసంగాలు ఉద్విగ్నభరితం
అక్షర మక్షరం ఆలోచనాత్మకం
కార్మికుల పని భారం తగ్గింపుకై
రోజుకు ఎనిమిది గంటలే పని
నిర్ణయం
యువత ఉపాధి కై చేయూత
నివ్వడం అతని ఆశయం
కర్తవ్య బోధనలో ప్రజాస్వామ్యానికి
ముప్పు వాటిల్లనీయక , విబేధాలు,
వైషమ్యాలు దరిచేర నీయక
సౌభ్రాతృత్వానికి పాటుబడిన నాడే
స్వేఛ్చా సమానత్వాలు ప్రాథమిక
హక్కులు ధృవపడి లౌకికవాదం
వర్ధిల్ల గలదన్న భావన పైననే
అంబేద్కర్ రథసారథ్యంలో
నవభారత రాజ్యాంగం రూపు
దిద్దు కొంది
నవ నవోన్మేష కళలతోభరతావని ఆకృతి
దాల్చుతోంది
అఖండ భరతఖండం
భారత రాజ్యాంగ సృష్టి
కర్త అందించిన దివ్య ఫలాలకు
ముదమందుతూ ప్రణమిల్లుతోంది

-డాక్టర్ దూబగుంట.
రామకృష్ణ
9652021126

బాల్య వివాహాలు

బాల్య వివాహాల వలన
బాలికల బతుకులు
బుగ్గి పాలవుతున్నయి
భారంగా ఉంటున్నయి.

చిన్న పిల్లలకి
మనువు చేసి కన్నోళ్లు
చీకట్లు నింపుతున్నరు
జీవితాన చిచ్చు పెడుతున్నరు.

అడే పాడే వయసున
అమ్మలుగా మారి
అనారోగ్యం పాలవుతున్నరు
అర్థాంతరంగ తనువు చాలిస్తున్నరు.

బీదరికం శాపమై
అక్షరాస్యత లోపమై
అజ్ఞానం అలుముకొని
ఆడపిల్లలు భారమని
అవ్వయ్యలనుకొని
అద్దు తొలుగునని
ఆడుకునే పిల్లలకి
మనువు చేస్తున్నరు
మంటల్లో కలుపుతున్నరు

సాంకేతికతెంత పెరిగిన
సాగుతుండెను ఈ తంతు
శాస్త్రీయత తెలిసిన
ఆగకుండె బాల్య వివాహాలు

బాల్య వివాహాలు చేసెటి
ఓ.. తల్లిదండ్రులారా
ఇకనైనా మేల్కొనండి
చిన్నారి బాలికలకు
చక్కని విద్యనందించండి
చేయూతను అందిస్తూ
చైతన్యవంతులుగా చేయండి
వారి పట్ల యున్న భావాన్ని
విడనాడండి..!
సమాజాన ఈ రుగ్మతను
సాగనంప పూనుకొండి..!!

-పసుల.శంకర్
9542181301

నైపుణ్య యువశక్తితోనే దేశాభివృద్ధి..!

భారతదేశ జనాభా 140 కోట్లను తాకేందుకు పరుగిడితోంది. ప్రపంచంలోనే అత్యధిక జనాభాగల రెండవ దేశంగా (17.7 శాతం) భారత్ నిలిచింది. చదరపు కిలోమీటర్‌కు దేశ జనసాంద్రత 500 ఉంది. సగటు ఆయుర్దాయం 70.4 ఏండ్లు, జనాభా పెరుగుదల శాతం 1.2గా నమోదు అవుతున్నది. జననాల రేటు ప్రతి వెయ్యి జనాభాకు 18.2, మరణాల రేటు 7.3 ఉంది. 750 కోట్ల ప్రపంచ జనాభాలో యువత (15 - 29 ఏండ్లు) 180 కోట్లు ఉండగా, ఇండియాలోనే 36.6 కోట్ల యువత ఉన్నారు. ప్రపంచంలోనే అత్యధిక యువ జనాభా కలిగిన దేశంగా భారత్ అగ్రస్థానంలో నిలిచింది. యువభారత్‌గా పిలువబడే ఇండియాలో 27 శాతం జనాభా 15 - 29 మధ్య వయస్కులు ఉన్నారని అంచనా. 2020 అంచనాల ప్రకారం మన దేశంలో 35 ఏండ్ల లోపు జనాభా 65 శాతం ఉంది. అధిక జనాభాతో పాటు నిరక్షరాస్యత, పేదరికం, నిరుద్యోగం, ప్రజారోగ్యం, ఉద్యోగ కల్పన, ఆర్థిక కుదుపులు, అసమానతలు, వాతావరణ మార్పులు లాంటి అనేక సమస్యలు దేశాన్ని అనాదిగా పట్టి పీడిస్తున్నాయి. అనేక సవాళ్ళను ఎదుర్కొంటున్న భారత్‌లో అత్యధిక యువశక్తి అద్భుత వరంలా మారింది. యువభారతం నడుం బిగిస్తే దేశం వలు సవాళ్ళను అధిగమిస్తూ ప్రగతిపథంలో వేగంగా నడుస్తుందన టంలో అతిశయోక్తి లేదు. ప్రభుత్వాలు, పౌరసమాజం యుక్తితో ప్రవర్తిస్తూ యువతను నైపుణ్య సంపద వైపు నడుపుతూ ఆదర్శ భారతాన్ని నిర్మించేందుకు సత్వరమే పూనుకోవాలి. దేశ యువత తమ కాళ్ల మీద తాము నిలబడడం, సాధికారత సాధిస్తూ వృత్తి ఉద్యోగాల్లో స్థిర పడడాన్ని బట్టి దేశ భవిష్యత్తు ఆధారపడి ఉంటుంది. యువత సాధికారతలో ఆర్థిక, వస్తు సేవలు, ఆధ్యాత్మిక, సాంఘీక, విద్య, వృత్తి రంగాలు ఉన్నాయని గుర్తించాలి. యువశక్తిని పరిపుష్టం చేయడానికి నవ యువతలో మానవీయ విలువలు, ధృక్పధం, సాంకేతిక నైపుణ్యాలు, విలక్షణ వ్యక్తిత్వ వికాస శిక్షణలు అందించడం ముఖ్యమని గుర్తించాలి. యువత అభివృద్ధితో పాటు సాధికారత కూడా సఫలం అయితేనే దేశం సమగ్రాభివృద్ధి సాధిస్తుందనేది వాస్తవం.

ఆర్థికాభివృద్ధిలో యూయస్, చైనా లాంటి అగ్ర దేశాలను అధిగమించగల మానవ వనరులు మన భారత్ వద్ద పుష్కలంగా ఉన్నాయి. ఇండియాలో అధిక శ్రామిక దళాలు, నైపుణ్య యువత, మహిళా శక్తి వనరులు, ఉద్యోగ ఉపాధి వర్గాలు అధికంగా ఉన్నాయి. వీరందరి శక్తియుక్తులను సమర్థవంతంగా సద్వినియోగం చేసుకోగలిగితే దేశ ప్రగతిరథం వేగంగా అభివృద్ధి దిశగా దూసుకు పోగలుగుతుంది. దేశ యువత, పెద్దల జనాభా ఉద్యోగ ఉపాధుల్లో నిమగ్నమైన నాడు మాత్రమే దేశంలో పేదరికం తగ్గుతూ, అక్షరాస్యత పెరుగుతూ సమాగ్రాభివృద్ధి దిశగా పయనించడం ఖాయంగా తోస్తున్నది. భారత్‌లోని ఆర్థికంగా వెనుకబడిన బీహార్, యూపి, యంపీ, పశ్చిమ బెంగాల్ లాంటి రాష్ట్రాలు బలీయమైన యువశక్తిని సద్వినియోగం చేసుకొన్నపుడు మాత్రమే సర్వతోముఖాభివృద్ధి దిశగా దేశం సాగవచ్చని అభిప్రాయపడుతున్నారు. నేటి అపార యువశక్తిని సదాలోచనలతో వివిధ రంగాల అభివృద్ధిలో వాడుకోగలిగితే ప్రపంచ దేశాల్లో భారతం అగ్రభాగాన నిలుస్తుందనటంలో సందేహం లేదు. యువ జనాభా పెరిగితే అభివృద్ధి సాధ్యపడుతుందనడానికి కూడా ఆస్కారం లేదు. వ్యక్తిత్వ వికాసం, శాస్త్రసాంకేతిక నైపుణ్యాలు, విషయ పరిజ్ఞానాలు, ఉద్యోగసాధన స్కిల్స్ అందిపుచ్చుకున్న యువతకు మాత్రమే అద్భుత అవకాశాలు ఆహ్వానం పలుకుతున్నాయి.

ఇండియాలోని యువశక్తిని వైజ్ఞానిక, సాంకేతిక నైపుణ్య నిధిగా మార్చగలిగే ప్రభుత్వ పథకాలు సత్ఫలితాలను ఇచ్చినపుడు దేశ దశ దిశలు సమూలంగా సకారాత్మకంగా మార్పు చెందుతాయని గమనించాలి. ప్రభుత్వ పథకాల రచన, అమలు విధానాలు సరైన ప్రణాళిక ప్రకారం జరిగితే భారతం భవ్యబాటల్లో వెలుగొందగలగడం ఖాయంగా తోస్తున్నది. యువ వనరులను సుశిక్షిత శక్తిగా మార్చడానికి కావలసిన భౌతిక మౌళిక వసతులు ప్రాధాన్యతా క్రమంలో నెలకొల్పాలి. ఉన్నత విద్య, సాంకేతిక నైపుణ్యాలను యువతలో పెంచిన నాడు ఔత్సాహిక వృత్తి వ్యాపారాలు అనేక రెట్లు పెరుగుతాయి. విద్యలో పెట్టుబడే దేశాభివృద్ధికి పునాది అని నమ్మి ప్రభుత్వాలు యువతకు సంబంధించిన పథక రచనలు చేయాలి. విద్యావంతులు, నైపుణ్య యువతతోనే పారిశ్రామిక, వస్తు సేవలు ప్రగతిని రుచి చూస్తాయి. ఉద్యోగ కల్పన, ఔత్సాహిక యువతను వృత్తి ఉపాధిరంగాల్లో అభిరుచిని పెంచి పోషించాలి. యువతను సద్వినియోగం చేసుకున్న సమాజమే సమగ్రాభివృద్ధి దిశగా కదులుతుంది. కార్మిక శక్తికి నైపుణ్య యువనిధిని జోడిస్తే సమాజోన్నతి సత్వరమే జరుగుతుంది. మేధోసంపత్తి హక్కులు, కాంట్రాక్టుల్లో పారదర్శకత, అర్హతకు తగిన ఉద్యోగ ఉపాధులు, చట్టాల అమలు సక్రమంగా జరిగేలా ప్రభుత్వాలు చొరవ తీసుకోవాలి. ఆర్థిక సంస్కరణలు, దీర్ఘకాలిక సామాజిక అవసరాలు, పోషకాహారం, వైద్య సేవలు, ఉత్తమ పాఠశాల విద్య, నాణ్యమైన ఉన్నత విద్య, నీటి సరఫరా, పారిశుద్ధ్యం, పట్టాణాభివృద్ధి రంగాలకు ప్రాధాన్యత ఇచ్చినపుడే నేటి తరం చురుకుగా సన్మార్గంలో ఎదుగుతుంది.

యువశక్తిని నిర్లక్ష్యం చేసినపుడు నిరుద్యోగం, అండర్ ఎంప్లాయ్‌మెంట్ (అర్హత కన్న తక్కువ ఉద్యోగం) అనేక రెట్లు పెరుగుతాయి. ఇలా జరిగితే యువతలో అశాంతి, హింసాత్మక ధోరణి నెలకొంటాయి. కరోనా విజృంభనతో దాదాపు 300 మిలియన్ల యువత ఉద్యోగ ఉపాధులు కోల్పోయి దిక్కుతోచని దుస్థితిలో నేటికీ మగ్గుతున్నారు. యువశక్తి నిర్వీర్యం అయినపుడు దేశ ప్రగతి మందగిస్తుంది. ఇండియాలో దాగివున్న యువశక్తికి సరిసమానంగా మౌళిక వసతులు, నైపుణ్య శిక్షణా కేంద్రాలు అందుబాటులో లేవని మనకు అర్థం అవుతున్నది. మహిళా శక్తిని వినియోగించుకోవడంలో ప్రపంచంలోనే భారత్ చాలా వెనుకబడి ఉందని అంగీకరించాలి. అభివృద్ధి చెందిన దేశాల్లో మహిళాశక్తి గరిష్టంగా ఉపయోగపడుతున్నది. ఆయాదేశాల్లో మహిళలకు సంబంధించిన ప్రసవ సెలవులు, పిల్లల సంరక్షణలో సహాయం, పని వేళల్లో మార్పులు లాంటి పథకాలు/చట్టాలు సమర్థవంతంగా అమలు చేయబడుతున్నాయి. ఆధునిక సమాజ అవసరాలకు అనువైన రంగాల్లో యువతకు సాంకేతిక శిక్షణలు ఇవ్వాలి. కరోనా అలలతో తల్లడిల్లుతున్న భారతదేశంలో వైద్య అత్యవసర దుస్థితి ఏర్పడడం చూశాం. మనదైన ప్రత్యేక అపార యువ సంపదను దేశాభివృద్ధికి సక్రమంగా వినియోగించుటలో భారత్ సఫలం కావాలని కోరుకుందాం. యువభారతాన్ని సంపన్న హిందుస్థాన్‌గా మార్చే దిశలో మనందరం కృషి చేద్దాం. యువశక్తినా ఒడిసి పడదాం, భరతమాతకు పట్టాభిషేకం చేద్దాం.

- డా॥ బుర్ర
మధుసూదన్ రెడ్డి
99497 00037

తూర్పు పడమర

దున్నకదలదు
ఉడుం పట్టువదలదు
కదిలించిన కదలాలి
పట్టువిడుపు ఉండాలి
కదలని జనం
విడవని జనం
ఎముకలు కుళ్లిన ముసలి వాళ్లు
బొరియల్లోదాగిన ఎలుకలు వాళ్లు

కోయిలపాట
నెమలి న్యాట్యం

పాటలోని రాగాన్ని
నాట్యంలోని విధానాన్ని
మంచి పాటగాడు
మంచి న్యాట్యాచార్యుడు
కాదు కాదు వాళ్లే కాదు
ఆస్వాదించే పామరుడు
ఆనందించే సామాన్యుడు
ఉన్నంతకాలం
కళలు జీవామృతాలు

-రేడియమ్
9291527757

రంగులమయం

నీవెళ్ళే దారిలో
హరివిల్లులనలా వదిలేస్తావేం
కాస్త మనసు పెట్టి ఆహ్వానించుకో!

అందమైన శరీరానికి
అనుకోని అధిపతివేగా
వర్ణం లేని కన్నీళ్ళకు
విలువిచ్చి వివర్ణమవుతావెందుకు?

అర్థం లేని ప్రాణం
ఆకారం లేక చుట్టూ వీస్తుంది
అనుభవించడానికి
మన జీవితమే మిగిలి ఉంది

ఊహించని ప్రయాణం
ఎప్పుడో మొదలైపోయింది
ఊహకందని ప్రపంచం
ఉక్కిరిబిక్కిరి చేస్తుంది
అయినా రంగుల నావగట్టి తిరిగేద్దాం!

ఉనికి కోసం ఉఛ్వాస నిశ్వాసలతో
గాలి నీ బండి ఎక్కింది
బతుకు కొమ్మకు పువ్వులెన్ని వేసి
పరిమళమెంత మూట కడతావో కదా!

కష్టాలే కదా చల్లుకుందాం
సుఖాలేగా విసురుకుందాం
మొత్తానికి
రంగులమయమై పోదాం!

-నల్లు రమేష్,
9989765095

విశ్వరూపం

ఒకప్పుడు
అందరి చదువులకు గొడుగుపట్టిన
పాఠశాల గోపురం
పిల్లలు రాక నిశ్శబ్ద రోదనా పర్వం.

టోన్ జీన్స్ షార్ట్ లెంతుల
కనుబొమ్మల విధ్వంసంతో
అసంబద్ధ కేశఖండనల చెవిపోగుల
వెటకారపు వేషధారణ పర్వం.

మూగనోము
మౌనవ్రతం
సమాధానమివ్వలేని
నిన్న కనిపించినవాడు
నేడు కనిపించని సభికుల మాయ పర్వం.

నిన్న చెప్పింది ఈరోజు
ఈరోజు చెప్పింది రేపు
అప్పగించని అనుసరించని
మహా సోమరి పోతుల పర్వం .

నిప్పుల్లో కాల్చుకూడదు
సుత్తి దెబ్బలు తగిలించకూడదు
బంగారం ఆభరణమయ్యేదెట్లనో చెప్పని
వార్తా ప్రసారాల కథనాల పర్వం.

అంతా నిర్లక్ష్యం
అలసత్వం అనాలోచితం
మనకెందుకులేననుకుంటూ
ఏమీ చేయకుండా
బానిసత్వపు దిగజారుడు పర్వం.

క్రమశిక్షణను ప్రశ్నిస్తూ
నైతిక విలువలు
నియమ నిబంధనలు ఉల్లంఘిస్తూ
తల్లిదండ్రుల వితండ వాదనా పర్వం.

అన్ని అస్త్ర-శస్త్రాలున్నా
శక్తి యుక్తులున్నా
పాఠం బోధించలేనంత
గైర్హాజరు శూన్య పర్వం.

పాఠాన్ని
పరవళ్ళ తొక్కుస్తూ
అజ్ఞానపు బీడులను
పండించలేని అచేతన పర్వం.

పట్టించుకుంటే
ఆలోచిస్తే
ఆశలు చిగురించక
కంటిమీద కునుకు పట్టని
అంధకార పర్వం.

జరగబోయే అనర్థమర్థమైనా
ఏమీ చేయలేక
సహాయం కోసం
నిరీక్షిస్తున్న సంఘర్షణ పర్వం.

అధర్మాన్ని
అధర్మమని చెప్పలేని
నిరూపించలేని
చేష్టలుడిగిన శిథిల మనస్తత్వ పర్వం.

ఉద్యోగమంటే
పగలు రాత్రి
సంతృప్తి పడని మానసిక స్థితి
జీతాన్ని
పదిమందిలో చెప్పుకోలేని అగౌరవ పర్వం.

చదవడం రాయడం రాకున్నా
ఉత్త పౌరులను ఉత్తీర్ణులని
పరీక్ష ఫలితాలు
ప్రకటించుకునే కర్త కర్మ క్రియా పర్వం.

ఉత్తమ పౌరులు
మంచి సమాజం
ఆశించడం కలగనడం
కోరుకోవడం వృథా ప్రయాస పర్వం.

చెదలు పట్టిన
వ్యవస్థ బుద్ధిని
జాగృతం చేయడం కోసం
ధర్మ సంస్థాపనార్థం
అత్యవసరమవుతున్న సంస్కరణల పర్వం.

పాలనా యంత్రాంగం
అసంబద్ధ నిర్ణయాలతో
చీదరించుకుంటూ
చులకనచేయబడుతూ
ఉద్యోగులపై బురదజల్లే పర్వం.

ఎన్ని తెలివితేటలున్నా
తెల్లని మూటగట్టి
అజ్ఞానులుగా వనవాసం వెళ్లదీస్తూ
పాలనా పగ్గాలు ఉరితాళ్లు పేనుతున్నా
నిశ్చేష్టులుగా విధించుకుంటున్న
స్వయం మరణ దండనా పర్వం.

– అశోక్ చిన్నం
7989875763

కరోనా కథలు

ఋణం

(కథ)

అప్పటికే వందల సంఖ్యలో క్వారెంటెన్ వార్డులో పేషెంట్లను అడ్మిట్ చేస్తూనే ఉన్నారు. నేను డాక్టర్ సత్యం ఇద్దరం గాంధీ హాస్పిటల్‌లో డ్యూటీలో ఉన్నాము.

సత్యం ఉన్న వార్డులోకి ఒక రోజు ఏదో పని మీద నేనే వెళ్ళా తీరా సత్యం ట్రీట్మెంట్ చేస్తున్న ఓ పెద్దాయన్ని చూసి, తనను ఎక్కడో చూసినట్టనిపిస్తోంది. కానీ వారు ఎవరో వారి పేరేమిటో గుర్తుకు రావడం లేదు. వారిని అలాగే తదేకంగా చూస్తూ నిలబడిపోయా ఇది గమనించిన డాక్టర్ సత్యం.

"మేడం సరస్వతి దేవి గారు అదేంటి.." అన్న పిలుపుతో గాని నేను తేరుకోలేదు.

"ఏం లేదండీ" అని చెప్పి అక్కడి నుండి వెళ్ళిపోయా.

కానీ లంచ్ టైంలో మళ్ళీ ఆ పేషెంట్ విషయాలు నెమరు వేసుకుంటూ "సర్ సత్యంగారు నేను వచ్చినపుడ మీరు ట్రీట్మెంట్ చేస్తున్నారే ఆ పేషెంట్ల పేరేంటో.." అని అడిగా.

"వారి పేర్లు గుర్తు లేదండీ కానీ.. ఆ పెద్దాయన పేరు మాత్రం అదేదో.. స..స..స"

అతని మాట పూర్తిగాక ముందే " ఆ గుర్తుకు వచ్చింది తన పేరు సర్వేశ్వరరావు.."

"ఆ అవును మేడం, ఆ పెద్దావిడ మీరు మీనాక్షి"

"అవునవును అదే.."

"ఏంటి?.. వాళ్ళు మీకేమైనా బంధువులా?"

"డాక్టర్‌గారు మీరు బంధువుల కన్నా మిన్నే తెల్సా! అవును నాకు దాదాపుగా 5,6 సంవత్సరాల వయస్సు ఉండవచ్చు. వారు మేము పక్కపక్క ఇంట్లోనే అద్దెకుండే వాళ్ళం. అప్పటికి వారికి సంతానం లేదు. నన్ను ఎంతో ప్రేమతో ఆప్యాయతతో చూసుకునేవారు. అప్పుడప్పుడు నాకు జడలేసి తన ముద్దూ ముచ్చట తీర్చుకునేది ఆ ఆంటీ. మా నాన్న రైల్వేలో అప్పర్ గ్రేడ్ క్లర్క్. అంకులేమో బ్యాంకులో మేనేజర్‌గా చేసేవారు మా ఇద్దరి కుటుంబాలు ఎంతో అన్యోన్యంగా ఉండేవి.

ఒకరోజు నాన్న డ్యూటీ నుండి వస్తుంటే ఆక్సిడెంట్ అయి చాలా ప్రమాకర స్థితిలో ఉన్నాడు. ఆ ప్రమాద స్థితిలో ఉన్న నాన్నగారికి అనేకరకాలుగా ఆదుకుని మాకు ఎనలేని సహాయాన్ని అందించి మా అనుబంధాన్ని మరింతగా పెనవేసుకున్నాడు ఈ అంకుల్ ఆంటీలు".

"అంటే మీరు చాలా చక్కని అనుబంధాలు ఉన్న వారన్నమాట. మరి ఇన్నేళ్ళు మీరు ఒక్కసారి కూడా కల్సుకోలేదా?"

"లేదు నాన్నకు వైజాగ్ ట్రాన్స్‌ఫర్ అయ్యింది. అంకులేమో హైదరాబాద్‌కు ట్రాన్స్‌ఫర్ అయ్యింది. అప్పుడప్పుడు నాన్న హైదరాబాద్ కెళ్తే కల్సి వచ్చేవాడటలే..

"మిమ్మల్ని చూస్తే వారిప్పుడు గుర్తు పడతారా?"

"ఏమో గ్యాప్ ఎక్కువైంది కదా చూద్దాం"

"అది సరే మేడం ఇప్పటికే చాలా లేటు అయ్యింది వెళ్దామా" అని ఇద్దరం లంచ్ ముగించుకుని డ్యూటీలోకి వెళ్ళాం. తీరా వారినిప్పుడు క్వారెంటైన్ నుండి ఐసోలేషన్ వార్డుకు మార్చారు.

వృద్ధ దంపతులతో చనువు ఏర్పరచుకున్న సత్యం ఒక రోజు "అంకుల్ మీకెంత మంది పిల్లలూ.." అని అడిగాడు.

"ఇద్దరు బాబు! కవలలు ఇద్దరి కిద్దరు స్టేట్స్‌లోనే ఉంటున్నారు."

అంకుల్ మాట పూర్తవక ముందే "అదేంటి? పాప సంగతి మరిచారా.. నేను మరిస్తే నేమో మీరు గుర్తుచేస్తారు.. మీరేమో.." అని అంటీ అంటుంటే..

"అవునవును సరస్వతీ దేవి.."

"అది సరే ఆంటీ ఇపుడు ఆ సరస్వతీ దేవి కనబడితే గుర్తు పడతారా"

"ఏస్టీ మా సరమ్మనా! ఎక్కడుంది? ఎందుకు గుర్తు పట్టం తప్పక..ఆ బుగ్గ మీద పుట్టుమచ్చ.."

ఇలా అంటున్నంతలోనే నేను అక్కడికి వెళ్లా.. నన్ను చూడడంతోనే "అంకుల్ ఇదిగో మీ.." అని డాక్టర్ సత్యం చెప్తుండగా.

నా వైపు చూసిన ఆంటీ "అమ్మా సరూ!" అంటూ ఎంతో సంతోషపడి నన్ను తన ఎదకు హగ్ చేసుకోబో తుంటే

"ఆంటీ ఇది హత్తుకునే టైం కాదు. మీ ఆరోగ్యం బాగై డిశ్చార్జ్ అయి ఇంటికి వెళ్ళిన తర్వాత. అంతవరకు దూరం నుండే నమస్కారం. మనం ఈ సంస్కారం పాటిద్దాం" అని నేను చెప్పా..

"అమ్మా! సరస్వతీ" అని ఆనందభాష్పాలు నిండిన కన్నులతో నా వైపు చూస్తోంది ఆ పెద్దావిడ.

"ముందు మీరు మానసికంగా ధైర్యంగా ఉండండి మేమున్నాం' అని ధైర్యం చెప్పడానికి ప్రయత్నిస్తుంటే

డా॥ సత్యం కల్పించుకుంటూ "అంకుల్ మీ ఇంటి చుట్టు పక్కలకి బయటి వారెవరైనా వచ్చారా? లేకపోతే ఎవరికైనా..?"

"ఎవరూ రాలేదు డాక్టర్‌గారూ, మా అబ్బాయిలిద్దరూ స్టేట్స్‌లో ఉంటారు కదా! వారేదో అందమైన ఒక బొమ్మను అక్కడ ఉండే వాళ్ళ ఫ్రెండ్ ఇండియా వస్తుంటే అతనితో పంపారు.

ఆ అబ్బాయిని ఇంట్లోకి కూడా రానివ్వలేదు దాన్ని బయటి నుండే తీసుకున్నాం" అని ఆంటీ చెప్తుంటే

ఆ అబ్బాయి ముందే ఫోన్ చేశాడు "కవర్ తీసుకొని వస్తున్నాను" అని.

అయినా ఆకాడికీ చెప్పా "బాబూ! అదేదో కరోనా వూరస్ వ్యాప్తి చెందుతుందని అపరిచితులను, కొత్త వారినీ, ఎవరినీ రానీయంగూడదూ. వారినీ తాకగూడదూ, వస్తువులేమైనా తెస్తే తీసుకోరాదని నిన్ననే టీవీల్లో యాడ్ చూశా. వద్దూ మరెప్పుడైనా తీసుకుంటాంలే.." అని చెప్తూనే ఉన్నా ఇదిగో విశాలాక్షి వింటే కదా!

"ఇదిగో ఈ బొమ్మ డ్యాన్స్ చేస్తోందట' అని ఫోన్ లాగేసుకొని రమ్మని మరీ చెప్పింది. అలా వచ్చి ఆ బాబు తెచ్చి ఇవ్వగానే పాకెట్ విప్పి ఆ బొమ్మ చేసే విన్యాసాలు చూస్తూ ఆనందంగా ఆ రాత్రంతా గడిపాము. ఇంకేముంది మొదలైంది విశాలాక్షికి జలుబు, జ్వరం, దగ్గుడూ, తుమ్ముడూ. దీంతో ఇంట్లో ఉన్న మాత్ర వేసుకుంటే కాస్త తగ్గడం ఆ తర్వాత మళ్లీ అవే లక్షణాలు. నాక్కూడా మొదలు కాగానే ఏదో ప్రమాదం పొంచి ఉందని అనుమానం వచ్చి ఉదయం లేవగానే మాకు పరిచయం ఉన్న డాక్టర్‌గారికి ఫోన్ చేసి చెప్పా"

ఆయన "అర్జెంటుగా సివిల్ హాస్పిటల్‌కి వెళ్ళండి లేట్ చేయకండి అనడంతో వెంటనే ఇద్దరం హాస్పిట్‌కి వచ్చేసాం ఇదీ పరిస్థితి" అని సర్వేశ్వర్రావ్ చెప్తుంటే..

"ఫరావాలేదు మంచి పనే చేశారు. ధైర్యంగా ఉండండి అంకుల్" అని నేను చెప్పా.

"సరే అమ్మ డాక్టర్ రూపంలో వచ్చిన దేవతవు తల్లీ! అయినా మీరంతా వైద్యుల రూపంలో ఉన్న దేవుల్లే కదమ్మా!"

"అలా అనకండి అంకుల్, మీరు మా కుటుంబానికి చేసిన సాయానికి ఆ దేవుడు నన్ను మీ ఋణం తీర్చుకోవడానికి ఇలా పంపారేమో. అయినా అంకుల్ మీరు బాధపడాల్సిన అవసరం లేదు. తొందరగా వ్యాధి కంట్రోల్ అయి డిశ్చార్జి అవుతారులే. మీరు తెలుసా ఈ వైరస్ చేతుల ద్వారా నోటి ద్వారా ముక్కుద్వారా చేరుతుంది. ముఖ్యంగా ఈ వైరస్ సోకిన వారితో అతి దగ్గరగా ఉండి మాట్లాడినా, కరచాలనం చేసినా వారు వాడిన వస్తువులు మనం వాడినా తాకినా ప్రవేశిస్తుంది. ఆయా వస్తువుల లక్షణాలను బట్టి నాలుగు గంటల నుంచి నాలుగు రోజుల వరకు కూడా బతికే ఉంటుంది వైరస్. ముందు గొంతులోకి చేరి ఓ వారం రోజులు గొంతులోనే ఉంటూ తర్వాత తర్వాత మెల్లిగా శ్వాస కోషంలోకి ప్రవేశిస్తుంది. దీని ప్రభావంతో ముందుగా జలుబు జ్వరం నీరసం దగ్గు మొదలైన లక్షణాలు కలుగుతాయి. కాస్త పుంజుకున్న తర్వాత శ్వాస నాళం ద్వారా ఊపిరితిత్తుల్లోకి చేరి మెల్ల మెల్లగా ఊపిరితిత్తులను ఆవరించి శ్వాసకు అడ్డు పడుతుంది. ఆ తర్వాత ప్రాణాన్ని కూడా హరించేస్తుంది.

ముఖ్యంగా రోగ నిరోధక శక్తి తక్కువగా ఉన్న వారికి తొందరగా సోకడానికి ప్రయత్నిస్తుంది. అందువల్ల వయస్సు మీద పడిన వారు అంటే 60 ఏండ్లు మీద పడిన వృద్ధులకు, డయాబెటిక్ ఉన్న వారికి, హార్ట్ ప్రాబ్లం, దగ్గు దమ్ము ఉన్న వారికి లేదు. వయస్సులో ఉన్న పిల్లలకు ఇది గనక సోకితే ఎక్కువ ప్రమాదకరం. ఎందుకంటే వీరిలో వ్యాధి నిరోధక శక్తి చాలా తక్కువగ ఉంటుంది కనుక. ఎన్నిసార్లు చెప్పినా వినిపించుకోకుండా ఉండే వారికే ఇది సోకుతుంది. అదే పరిశుభ్రత ఆరోగ్య నియమాలతో ప్రభుత్వం చెప్పే భౌతిక దూరంతో బాటు గడప దాటకుండా, మాస్కులు ధరిస్తూ ఇలా ఇవన్నీ పాటించిన వాళ్ళకు ఏం కాదు.. మీరు త్వరలోనే ఈ వ్యాధి నుంచి డిశ్చార్చి అయి ఇంటికి వెళ్లిపోతారు ఆంటీ. మీకు ఏం కాదులే" అని నేను అన్ని జాగ్రత్తలు చెప్పా.

"మానసికంగా హుషారుగా ఉండండి.. సరస్వతీ దేవి మేడం కనబడగానే మీలో మానసిక ఆనందం కలిగి ఉంటుంది. మానసిక ఆనందంతోనే మీలో సగం వ్యాధి దూరమయి ఉంటుంది" అని డా॥ సత్యం చెప్పసాగాడు.

"అవును సార్. మీరన్నది నిజమే. డాక్టర్ మేడంను చూడగానే మాకెంతో ఉల్లాసం అనిపిస్తోంది" అని అంకుల్ అంటుంటే..

"అవునమ్మా! ఒకసారి తమ్ముళ్ళకు ఫోన్ చేయవమ్మా! సరక్కా! సరక్కా"! అని ఊరికే గుర్తు చేస్తుంటారు" అని ఆంటీ చెప్తుంటే..

"సరే నేను ఫోన్ చేస్తాను కానీ.. నాట్ నౌ.. ఒకేనా మీరు మాత్రం ప్రశాంతంగా హాయిగా ఉండండి మీకేం భయం లేదు ఆంటీ" చెపుతూ ట్రీట్‌మెంటు స్టార్ట్ చేశాం.

నాకు మాత్రం లోలోపల ఎంతో ఆనందంగా ఉంది. మా నాన్నకు నా కుటుంబానికి వారు చేసిన సహాయానికి ఈ విధంగానైనా ఋణం తీర్చుకుంటున్నానని..

నాకు మాత్రం లోలోపల ఎంతో ఆనందంగా ఉంది. మా నాన్నకు నా కుటుంబానికి వారు చేసిన సహాయానికి ఈ విధంగానైనా ఋణం తీర్చుకుంటున్నానని..

-దారం గంగాధర్
సెల్:9848384777

నానీలు

అజ్ఞానపు చీకటికి
విజ్ఞానం పంచి
విద్యా కుసుమానికి
బాటలువేయ్యి.

వృషభం కొండల్లో
రుధిరమై
వెలుగుతున్నాడు
భానుడు బందీయై

మోట బావి
మాయమయింది
సాంకేతిక పరిజ్ఞానం
మింగేసింది

అహంకారంతో
అల్టిమేటం
పశ్చాత్తాపంతో
పాలాభిషేకాలు

-చాపలమహేందర్
9949864152

యుద్ధ మేఘాలు

యుద్ధం గురించి
క్రొత్త గా ఏమి వ్రాయాలి
యుద్ధం గురించి
క్రొత్తగా ఏమి చెప్పాలి
ఎటుచూసినా మానవ కళేబరాలు
ఎటుచూసినా దుఃఖపు ఛాయలు.

ఒకరు గెలుపొందుతారు
ఒకరు ఓటమిపాలౌతారు
కొన్ని సార్లు ఎవరు గెలవరు
కొన్ని సార్లు ఎవరు ఓడిపోరు
బట్టలు చింపుకొని వెనుతిరుగుతారు.

యుద్ధం గురించి క్రొత్తగా
ఏమి వ్రాయాలిఏ చరిత్ర చూసినా
ఏమున్నది గర్వ కారణం
నరజాతి సమస్తం పరపీడన పరాయణత్వం

ఎంతకి తీరని ఉన్మాదం
ఎంతకి తీరని రక్తదాహం
ప్రాణానికి ప్రాణం రక్తానికి రక్తం
ఇదెక్కడి యుద్ధ ధర్మం.

అమాయకమైన మనుషుల భయాందోళన
పసిహృదయాలపైన పగ ప్రతీకార భావన
కష్టతరమైన మనుషుల మనుగడ
ఆగేది ఎపుడు ఈ రగడ.

నివాసాలు కోల్పోయిన మానవులం
నిలువనీడలేని బాల్యం
దోచుకోబడిన యవ్వనం
తెగిపోయిన తాళి బంధనం
ఇంకా ఏమి మిగిలింది
శవాలదిబ్బలు తప్ప
రక్తపుటేరులు తప్ప

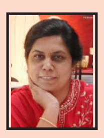

-అరుణ డేనియల్
9000606889

ప్రపంచం అరచేతిలో

(కథ)

అమ్మా! అమ్మా!గట్టిగా అరుస్తూ ఇంట్లోకి అడుగు పెట్టాడు 5వ తరగతి చదువుతున్న రవికాంత్.ఏమైందో ఏమో అని గాభరా పడుతూ పరుగున వచ్చింది అనిత.ఏంట్రా ఏమైంది ఎందుకలా అరుస్తున్నావు అని అడిగింది.వెంటనే ఏడవటం మొదలు పెట్టాడు... ఇంకా గాభరా ఎక్కువైంది..సముదాయించాలని అతనిని దగ్గరకు తీసుకుంది.

ప్రేమగా తలనిమురుతూ ఏమైంది కన్నా!ఏడవకు నాన్న అంటూ గుండెల్లో పొదువుకుంది.ప్రాజెక్ట్ వర్క్ ఇచ్చారు.మా సైన్స్ టీచరు..అది రెడ్ బుక్ డేటా ను స్క్రాబ్ బుక్ లా చేయమన్నాడు అన్నాడు.హా! అయితే..ఏడవాలా అంది ఊపిరిపీల్చుకుంటూ..అది కాదు అమ్మా..ఆ రవిలేడు అతను..అతను..మీకు ఫోన్ లేదు నేనైతే గూగుల్ లో సెర్చ్ చేసి రాసేస్తా అని వెక్కిరించాడు.

అంతే కాదమ్మా..మనం పేదవాళ్ళమటా అతనికి రోజు గుడ్ మార్నింగ్,గుడ్ ఈవెనింగ్ చెప్పాలట..వాడి బుక్స్ నేను మోయాలట అంటూ వెక్కుతున్నాడు.. సరే నేనతనితో మాట్లాడుతా నీవు ఏడవకు.. ప్రాజెక్టు వర్క్ సంబంధించిన విషయాలు.. సైన్స్ ఫిక్షన్స్ లో నేను సేకరించి ఇస్తానని సముదాయించి..అతని చేతిలో తాయిలం ఉంచి ఆడుకోవడానికి పంపింది . రాత్రి వంటకు కూరలు తరుగుతూ ఆలోచనల్లో మునిగి పోయింది.చిన్నతనంలో ఊరిలో పిల్లలు అందరు కలిసిమెలిసి ఆడుకుంటూ..బడిలో చెప్పిన పనులను చేసుకునే వారం.లింగ,మత,స్థాయి భేధాలనేవి ఉండేవా అసలు?? ఈ కాలం పిల్లలు ఎందుకిలా ఎక్కడికక్కడ తమ చుట్టూ గోడలు కట్టుకొని బ్రతుకుతున్నారు.సెల్ ఫోన్ రూపంలో ప్రపంచం మొత్తం అరచేతిలోకి వచ్చింది కాని.మనషి మొబైల్ లో బంధీ అవుతున్నాడు.అన్ని క్షణంలో మనముందు చూపే గూగుల్ ..మమతాను రాగాలు,నిజమైన స్నేహితులను ఇవ్వగలదా..ఎందుకు నెట్టింట్లో వలలో తగులుకున్న చేపలా గిలగిల లాడుతూ..అది ఒక స్టేటస్ లా ఫీలవుతున్నారు.ఎక్కడుంది లోపం అంటూ ... తీవ్రంగా ఆలోచిస్తున్న క్షణంలో...

ఏంటమ్మాయ్ ఏమైంది అలా ఉన్నావు అంటూ వంట ఇంట్లో అడుగుపెట్టిన అత్తయ్య తో జరిగిన విషయం అంతా పూస గుచ్చినట్లు చెప్పగా...అంతేనమ్మా సంపాదన పరమావధిగా కాక పిల్లలతో కాస్త సమయం గడపటం . సంస్కృతి సంప్రదాయాలు గురించి కథలు రూపంలో చెప్తుంటే..మనసు మేల్కొని నిజమైన ప్రపంచాన్ని చూడగలరు..ప్రపంచం అరచేతిలో గూగుల్ రూపంలో ఉన్న..నేర్చుకునే నేర్పరితనం..బ్రతకడం అనేది సంఘటనల అనుభవ సారం అంది.

రేపే పాఠశాలకు వెళ్లి ఉపాధ్యాయుల తో, పేరెంట్స్ తో చర్చించి.. రోజు.. నీతి కథలు చెప్పే ఏర్పాటు చేయాలని నిశ్చయించుకుంది అనిత.

-సి. హేమలత
9666779103

సమాధానం లేని ప్రశ్న

నేలమీద మిగిలిన గిలకలను చూసుకుని
పాదాల వేళ్ళు కన్నీరు పెట్టుకుంటున్నాయి
పండుగనాడు తలనిండా సుమాలతో అలంకరించుకుని
తన కురుల ఛాయల క్రింద ఎందరికో నీడనిచ్చి
ఉబ్బిన పాదాలను తలగడ చేసి
ఎందరికో సేదదీర్చుకునే అవకాశమిచ్చి
వసంతంలో విస్తృతంగా సింగారించుకున్న మేనిలోని
అందాలను వొలిచి సిగలకు సొగసులద్దుకుంటే
తనవారి కోసం తాను వినియోగపడ్డానని మురిసింది
తన కడుపుతీపిని కోసి కొరుకుతుంటే
నేస్తాల కడుపు నింపుతున్నానని తృప్తిపడింది
ఆ ఆనందం నేడు ఆవిరిగా మారిపోయింది
ఒకే వలయంగా కలిసివున్న తమ గుంపును
మనుషులెవరో వచ్చి మరలతో నేలమట్టం చేశారు
రేపో, మాపో వచ్చి కాలి వేళ్ళతో సహా పెకలించి
ఉనికిని మాయం చేస్తారనగానే తనలో ఉదయించిన ప్రశ్న
"ప్రకృతికి హారమై, మీ ఊపిరులకు ఆయువులమయాము తప్ప
మీ వారసత్వ సంపదలేవీ దోచుకోలేదే
ఆహారాన్ని, ఆరోగ్యమూలికలను, వంటచెరుకును ఇచ్చామే గానీ
మీనుంచి చుక్క నీరు కూడ ఆశించలేదే
మరి ఏ హక్కుతో మమ్మల్ని సమూలంగా నాశనం చేస్తున్నారు?"
ఇది ఒక సమాధానం లేని ప్రశ్నగా మిగిలిపోయింది
మమ్మల్ని మీరు తుడిచిపెట్టడమంటే
మిమ్మల్ని మీరే తుడిచివేసుకుంటున్నామని మరువకండి
తరువు బరువుకాదు, ప్రకృతికి వరమని గుర్తించండి.

-శింగరాజు శ్రీనివాసరావు
9052048706

చిత్తూరు కవిత్వం - మానవతావాద భావాలు

ప్రకృతి, ఋతువులలో పరిణామాలు, పాలకుల అభివృద్ధి చర్యల మీదనే, చిత్తూరు ప్రజల బ్రతుకులలో కలిగే సుఖ సంతోషాలు ఆధారపడి వుంటాయి.

ఎప్పుడో గానీ వర్షాలు చాలినంతగా కురవని ఈ జిల్లాలో మానవతావాదుల సహాయ చర్యలు ఒక సామాజిక అవసరం. రాయలసీమలో బుడ్డా వెంగళరెడ్డి, థామస్ మన్రోల కాలం నుండి నేటి రాయలసీమ అభివృద్ధి సంఘాల వారు చేసిన, చేస్తున్న కృషి ఆ అవసరాన్ని చాటుతున్నాయి.

ఇటువంటి పరిస్థితుల చేత ప్రభావితులైన చిత్తూరు కవుల కవిత్వంలో మానవతావాద భావాలు విస్తారంగా కనిపిస్తాయి. మానవుల కష్టాలు, సమస్యలు చూస్తూ నిరాశావాదంలోకి, నిస్పృహలోకి జారుకొనే వారిలో తమ కవిత్వంలో ఆశావాదం అంకురం తొడిగేట్లు చేస్తారు కవులు.

"కరువు రక్కసి వద ఘట్టనములు / చీలి బద్దలుగా చిత్తూరు మండల / ప్రజలెల్ల దిక్కులు పర్యులెత్తు" అంటూ, వర్షాభావ పరిస్థితులలో ప్రజల కడగళ్ళను వర్ణించారు కవి సభా.

కరువు పరిస్థితులలో దిక్కుతోచక బ్రతుకు దెరువు కోసం వెదుకులాడుతున్న ప్రజలను ఆదుకోవడానికి అందరూ సిద్ధంకావాలని కాసల నాగభూషణం తన కవితలో అంటారు.

"ఎందుకలా చూస్తున్నావు శూన్యంలోకి / సమాధాన గ్రథనంలో / నవత - సమత/ మమత - మానవతలతో / ప్రశ్నార్థక సంపుటాల్ని / నిండుగా నింపేద్దాం / బీటలు వారిన గుండెమాగాణిపై / ఆశయాల స్వాతి జల్లులే చిలికిద్దాం."

వ్యవసాయం పాక్షిక జీవనాధారంగా ఉన్నప్పుడు ప్రత్యామ్నాయ జీవనోపాధి మార్గాల గురించి కూడా ప్రజలు తెలుసుకోవలసి ఉంటుంది. అటువంటి ఉపాధి మార్గాలు తెలుసుకోవడానికి విద్య సాధనంగా ఉంటుంది.

"పడతి మెడలోని మంగళ సూత్రమమ్మి / నిలిపెగిరిరావు బడిని ఈ నెలవునందు / అదె కళాశాలయై నేడు మదనపల్లె / దివ్య విజ్ఞాన భూమియై తేజరిల్లె".

గిరిరావు మదనపల్లెలో పాఠశాలను నిర్మింపచేసి దాతృత్వాన్ని చాటుకొన్నాడు అని కవి కవి సభా తన కవిత్వంలో అంటారు. అలాగే శ్రీమతి కృష్ణవేణి కణ్ణన్ చేసిన విద్యా సేవలను కూడా కొనియాడారు.

చిత్తూరు కవులు తమ కవిత్వంలో జీవకారుణ్య భావాలను కూడా వ్యక్తీకరించారు.

"చీకటి దొంగలు మూకగ వస్తే / గొంతుక చీల్చుక, అరచిందే / కత్తులు పొడిచినా కర్రలు కొట్టినా / జడియక నిద్దుర లేపిందే /".

మనుషులకు అన్ని సేవలందించే కుక్క అనారోగ్యంతో విలవిలలాడుతుంటే ఎవరూ పట్టించుకోరే యని! కవి రఘునాథ రెడ్డి ప్రశ్నిస్తారు.

అటువంటి మూగ జీవాలను ఆదుకోవలసిన అవసరం గురించి శంకర నారాయణ తన కవితలో ఇలా అంటారు.

"మూగజీవుల బ్రతుకు పెంచుయు / విపిన భూముల నుద్ధరింపుము / తెరపి విడవక వానకురియును తెచ్చు సౌభాగ్యం...!".

వైద్య, ఆరోగ్య సేవలను మామూలు మనిషి కంటే డాక్టర్లు, నర్సులు చక్కగా అందించగలరు. అందుకే మానవత్వం గల డాక్టర్లు, నర్సులు ఈ సమాజానికి అవసరమని అంటారు కవి బి. మునిరత్నం రెడ్డి.

"ఆసుపత్రి లీలలన్నీ... నా కడుపు నిండా ఉన్నాయి / రాయాలంటే చిత్రగుప్తుణ్ణి కావాలి / అవతలిగట్టు చేరే దాక డాక్టర్లే దేవుళ్ళై, నర్సులే / దేవత లైవచ్చు దాకా". వేచి చూస్తాను అని అంటాడు కవి.

ఈ ప్రాంతం రైతులలో మానవత్వం స్వభావాన్ని కవి సభా ఇలా వివరించారు తన కవితలో.

"నా నేల నడయాడు నల్ల చీమనైన / నుపవాసమున్న నేనోర్వలేను / నా పుట్టలో నున్న నాగుబామునకైన / పాలు బోయక దాహమార్చుకోను/ నా చెట్టు కొమ్మపై నర్తించు పిట్టయు / పస్తున్న యడలనే బ్రతుకలేను / నా కొండ కోనలో నడియాడు లేడికిన్ / తిండి లేదన్న నేనుండలేను.

చిత్తూరు కవుల భావాలకు మానవత్వాన్ని ప్రాతిపదికగా ప్రకటించారు కవయిత్రి పి. రాణి.

"ఓ దయ, జాలి, కరుణ గల, ఓ మానవత్వమా / నువ్వు లేక

నా జీవితం ధన్యం కాదు....../ ఓ మానవత్వమా!

నువ్వు లేకపోతే / దిక్కులేని వారికి దిక్కెవరు / నువ్వు

ప్రతి ఒక్కరిలో శ్వాసలాగా మిగలాలి".

మానవత్వం అనేది పేరు, ప్రఖ్యాతులు సంపాదించడం కోసం కాదని, "దిక్కులేని ప్రజల కోసం" దానిని కలిగి వుండాలని కవయిత్రి స్పష్టం చేశారు.

మానవత్వాన్ని ఆచరించడానికి ఎంతో ధైర్యం, ఓరిమి కావాలి. ఆత్మ విశ్వాసం, పోరాట పటిమ కావాలి.

"భయంకర శోక సాగరాలుప్పొంగి / కరాళనృత్యంగా యెదుట గావించినా / పడవలా సాగుతాను -నేను / సుదూర పయనమే చేస్తాను".

కష్టాలొస్తే కసిని పెంచుకొని ఉన్మాదిగా మారకూడదు. ఓర్పుతో, ధైర్యంతో ముందడుగెయ్యాలని అంటారు తన కవితలో ఎ.జి. ఎతిరాజులు.

మానవత్వం సమస్యల పట్ల స్పందించే గుణం లేని మనిషి బండరాయితో సమానం అని అంటాడు కవి ఎస్.గిరిధర్.

"నాకెందుకులే అనుకొంటివా / నిన్ను కన్నతల్లికి ఈ పుణ్యభూమికి / నీవు మోసం చేస్తున్నట్లే - గుర్తించుకో అందుకే../ నాకెందుకులే అనే మాటను / నీ మనసు నుండి తొలగించేసి / సమాజాభివృద్ధి జరిగే ప్రతి చోటా నీ ఉనికి చాటుకో".

ఎప్పుడో గానీ వర్షాలు చాలినంతగా కురవని ఈ జిల్లాలో మానవతావాదుల సహాయ చర్యలు ఒక సామాజిక అవసరం.

సంఘ సేవలో నీతిలేని నకిలీ సేవకులు పుట్టుకు రావడాన్ని కవులు గమనించారు. నాగరికత పెరిగి సమాజంలో నీతి తగ్గిపోయిన వైనాన్ని తన కవితలో ఇలా పేర్కొన్నారు కవి రామకృష్ణ.

"పొంగగా నాగరికత క్రుంగె నీతి / పెరిగె నటనలు సహజము తరిగిపోయె / వీని నా పెడు మార్గంబు వెదకలేక".

ఈ ధోరణిని ఆపడానికి పూనుకొని -

"శస్త్ర చికిత్సలు చేస్తాము / మీ గుండెలనే మారుస్తాము / మీలో మానవత్వాన్ని పోస్తాము" అని అంటాడు.

మనుషులంతా వుండేది ఒకే ప్రపంచంలోనైనా, కవులు మాత్రం తమ మనస్సులలో బహుళ ప్రపంచాలను దర్శించగలరు.

తారామండలం, ఖగోళమండలం, వాయు మండలం, బ్లాక్‌హోల్ మండలం, సూర్య మండలం - ఇలా విశ్వంలో అనేక మండలాలున్నాయి.

కవి వీటన్నిటితో భావ సాంగత్యం పెంచుకొంటాడు. మానవ ప్రపంచానికి సంబంధించి రసానుభూతిని, ప్రేమానుభూతిని, గాఢంగా పొందాలనుకొంటాడు. ఈ కవి అంతటితో ఆగితే సామాన్య భావుకునిలా మిగిలిపోతాడు. కవి తన వ్యక్తిగత భావ పర్యావరణాన్ని దాటి ప్రక్కవాడి జీవితంలోకి తొంగిచూస్తాడు.

ఇలా చెయ్యాలంటే కవికి మానసిక ఔన్నత్యం ఉండాలి. స్వార్థాన్ని, వ్యక్తిగత సౌఖ్యాన్ని ఒక ప్రక్కకు నెట్టివేసే ధైర్యం ఉండాలి.

చిత్తూరుకు చెందిన మరొక కవి నూతలపాటి గంగాధరంలో ఇటువంటి ధోరణి కనిపిస్తుంది. తన కవిత్వంలో గంగాధరం సృష్టించిన మనిషి - హరివిల్లులు, రసగీతాలు, మధుర సంగీతం, మంచులో తడిసిన మల్లెలులతో కూడుకొన్న వాతావరణంలో ఒక శక్తికి అర్చన చెయ్యాలని బయలుదేరుతాడు.

అంతలోనే ఆ మనిషికి బుద్ధునికి కపిలవస్తు నగరంలో కనిపించిన 4 విషాద దృశ్యాల్లాంటివి కనిపిస్తాయి. అతని మనసు రసానుభూతి అర్చన భావాలనువదలి మానవత్వం భావాల వైపు పరుగెడుతుంది వడివడిగా!

"తల్లిలేని పిల్ల ఏడుపూ / చెమట నుంచి లేచిన నిప్పుల గాడుపూ / ఈడొచ్చినా తోడు కరువైన / వయసు పిల్ల నిట్టూరుపూ / ఆడ పిల్లల తండ్రి కడుపు చెరువూ / దగాపడ్డ చెల్లెమ్మల గుండెబరువూ / ప్రశ్నార్థకపు గుర్తులై అడ్డు నిలిచాయి / భరించలేని బాధలై గుండె తొలచాయి".

కవి హృదయం వెన్నకంటే మృదువైనది. పట్టుదల పెరిగిందో అతని మనసు వజ్రం కంటే కఠినంగా మారుతుంది. ఇక అతను సాధించాలనుకొన్నది నెరవేరే వరకు పయనం, పోరాటం ఆగదు.

అందుకే కవి దేవునితో ఇలా అంటాడు.

"భగవాన్ నన్ను క్షమించు / వాళ్ళను వదలి ఇలా అలంకరించుకొని / ఒంటరిగా నీ చెంతకు రాలేను / వీళ్ళతో పాటే నేనూ / వాళ్ళందరినీ అర్చనకు వచ్చే / శుభ ఘడియ ఎపుడు వస్తుందో / అప్పుడే నేనూ వస్తాను - వీళ్ళతో పాటు / అంతవరకూ వీళ్ళ సేవే నా అర్చన / వీళ్ళ పాద ధూళే నా అలంకారం."

చిత్తూరు జిల్లాలో నాగరికత ఆకర్షణలు, దైవిక ఉత్సవాలు కవులకు చాలా సమీపంలోనే వుంటాయి. అదే సమయంలో వీరి మీద బ్రహ్మంగారు, వేమనతత్త్వాలు, పద్యాల ప్రభావమూ ఉంటుంది.

అందుకే వారికి వ్యక్తిగత భావాలకు సామాజిక భావాలకు మధ్య తేడాలు బాగా తెలుసు.

తెలుగు సాహిత్య పరిణామాల రహదారిలో, వ్యక్తిగత భావాలను అధికమించిన ఈ కవుల మానవతావాద కవిత్వం, ఒక మైలురాయిగా నిలుస్తుంది.

ఆధార గ్రంథాలు:

1. "వేద భూమి"కవిత్వం
రచన: కె. సభా,
శ్రీ రమణ ప్రచురణలు, చిత్తూరు, 1974
2. "కవితామంజరి"
చిత్తూరు జిల్లా రచయితల సంఘం
ప్రచురణ, చిత్తూరు, 1975
3. "కవితా సుమాలు"
చిత్తూరు జిల్లా రచయితల సంఘం
చిత్తూరు, ప్రచురణ, 2004

-బి. శంకరరాజు
సెల్: 9440508511

మాతృ దేవోభవ

అమ్మప్రేమఅంతులేనిసంపద
అమ్మ ఒడిలోని వెచ్చదనం
అమ్మ దనంలోని కమ్మదనం
అమ్మ అనే తీయనిపదం
తేనెలూరే మమతల మూట,
తన గర్భస్థ శిశువుకు....
రక్తమాంసాలను పంచి
ఓ రూపాన్ని ఇచ్చిన అమ్మ
బిడ్డభూమిమీదపడినమరుక్షణం
తన క్షీర సాగరాన్నిబిడ్డనోటికి
తన్మయత్వంతో మైమరచి
మురిసిపోతుందిఅమ్మ,
అందుకే మాతృభూమి,
మాతృభాష,మాతృసంస్కృతి
అంది వేదం,
ప్రతి శిశువు మొదటిసారిగా
పలికే మాట అమ్మ,
నేటి పాశ్చాత్య పైత్యం కల్గిన
తల్లులు 'అమ్మా'అనిపిలుపిం
చుకోడానికి
వెనకంజ వేస్తున్న రోజులివి,
తల్లిని మించిన దైవం లేదు,
తల్లిని మించిన వస్తువులేదు
తొలిమాటను పలికించేది అమ్మ,
తొలి అడుగు వేయించేది అమ్మ,
బిడ్డకు తొలిగురువు అమ్మ,
అందుకే మాతృదేవో భవ
అన్నది వేదం"

-రాయవరపు సరస్వతి
9885656356

హరిత హారం...

భూ కబ్జాదారుల సర్పాల మెడల్లో
హరిత వనం బంగారు హారంగా మారి,
బక్కచిక్కిన రైతు మెడలో ఉరిలా ఆయువు తీసే,

పొలాలన్నీ మారే బీడు భూములుగా,
సర్పాల విష రసాయనాల వల్ల,
భూమాత గర్భ శోకంతో గొడ్రాలుగా విలపించే,

పచ్చని పుడమి స్వర్గమంతా,
యముడి పాశపు కర్కషత్వంతో నిండే,
ఎండిపోయిన ప్రాణం పోయే నరకానికి

తన వేర్లు దర్భలు సమిధలుగా మారే,
ప్రమిదలో నీరు అనే వత్తిని వెలిగిస్తే,
దీపంలో కాంతిగా మారి ఆయువు పంచుతా...

ధరిత్రి పచ్చని తోరణంలా మారితే,
ఆయుష నిచ్చే జీవ రాశికి,
అందుకే ఒక్క మొక్క నాటుదాం
భూమాత బిడ్డల్ల మారదాం...

-డాక్టర్. సతీష్ ఎర్ర
9866136543

కాకి బ్రతుకా వద్దు? హంస బ్రతుకే ముద్దు?

ఓ నా ప్రియమిత్రమా !
ఎంతకాలమిలా నీవు
అజ్ఞానంలో అంధకారంలో
అమాయకత్వంలో దగ్ధమైపోతావ్.....

ఇకనైనా ఈ కరోనాకాలంలోనైనా
ఊపిరాడని నీ బలహీనతల
ఊబినుండి బయట పడాలనుకో...
నీ తరతరాల బానిసత్వపు
ఉక్కుసంకెళ్ళను త్రెంచాలనుకో...

శిలను శిల్పంగా చెక్కాలనుకో...
ఎవరెస్టు శిఖరాన్ని ఎక్కాలనుకో ...
నీకులదైవం అంబేద్కర్ కు మ్రొక్కాలనుకో...

పక్షిలా నిన్ను పైకి ఎగరనీయకుండా
పచ్చని మొక్కలా ఎదగనీయకుండా
అడుగడుగునా అడ్డుపడిన
అణగదొక్కిన అహంకారులకు
నీవు సింహస్వప్నమవ్వాలనుకో...
చీడపురుగుల్ని చీల్చిచెండాడాలనుకో...

కామంధుల కాలికింది చెప్పులా ఆ
చెప్పుకింది తేలులా బ్రతకాలనుకోకు...
వారి మెడమీద వ్రేలాడే పదునైన కత్తిలా
వారికి ప్రక్కలో బల్లెంలా బ్రతకాలనుకో...

ఆకులు మేసే అమాయకపు మేకవై పోకు
గర్జించే సింహంలా గజరాజులా బ్రతకాలనుకో...
ఆరక రగిలే అగ్ని జ్వాలలా...దహించాలనుకో...

ఓ నా ప్రియమిత్రమా !
కాకిలా కలకాలం బ్రతికినా
కడకు దొరికేది కాటిలో పెట్టిన పిండమే...
అందుకే హంసలా కొద్దికాలం బ్రతికినా
పులిలా పోరాడి గెలిచినా
అందుకోగలవు భారత రాజ్యాంగ నిర్మాత
డాక్టర్ బి ఆర్అంబేద్కర్ అందించే
హక్కుల అమృతభాండమే...

- పోలయ్య కవి కూకట్లపల్లి
9110784502

గజల్ -మావిచిగురు

హరితవనపు సోయగమే తనదన్నది మావిచిగురు..
కోకిలమ్మ రాగాలకు నెలవన్నది మావిచిగురు...

శిశిరాలను వీడితేనె వాసంతం యేతెంచును
చిరుఆశలు మొలకెత్తెను చూడన్నది మావిచిగురు...

పూబాలల మకరందం మధుపాలకు ఆహ్వానం..
మరుమల్లెల గుబాళింపు తనకన్నది మావిచిగురు...

కష్టమైన ఇష్టమౌను కంటిపాప భవితకొరకు
చెట్టుకు పిందెలు భారం కాదన్నది మావిచిగురు..

చిరుఆశల పత్రములే చిగురించును చైత్రంలో
కలలకెపుడు అంతమేమి లేదన్నది మావిచిగురు...

రాచిలుకల పలుకులకు నందనవని మురియునుగా
చెలికత్తెల స్నేహానికి ముందన్నది మావిచిగురు..

పట్టుదలకు ప్రాణమొస్తె స్వప్నాలే సత్యమౌను
పండుగవేళన తానే అతిథన్నది మావిచిగురు..

-ఓస్వప్నకృష్ణ
9440536669

మేడ్చల్-మల్కాజిగిరి జిల్లా సాహిత్య వేదిక, దర్పణం సాహిత్య వేదిక సంయుక్తంగా ప్రతిరోజూ ఒక అంశం ఇచ్చి కవిత్వ రచన చేయిస్తున్నాయి. కవిత్వాన్ని నిరంతరం సాధన చేయిస్తున్నాయి. కవులు రాసిన పద్యాలు, వచన కవితలు, గేయాలను విశ్లేషించి; మెరుగు పరచుకోవడానికి ప్రతిరోజూ సూచనలు, సలహాలు ఇవ్వడం జరుగుతోంది. ఈ దైనందిన కార్యక్రమంలో భాగంగా 503వ రోజు 'చిత్తు కాగితం' అనే అంశంపై పలువురుకవులు తమ కవితలను పంచుకున్నారు. 'చిత్తు కాగితం' అనే అంశంపై వచ్చిన కొన్ని కవితలను 'నేటి నిజం' పాఠకుల కోసం ప్రత్యేకంగా... -సంపాదకుడు

మేడ్చల్-మల్కాజిగిరి జిల్లా సాహిత్య వేదిక & దర్పణం సాహిత్య వేదిక వాట్సాప్ సమూహం
ఏకాంశ కవిత్వం నిర్వహణ:
-డాక్టర్ రాయారావు సూర్యప్రకాశ్ రావు, 9441046839

చిత్తు-చెత్త!

చిత్తు చెత్త అని
బుట్టలో కుక్కి
విసిరేరు!
తెల్లారకుండానే వీపున సంచులతో
బయలుదేరే బికారులు
రోజంతా చిత్తుచెత్తవేట
పొట్టనింపే ఉపాధి బాట!
గొప్పోరి రాతలన్నీ చిత్తు పైనే
బాపూజీ రాతలన్నీ మాపైనే!
ఐన్ స్టీన్ శ్రీనివాసరామానుజం
రాసుకున్న రాతలు
విదేశీయుల దృష్టిలో
కొత్త వెలుగుబాటలు!.
ఇల్లాలి ఇంటిపద్దు
షావుకారు జమాఖర్చు
మాపైనే!
అవసరంతీరాక
చెత్తబుట్ట మా బతుకు!.
పిల్లల పిచ్చిగీతలు
కవి ఊహల గిలుకుడు
అవసరానికి ఆదుకునే చిత్తుకాగితాలం!
మమ్మల్ని మెత్తగా
మెంతులతో రుబ్బి చేయొచ్చుగదా
బొమ్మలుగా!
చేటలకు పట్టిస్తే మన్నిక!
కాదేదీ అనర్హమని
బెస్ట్ ఔట్ ఆఫ్ ది వేస్ట్ అని
బుర్రకి పదును
కాస్తంత కళాదృష్టి చాలు
చెత్త చేయు చిత్రాలు!.

-ఎ.రాజ్యశ్రీ

నోట్ పాడ్ వాడండి

చిత్తు కాగితమని
చెత్తలో వేయకండి
నేను మంచిగా బతికిన రోజులున్నాయి
తెల్లగా వున్న నా ఒళ్ళంతా
బరబరా గీకేసి
కిందమీద చూసేసి
నాలోని సారాన్నంతా లాగేసి
చివరికి ఒళ్లంతా నలిపేసి
చెత్తబుట్టలో వేసేసి
చేతులు దులుపుకుంటారు
మీకిది భావ్యమా
అని అడుగుతున్నాను!
ఒక్క సారి వెనక్కి తిరిగి చూడనీడి
కవి మహానుభావులు ఎన్ని చిత్తు చేసారో!
న్యూస్ పేపర్ కింద వాడుకొని విసిరేస్తారు
పద్దులు రాసి
కంప్యూటర్లో నలిపేసి
పని అయిపోగానే
పక్కన పడేస్తారు
తొక్కివి అవే
మొక్కివి అవే
చెదలు మాట చెప్పనే వద్దు
ఏపని చేయాలన్నా
నేను మీపక్క నునిటేనే
పని జరిగేది
బజారులో
సరుకులు కూరగాయలు ఎన్ని?
ఆరోజు చేయవలసిన
పనుల జాబితా
నామీదనే తయారు
మతిమరుపు మహారాజులకు
నేను లేకుంటే ఒక్కరోజు గడవదు
యింత చేసిన నన్ను
అలమారాలో దాస్తారా?
-లేదు
పీక పిసికి రోడ్డుకవతల పారేస్తారు
నేను లేకుండా
ఎవ్వరూ ముందుకు పోలేరు
నన్ను చిత్తు చేశాకే తెలుస్తుంది
మీసత్తా
మీరు గీకిన గీకుడుకు
చూసిన చూపులకు
నా ఒళ్లన్నీ మంటలే
మానిపోని గాయాలు
నా ఒంటికి గాయాలు చేసి
తూట్లు పొడిచి
చెత్త బుట్టలో పడేస్తే
నామీద పనికిరానివన్నీ పడేస్తారు
చెత్తలారీలో వేసి
చేతులు దులుపు కుంటారు
కొందరు దహన సంస్కారంచేసి
చేతులు కడిగేసు కొంటారు
నా బతుకు ఎంత హీనమో
బతికున్నప్పుడు అడిగితే చెప్పేదాన్ని
అయినా మీ సెల్లో
నోట్, పాడ్ లాంటివి చాలా ఉనీటాయి
అవి వాడుకోండి
రెండు చెట్లను
బతకనియ్యండి.

- కందుకూరి మనోహర్

అల్పముకాదది

కాదది చిత్తుకాగితము కావ్యపు వస్తువు లభ్యమవ్వునో?
యేదియు కానిదైన పరమేశ్వర తత్త్వపు భావమున్నదో?
బాధను తీర్చు యౌషధపు పాటవమెట్టిదనేదియున్నదో?
వాద వివాద సంగతులు వార్తగ ముద్రణయై తనున్నదో?

-రుద్రాక్షల మఠం ప్రభులింగశాస్త్రి

కరేపాకు

చాకిరొకరిదీ..
సౌఖ్యమొక రిదీ..
మహానుభావుడి గీతం
నాపైనే..
నాకు చక్కగా అన్వయం
ఎంతో ఉపయోగం
విలువలేదు
కావ్యమైనా
కవిత్వమైనా
నేనులేనిదే దాల్చదు రూపం
ఎన్నో గీతలూ కొట్టివేతలూ
భరించి మీ ఊహలకి
రెక్కలు తొడిగేది నేనే..
బాల్యావస్థ లోని
మీ కవితని చూసి మురిసేది నేనే.
అందమైన కవితాకన్యని
అందమైన శ్వేత పత్రంమీద
అలంకరించి ఆనందిస్తారు
పనైపోయింది కదా!
నన్ను నలిపి చెత్తబుట్ట పాలు
బుట్టనుంచి బండికి
నా ప్రయాణం..
నాజీవితం అంతటితో ఆగిందా!
రీసైక్లింగ్ ప్రక్రియతో
కళాకృతుల తయారీ..
నాతో కోట్ల వ్యాపారం
కరేపాకు నా స్నేహితుడు
ఇద్దరి బతుకూ ఒకటే
కరేపాకు లేకుండా కూరలేదు
దాన్ని పారేసి భోజనమట...
చిత్తు కాగితమని
చులకన చెయ్యకు
ఆ చిత్తు కాగితమే
గాలి పట మైతే
గగన విహారం
నన్ను చూడాలంటే
తల పైకెత్తాల్సిందే..
ఎంత పైకెత్తినా
నేను నీకందను..

- మోటూరిశాంతకుమారి

సర్వ వ్యాప్తి

చిత్తుకాగితమ్ము చిరకాల మిత్రుండు
సర్వకర్మలకును సర్దుబాటు
సరుకులమ్ము వారి సంపదమూలమ్ము
వీధిబాలలకును విస్తరగును !!
కొన్నికాగితములు కూడియున్ చలిమంట
పప్పుబెల్లములకు పసిడిమూట
కాగితమ్ము రుబ్బి కలికియలుకుచేట
మూసతోడజేయు ముగ్గుబుట్ట !!.
ఊరిబైట చెత్త యుపయోగ భరితమౌ
చిత్తుకాగితములు చేరబిలుచు
తేలికైనగోనె తిన్నగా మోయగన్
పేదవారికిట్లు పెట్టు బువ్వ !!.
పొట్లములను విప్పి పోయుపప్పుదినుసు
వారపత్రికందు నొక్క గజలు
చూసిమురిసినారె' చోద్యము కథకాగ
గజల్ చిత్తుజేసె గడుసుగాను !!.
పట్టుదలనె యిచ్చె పాతకాగితమిట్లు
చెత్తనుండి వచ్చు చిట్టియూహ
కాగితముల చెత్త కళ్యాణకరమౌను
సృష్టిలోని వింత సృజనలివియె !!.

- ఎం. వి. ఉమాదేవి

ఉపాధిమార్గం

రాయడానికి పనికిరానిది
కొందరికి ఉపాధి మార్గం
చిరువ్యాపారులకు సైతం
లాభాలను ఆర్జించి పెడుతుంది
తిరిగి కాగితం తయారు తయారీకి
ముడిసరుకు
కాగితం చిత్తుదే అయినా
బహుళ ఉపయోగకారి
భూమిలో కలిసి ఇస్తుంది సారం
పిల్లల క్రీడా సాధనం
పొట్లాలకు ఉపయోగం
చాటల గంపల రంధ్రాలను పూడ్చేందుకు
బహుచక్కగా వినియోగం
చిరుధాన్యాల రవాణాకు కవర్.
మనిషికన్నా నయం కదా
చెల్లని నోటు చిత్తుకాగితమే
చిత్తుకాగితం అని
చులకనగా మాట్లాడుతూ
చులకన కాకు
అది బహుళ ఉపయోగకారి
చిత్తుకాగితం పేరును
పనికిరాని వారితో పోల్చకు
చిత్తుకాగితం విలువను
ఎన్నటికీ దిగజార్చకు.

-గుండం మోహన్ రెడ్డి

వాడుకున్న వారికి వాడుకున్నంత

చిత్తుకాగితాన్నని చులకన చేయకండి
నాతో మీకు శతకోటి లాభాలు
వెదురు కలపల నుండి పుట్టి ప్రవహిస్తాను
పుస్తకమై సకల విజ్ఞానాన్ని పంచుతాను
విద్యార్థుల చేతిలో
నోటు బుక్కై విరాజిల్లుతాను
అక్కర తీరిన పిదప చిత్తుకాగితమై పోతాను
చేత బుట్టలో వేస్తే భూమిలో ఇమిడిపోతాను
మీ పంట పొలాలకు
ఎరువుగా మారిపోతాను
అక్కున చేర్చుకుంటే ఆప్తమిత్రుడనవుతాను.
గొప్పోళ్ళు నన్ను ఒక వైపు వాడి విసర్జిస్తే
పేదపిల్లలకు రెండో వైపు చక్కగ పనికి వస్తాను
రెండువైపులా వాడినా చెత్త అంగడి చేరతాను
సొమ్ములను మీకు తెచ్చి చేయూత నిస్తాను
చెత్త అంగళ్ళకు జీవనోపాధిగ నిలుస్తాను.
నేను ఒకరికి అమూల్యమైన కాగితాన్నైనా
మరొకరికి చిత్తు కాగితంలా కనిపిస్తాను
ఒకరికి అపురూప ఆస్తుల వీలునామానైనా
మరొకరికది పనికిరాని చిత్తు కాగితమౌనా
మీ దేశంలో విలువైన రూపాయి కాగితాన్నైనా
పక్క దేశానికి పనికిరాని చిత్తు కాగితమేగా
అన్ని అంగళ్లలో పొట్లమై కనిపిస్తాను
మీ వస్తువులను క్షేమంగా మోసుకొస్తాను
ఇళ్లలో చెత్త ఎత్తడానికి పనికి వస్తాను
పడవనై గాలిపటాన్నై పిల్లలనలరిస్తాను
అన్ని అద్దాలను మిలమిల లాడిస్తాను
మీ ఇంటి చేటల రంధ్రాలను పూడుస్తాను
కోట్ల రూపాయల వ్యాపారంలో మునిగితేలతాను.

- జె.వి.కుమార్ చేపూరి

అవసరం తీరితే...

నా ఊహలకు తొలి ఉషస్సు
మనసులోని భావాలు
స్వేచ్ఛగా ఆవిష్కృతం
ప్రణాళికలు ప్రహేళికలు
స్వేచ్ఛావిహంగాలిక్కడ
నియమనిబంధనలన్నీ
ఇక్కడ రాశులుగా
అనుకూల ప్రతికూల అంశాలన్నీ
క్షేత్రస్థాయిలో వడబోత
మనసులో సమగ్రరూపం కోసం
వ్యాయమ కేళీ
హృదయ ఫలకంపై
వెలసిన యోచనలన్నీ ఈ కాగితంపై
ఆలోచనలన్నీ సమూహాలుగా కూర్పు
సమూహాలన్నీ ఒక రూపంగా రూపొందు
ఆలోచనల సమగ్రరూపం
లక్ష్యసాధనతో
సాధించిన ఫలితం ఫలవంతం
సాధించిన ఫలితంతో
కార్యనిర్వాహక కాగితం కనుమరుగే
ఫలితాల ఫలదీకరణంతో
చిత్తుకాగితం చెత్తలోకి
అవసరార్థం చిత్తుకాగితం
అవసరం తీరితే చెత్తకాగితమే కదా!

- లక్ష్మారెడ్డి పసుల

చిత్తు కాగితం

చిత్తము నందు యోచనల శిల్పము జేయగ ముందు రూపమే
పొత్తము చిత్రమైన తగు భోగము కావ్యము వ్యాస మెంచినన్
హత్తుకుపోవురేఖలసహాయముబాల్యమపక్వమంతయున్
మెత్తనిచిత్తుకాగితముమేనికిపుష్టికివైభవమ్మిదే!!.
అక్షరాలలోననాంతర్యమెరుగక
వెనుక దాగియున్న విలువ ప్రీతి
నెరుక లేని వేళనెంత గొప్ప
చిత్తు కాగితమ్ము చెత్త దృష్టి!.
చిత్తును జేసి మూర్ఖులను చిందర వందర జేసి శాంతిగా
కొత్తదనంపు కోర్కెలకు కోయిల కూత వసంత గీతలం
దత్తరుగంధమాగ్రహణలామనియూహలచైత్రశోభలో
విత్తుల చిత్తుకాగితము వెన్నెలశ్రీలపునాదియే గదా!!.
చిత్తుకాగితమ్ముస్నేహదీప్తికినాంది
ప్రేమలేఖలందుభామమనసు
చదువునేర్చుముందు చంటిపిల్లలవ్రాత
చిలుక పలుకు సొగసు చిలిపి చేవ.

- మాడుగుల నారాయణమూర్తి

అదే అతనికి ప్రాణం

అదే అతనికి ప్రాణం
కూర్చున్నా నిల్చున్నా పడుకున్నా
అది వెంట ఉండాల్సిందే..
భుజానికి తగిలించుకున్న
ఆ సంచి వేసుకుని ఎన్నాళ్ళయిందో..
మాసిన గడ్డం
చిరిగిన బట్టలు
చింపిరి జుట్టు
కడుపునిండా తిన్న రోజు
ఎప్పుడో తనకే తెలియదు కానీ..
భుజాన సంచిని మాత్రం విడువడు
అదే అతనికి ప్రాణం..
అతను
ఆవీధీ ఈవీధి అంతా
కలియతిరుగుతాడు
తాను వచ్చే దారిలో
ఎందరో వెళుతుంటారు
మరెందరి కళ్లో అతనిని పరికిస్తాయి
ఏ ఒక్కరూ
చిన్న మాటగా నైనా పలకరించరు..
అయినా కూడా
అతనే కల్పించుకొని..
హిందీలో కాసేపు..
ఇంగ్లీషులో కాసేపు..
తెలుగులో ఇంకా ఏదేదో భాషలో
మాట్లాడుకుంటూ అమితానందపడుతాడు..
నవ్వు ఆరోగ్యాన్నిస్తుందంటారు కదా
ఎల్లలు దాటిన అతని నవ్వు చూస్తే
ఆశ్చర్యమే ఎవరికైనా
నిత్యం అంటిపెట్టుకున్న నవ్వుతో
అతని ఆరోగ్యం ఏమైనట్టో
మరి అంతు చిక్కలేదు..
అసలు విషయం ఏంటంటే..
ఎప్పుడో ఒకసారి మాత్రమే
తన ప్రాణప్రదమైన సంచిని
కిందికి దులుపుతాడు..
అందులో ఉన్న ప్రతి ఒక్క దాన్ని
కళ్ళనిండా చూసుకుంటూ..
దగ్గరలో ఉన్నవారికి చూపెడుతూ
తిరిగి అన్నింటినీ భద్రంగా
ఆ సంచిలోనే దాస్తుంటాడు..
పొరపాటున కూడా
ఏ ఒక్కటినీ వదిలిపెట్టడు..
అందులో ఉన్నవి
మన కంటికి మాత్రం
చిత్తు కాయితాలు..
అమూల్యమైన
తన సంపదనంతా
భుజాన వేసుకుని బయలుదేరతాడు..
మళ్ళీ ఆవీధీ ఈవీధీ
అలసట లేకుండా తిరగడానికి...
పాపం..
అతని భుజానికి తగిలించుకున్న
ఆ సంచీ
వేసుకుని ఎన్నాళ్ళయిందో!

- శ్రీలతరమేశ్ గోస్కుల

జానపద సాహితీ పరిశోధకుడు రామరాజు

రామరాజు చిత్రపటానికి నివాళులర్పిస్తున్న శంకర నారాయణ తదితరులు

తొలితరం జానపద సాహితీ పరిశోధకుడు బిరుదురాజు రామరాజు అని ప్రముఖ జర్నలిస్ట్ హాస్యావధాని శంకరనారాయణ అన్నారు. బిరుదు రాజు రామరాజు జయంతి సందర్భంగా త్యాగరాయ గానసభ ఆధ్వర్యంలో ఆదివారం సమావేశం జరిగింది. ముఖ్య అతిథిగా పాల్గొన్న శంకర నారాయణ మాట్లాడుతూ జానపద సాహిత్యం తెలుగు నాట ఒక సమీకృత విధానంలో లేదని, ఆ సమయంలో రామరాజు విశేష పరిశోధనలతో గ్రంథరూపంలో తెచ్చి ఆ సాహిత్యానికి సాహితీ గౌరవం కల్పించారని వివరించారు. జానపద సాహిత్య సంపదకు రారాజు రామరాజు అని అభివర్ణించారు. సమావేశానికి అధ్యక్షత వహించిన గానసభ అధ్యక్షుడు కళా జనార్ధనమూర్తి ప్రముఖ కవి రఘుశ్రీలు మాట్లాడుతూ రామరాజు జానపద సాహిత్యంపై చేసిన పరిశోధన అనేకమంది పరిశోధకులకు స్ఫూర్తిగా నిలిచిందన్నారు. సభలో నాట్యగురువు రత్నశ్రీ సుధాకర్, కవి రఘుశ్రీ, గానసభ ఉపాధ్యక్షులు తాళ్ళపల్లి చక్రపాణి తదితరులు రామరాజు చిత్రపటానికి నివాళులర్పించారు.

13 పుస్తకాల ఆవిష్కరణ

తపస్వి మనోహరం తెలుగు సాహిత్య పత్రిక అండ్ పబ్లికేషన్స్ ఆధ్వర్యంలో ఆదివారం సుందరయ్య విజ్ఞాన కేంద్రంలో 13 పుస్తకాల ఆవిష్కరణ జరిగింది. నెల్లుట్ల సునీత అధ్యక్షతన నిర్వహించిన ఈ కార్యక్రమానికి ముఖ్య అతిథులుగా తెలంగాణ సాహిత్య అకాడమీ చైర్మన్ జూలూరు గౌరీశంకర్,మేడ్చల్ జిల్లా అదనపు కలెక్టర్ ఏనుగు నరసింహారెడ్డి హాజరయ్యారు. ఈ సందర్భంగా వారు మాట్లాడుతూ కవిత్వం రాయడం అంటే కవి అనేక విధాలుగా పరితపిస్తారన్నారు. పలువురు రచయితలు రచించిన పవనలహరి, వసంతగానం, హృదయోదయం, భావ తరంగాలు, ప్రభాత కుసుమాలు, కథా మంజరి తదితర 13 పుస్తకాలను ఆవిష్కరించారు. కార్యక్రమంలో తపస్వి మనోహరం సాహిత్య పత్రిక నిర్వాహకులు నిమ్మగడ్డ కార్తీక్, శ్రీనివాస్‌రావు, స్వప్న, విజయలక్ష్మి, హిమబిందు తదితరులు పాల్గొన్నారు.

సాంస్కృతిక అంశాలకు పత్రికలు ప్రాధాన్యం ఇవ్వాలి

సాంస్కృతిక సంస్థలు ఒక కార్యక్రమం నిర్వహించాలంటే ఎంతో ప్రణాళిక, నిర్వహణ సామర్థ్యం అవసరమని, వారు నిర్వహించే కళా ప్రదర్శనలకు వార్తా పత్రికలు తగిన ప్రాధాన్యం ఇవ్వాలని రాష్ట్ర ప్రభుత్వ సాంస్కృతిక సలహాదారు డా॥కే.వీ. రమణాచారి కోరారు. అభినందన సంస్థ ఆధ్వర్యంలో సోమవారం రాత్రి త్యాగరాయ గానసభలో శుభకృత్ నామ ఉగాది పురస్కారాలను సాంస్కృతిక విలేకరులకు బహూకరించారు. డా॥ రమణాచారి ముఖ్యఅతిథిగా పాల్గొని మాట్లాడుతూ సాంస్కృతిక వార్తా రచన సులువు కాదన్నారు. అధ్యక్షత వహించిన ప్రముఖ సాహితీవేత్త డా॥ ఓలేటి పార్వతీశం మాట్లాడుతూ గతంలో కళాకారుల ప్రదర్శనలనను విశ్లేషిస్తూ ప్రముఖులు సాంస్కృతిక వార్తలు రాసేవారని తెలిపారు. సినీ నటి శివపార్వతి మాట్లాడుతూ కళాకారులకు ప్రోత్సాహం పత్రికల్లో వచ్చే వార్తలేనన్నారు. గానసభ అధ్యక్షుడు కళా జనార్ధనమూర్తి, కాంగ్రెస్ నాయకురాలు శ్రీమణి, గాయకులు త్రినాథరావు పాల్గొన్న భవాని స్వాగతం పలికారు. పురస్కారాలు అందుకున్న వారిలో రమణ, బాలకృష్ణ, శ్రీనివాస్, కృష్ణ, రామ్ రెడ్డి, ఎం. శ్రీనివాస్, కనకచారి, సతీష్, పరశురామ్, రమేష్ ఉన్నారు.

కణిక

అడ్మిన్: రమాదేవి కులకర్ణి

సాహిత్యం, సామాజిక సేవ, విద్యారంగ వేదిక నిర్వహిస్తున్న
'బుధవారం బాద్షా' పోటీ ఫలితాలు

నిర్వహణ: శ్రీమతి సత్య నీలిమ వలిపే
ఈ సమూహంలో చేరదలచినవారు 8985613123కి మెసేజ్ చేయవచ్చు.

(ప్రథమ)

పదిలంగా కాపాడుకో గుండె గూడు

గుప్పెడంత గుండె గూటిలో...
పొదువుకున్న భావ మధురిమలెన్నో...
దాచుకున్న ఆనందాలెన్నో...
పదిలపరిచిన అనుభవాలెన్నో...
లోనికి నెట్టేసిన ఆవేదనలెన్నో...!
ఆవేదనతో తల్లడిల్లినవేళ
సాంత్వన పరుస్తూ...
పన్నీరు చిలకరించే జ్ఞాపకాలెన్నో...
అపురూపంగా తీసి
చూసుకునే స్మృతుల
తీపి తాయిలాలెన్నో...
మరల మరల నెమరువేసుకొనే
మధురానుభూతులెన్నెన్నో...!
చేదు సంఘటనల గాయాలు...
అనుకోకుండా ఎదురైన ఆపదలతో...
చెదిరిన గుండె గూటికి
చేసిన మరమ్మత్తులెన్నో...!
మోదమైనా, ఖేదమైనా
స్వీకరించే గుండె గూటిని...
పదిలంగా కాపాడుకునే
ప్రయత్నం
తప్పదుగా మరి...!
నిరంతరాయంగా
అవిశ్రాంతంగా
లయాత్మకంగా
అది చేసే సవ్వడిని
వింటూ ఉండాలంటే
దురలవాట్లకు దూరంగా
ఉండాలి మరి...!
ఒత్తిడిని నివారించే యోగా
ప్రాణాయామ వ్యాయామాలతో
సమతుల ఆహార ఔషధంతో
నవ్వుల టానిక్ తో
నిబ్బరపు మందుగోళీలతో
గుండె ఆయువును
సంరక్షించుతూనే
ఉండాలి మరి...!!!

-చంద్రకళ. దీకొండ

(ద్వితీయ)

గుప్పెడంత గుండె

గుప్పెడంత గుండెలో
నింపుకున్న ఆశలు
రెక్కల గుర్రం ఎక్కి
సవారి చేయాలనే కోరిక
మనసును నిలువనీయక
ఉక్కిరిబిక్కిరి చేస్తుంది...
అడవి కాచిన వెన్నెల్లో
ఆనంద విహారం చేయలేకనే
కాంక్రీటు వనాలను సృష్టించుకఃని
సెల్ఫోన్ ప్రపంచంలో
ఎవరికి వారైన వేళ
గుండె గూటిలోని
గోరంత దీపంతో
సత్య శోధన దారిని వెదుకుతూ...
పుట్టుక పరమార్థం ఏమిటో తెలుసుకుని
సమున్నత లక్ష్య సాధనలో
జీవన సంద్రాన్ని ఈదుతూ...
గుప్పెడంత గుండెలోనే
అంతుపట్టని రహస్యాలు
ఆవేదనల అగాధాలూ
అక్కడక్కడా ఆనందాల సుమాలు దర్శనమిస్తూ...
శబ్దలయలు వేసే చివరి దరువు దాకా
నిశ్శబ్దంగా గుండె చేసే
పయనం..

-పురిమళ్ల సునంద

మా దగ్గర కూడా అల్లర్లు చేయాలని చూస్తున్నారు : మహారాష్ట్ర హోంమంత్రి

న్యూఢిల్లీ, ఏప్రిల్ 19:ఢిల్లీలో జరిగినట్లుగా, మహారాష్ట్రలోనూ అల్లర్లు సృష్టించడానికి బీజేపీ ప్రయత్నిస్తోందని మహారాష్ట్ర హోంమంత్రి దిలీప్ వాల్సే పాటిల్ ఆరోపించారు. మహారాష్ట్ర వాతావరణాన్ని చెడగొట్టడానికి ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారని, వాటికి దగ్గ సమాచారం తమకు అందిందని ఆయన పేర్కొన్నారు. ఈ సమాచారాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని, తాము పోలీసులను అలర్ట్ చేశామని ఆయన వెల్లడించారు. రాష్ట్రంలో శాంతిభద్రతలను సజావుగా ఉంచడం తమ కర్తవ్యమని, అయితే? శాంతిభద్రతలకు భంగం కలిగించేందుకు ప్రయత్నాలు ప్రారంభమయ్యాయని ఆయన ఆరోపించారు. మసీదుల లౌడ్ స్పీకర్లను నిషేధించాలంటూ మహారాష్ట్ర నవ నిర్మాణ్ సేన కొన్ని రోజులుగా డిమాండ్ చేస్తోంది. వాటిని ఆపని పక్షంలో తాము కూడా హనుమాన్ చాలీసాను లౌడ్ స్పీకర్ల ద్వారా ప్లే చేస్తామని రాజ్ థాకరే హెచ్చరించిన విషయం తెలిసిందే. మే 3 తేదీ లోపల లౌడ్ స్పీకర్ల నిషేధంపై ప్రభుత్వం ఓ నిర్ణయం తీసుకోవాలని రాజ్‌థాకరే ప్రభుత్వానికి అల్టిమేటం జారీ చేసిన విషయం తెలిసింది.

దాచుకోవాలని ఆశ...

కదలి అలలు రాగాలాపన కోసంకనిపించనంత దూరాన..
నీతో పాటు తేవాలని ఆశ..
నిశ్శబ్ద వినీలాకాశపు కన్నెంపులు చూడడానికి
కదలని చూపు దాకా మనం పయనించాలని ఆశ..
నిర్మలమైన నీ ప్రేమను దక్కించుకోవాలని చూపులతో
రహస్యపు యుద్దాలు చేయాలని ఆశ....
నీ మౌన ముద్రను పోగొడుతున్న తపనలోనే చేసే
కొంటె పనులను నీవు ఆపాలని ఆశ....
బరువైన నీ జ్ఞాపకాలనుఅనుభవిస్తున్న వేకువలను తాకాలని ఆశ....
ఏ క్షణమైన దేవతై నీవు కనిపిస్తేమళ్ళీ
నీ జ్ఞాపకాల వీక్షణలు వెలుతురులో వెతుక్కో లేని
మూగ ప్రేమకథ వేసుకున్న పోవాలని ఆశ.. ప్రేమ!
అవి పిలవగానే...మన జ్ఞాపకాల సంద్రపు అలలు పై నుండి..
నీవు పరిగెత్తుకుంటూ వచ్చి..
మళ్లీ ఎక్కడ అలల వైపుగా
వెనకకు తిరిగి పోతావేమోనని..
నా గుండెనంత పిండుకొనియద మదిలో
నీ తీపి జ్ఞాపకాలను నా పిడికిలిలో
అదిమి పెట్టుకోవాలని ఆశ...
నా జీవిత యాత్రలో నీ నవ్వు ను
పదిలం గా దాచుకోవాలని ఆశ...

- హరీశ్ బాబు సాక
9493603594

పులి- ఆకలి

(కథ)

ఒక అడవిలో పెద్దపులి కుందేలు కొరకై తిరగసాగింది. దానికి నాలుగు రోజులుగా ఆహారం లేదు. అది కుందేలును తినాలని దాన్ని పట్టుకోవడానికి అడవి అంతా తిరిగింది. అదృష్టవశాత్తు దానికి ఒక చెట్టు దగ్గర ఒక కుందేలు నిలబడి ఎటో చూస్తూ పరధ్యానంగా ఉంది .దాని వెనుక నుండి మెల్లగా పులి వెళ్లి చటుక్కున కుందేలును పట్టుకుంది.

ఆ పులికి కుందేలు భయపడకుండా" పులి మామా! నన్ను ఎందుకు పట్టుకున్నావు? అయ్యో? నన్ను నీవు తినవు కదా! నేను ఇప్పుడే విషపు దుంపలు తిన్నాను. నన్ను తింటే నీకు చావు తప్పదు" అని అంది. అప్పుడు పులి "అదేం కాదు .నిన్ను నేను తింటే నీ బుర్ర లోని తెలివి నాకు వస్తుందట. అందువల్ల నీ కోసం నాలుగు రోజులుగా పస్తులతో ఉన్నాను" అని అంది. ఆ మాటలు విన్న కుందేలు" అయ్యో పులి మామా! నీకు ఎవరు చెప్పారు ?నాకన్నా తెలివి గలది జింక .ఎందుకంటే ఆ మధ్య నీవు దాన్ని పట్టుకోబోతే అది నీ నుండి తప్పించుకోలేదా! నాకే నీ నుండి తప్పించుకోవడం రావడం లేదు. ఇప్పుడు చెప్పు. నేను తెలివిగలదాననా!లేక జింకనా!" అని అడిగింది. అప్పుడు పులి "జింకనే " అని చెప్పి కుందేలును వదిలిపెట్టింది. " బ్రతుకు జీవుడా" అంటూ కుందేలు పొదల్లో దూరి మాయమైంది .

పులి మరి కొద్ది దూరం వెళ్ళగానే దానికి సమీపంలో ఒక జింక కనిపించింది. అది పచ్చిక మేస్తూ పులిని గమనించలేదు. పులి అవలీలగా దాన్ని పట్టుకొంది. అప్పుడు జింక తనకు ఎలాగూ చావు తప్పదని తెలుసుకొని "పులి మామా! నీవు నన్ను ఆకస్మికంగా పట్టుకున్నావు.నన్ను చంపడం ధర్మం కాదు" అని వేడుకుంది. అప్పుడు పులి "నిన్ను తింటే నీ తెలివి నాకు వస్తుందని కుందేలు చెప్పింది. అందుకే ఇలా దొంగచాటుగా పట్టుకున్నాను " అని అంది. వెంటనే జింక తెలివితో "అయ్యో పులి మామా! నాకు తెలివి ఉన్న తర్వాత నీకు ఎలా దొరుకుతాను. నాకన్నా తెలివైనది నక్క. మన జంతువుల్లో అది జిత్తులమారి అని పేరు తెచ్చుకున్న సంగతి నీకు తెలియదా! అందుకే గదా! దానిని మృగరాజు సింహం తన దగ్గర సలహాదారుగా పెట్టుకుంది" అని చెప్పింది.

ఆ మాటలు విన్న పులి" అవును నిజమే! ఛీ! అసలు తెలివిగలవారు ఎవరో ఎవరూ చెప్పడంలేదు" అని జింకను వదిలి పెట్టింది. జింక వెంటనే అక్కడి నుండి పారిపోయింది. ఆ తర్వాత పులి నక్కను పట్టుకుంది . నక్క పులితో "పులి మామా! నన్ను వదిలి పెట్టు. సింహం చూస్తే నిన్ను శిక్షిస్తుంది. నేను త్వరగా దాని వద్దకు వెళ్లాలి "అని అంది .అది విన్న పులి" నీకు అపారమైన తెలివితేటలు ఉన్నట్లు నాకు జింక చెప్పింది .అందువల్ల నిన్ను తింటే నాకు తెలివి పెరుగుతుందట" అని అంది .ఆ మాటలు విన్న నక్క

" అయ్యో పులి మామా! మీరు అన్నట్లు నేను ఒకప్పుడు తెలివిగల దానినే. కానీ ఇదిగో ఈ చెట్టు పైన ఉన్న కోతిని చూశావా! అది నన్ను తెలివిలో ఓడించి సింహానికి దగ్గరైంది. కావాలంటే నీవే దానిని అడుగు" అని అంది .

ఆ మాటలు విన్న కోతి" నిజమే పులి మామా! ఇప్పుడు నేనే తెలివిగల దానిని. కానీ నేను నీకు చిక్కనులే! అందుకే నీకు అందకుండా చెట్టును ఎక్కాను. నేను తెలివి గల దానిని అన్న దానికి ఇంతకన్నా రుజువు ఇంకేం కావాలి?" అని అంది .అప్పుడు పులి నక్కను కూడా వదలి పెట్టింది . నక్క అక్కడనుండి వెళ్ళిపోయింది. పులి చెట్టు కింద నుండి "ఓ వానరమా! నాకు నీ వలెనే తెలివితేటలు పెరగాలంటే నేను ఏం చేయాలి? దేనిని తినాలి. నీవే చెప్పు!" అని ఇంతవరకు జరిగిన సంగతులన్నీ చెప్పింది. ఆ మాటలు విని కోతి నవ్వి

" పులి మామా! నీవు తెలివిగల దానిగా మారాలంటే నేను చెప్పినట్టు విను. నీవు జంతుహింస మాని ఈ రోజు నా వలెనే కాయగూరలు, పండ్లు తిను. మాంసాహారాన్ని కొన్ని రోజుల పాటు మానెయ్యి. నీకు తెలివి పెరుగుతుంది" అని అంది.

పులి అలాగే కొన్ని రోజులు కోతి చెప్పినట్టు శాకాహారమే భుజించింది.కానీ దానికి ఆ శాకాహారం మింగుడు పడలేదు. చివరకు అది ఆకలి బాధను తట్టుకోలేక "నా తెలివి పెరగక పోనీ !నేను మాంసాహారమే తింటాను "అని మళ్లీ జంతువుల వేటను ప్రారంభించింది. కానీ పులి నివాసం దగ్గరలో ఉన్న పచ్చికను, పండ్లను,కందమూలాలను అన్నింటినీ శాకాహార జంతువులు కోతి పుణ్యమా అని ఈ కొన్ని రోజుల్లో కడుపునిండా ఆరగించాయి. ఆ సమయంలో పులి శాకాహారి గనుక ఆ జంతువుల జోలికి పోలేదు. ఆ శాకాహారం అయిపోవడంతో తర్వాత అవి అటు రావడమే మానేశాయి.

పులికి ఈ అడవి కుందేలుపై అసూయతో దానిని తినమని,తెలివి పెరుగుతుందని పొరుగు అడవిలో నున్న నక్క సలహా ఇచ్చింది. ఈ అడవిలోని నక్కను పులి బారి నుంచి కాపాడిన కోతి మరియు నక్క మంచి మిత్రులనీ పాపం పులికి తెలియదు. ఏది ఏమైనా కొన్ని రోజులు పులి శాకాహారిగా మారడం వల్ల శాకాహార జంతువులకు ఆహార సమస్య తీరినట్లు అయింది. అందుకే తెలివిగల వారు ఉపాయంతో దేనినైనా సాధించవచ్చు.

-సంగనభట్ల చిన్న రామ కిష్టయ్య
9908554535

అన్నపురెడ్డి పల్లి అవార్డ్స్ - 2022

గమ్యం-గమనం ఫౌండేషన్ ఆధ్వర్యం లో కీర్తిశేషులు పర్సా సైదులు గారి జ్ఞాపకార్థం ప్రతియేటా సాహిత్య, సేవా రంగాల్లో రాష్ట్ర స్థాయి పురస్కారాలను అందజేయనున్నారు. దీనిలోభాగంగా సాహిత్య రంగానికి సంబంధించి 2020, 2021, 2022 సంవత్సరాలలో ప్రచురితమైన కవిత, కథ, విమర్శ, బాల సాహిత్య ప్రక్రియల నుండి 4 ప్రతుల చొప్పున సంపుటాలను ఆహ్వానిస్తున్నాం. పుస్తకాలను పర్సా శ్రీనివాస్ ఓఝా, అన్నపురెడ్డి పల్లి , భద్రాద్రి కొత్తగూడెం- 507316 చిరునామాకు మే 10 లోపు పంపించగలరు.

-పర్సా వెంకటేశ్వర్లు
9642163963
9951391391

Printed, Published and owned by VEENADAS,at Freedom Publications, SRT-74, Jawahar nagar, Ashok nagar, Hyderabad-500 020, Telangana. Published at SRT-74,Jawahar nagar, Ashok nagar, Hyderabad-500020. Telangana. 'Editor: B. Devadas. RNI No.52865/93.
E-mail :netinijam93@gmail.com